

Lojze Peterle v Škofji Loki

## O primernosti odpadkov v RUŽV bo presojala stroka



Predsednik slovenske vlade, Lojze Peterle, je bil v petek gost škofjeloškega izvršnega sveta.

Škofja Loka, 27. januarja - Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle se je v petek s sodelavci odzval povabilu škofjeloškega izvršnega sveta. Po pogovorih s člani občinske vlade, kjer so največ besed namenili usodi Rudnika urana Žirovski vrh in divji privatizaciji družbenih podjetij, oziroma blokirani lastniški zakonodaji, so Ločani gosta povabili na ogled proizvodnje v hotavelskem Marmorju in škofjeloškem Šesirju, Peterle pa se je sestal tudi z direktorji podjetij iz škofjeloške občine.

Na vprašanje loškega izvršnika Vincencija Demšarja, kakšno je resnično ozadje proglasitve RUŽV v osnutku zakona o zapiranju rudnika za jedrski objekt, je odgovoril namestnik ministra Mihe Jazbinška Mitja Bricelj. Zavrnil je bojazen, da gre za utiranje poti za skladiščenje radioaktivnih ali posebnih odpadkov v rudniku, pač pa občina

in rudnik, kot jedrski objekt pri zapiranju, lahko samo pridobita. Predlog za jedrski objekt je prišel v zakon na pobudo republiške uprave za jedrsko varnost, pomeni pa strožji način varovanja in nadzora nad rudnikom (po pravih agencije za jedrsko varnost), hkrati pa tudi za nesljivejši denar za to. Kot je dejal Mitja Bricelj, se diktacija

"jedrski objekt" iz zakona lahko tudi umakne, če se Ločanom zdi tako zelo sporna. Povedal je tudi, da bo konec februarja končana naloga, ki bo poleg presoje vpliva rudnika na okolje, ocenila tudi prednosti infrastrukturnih objektov v RUŽV. Ta izhodišča so nujna za nadaljnje odločanje o usodi objektov.

Škofjeloška ekološka ministrica Marija Pogačnik je nasprotovala možnim načrtom, da bi bilo v RUŽV skladišče radioaktivnih ali posebnih odpadkov, in sicer zaradi neprimerne geološke, hidrološke in seizmološke sestave te-

rena. Rezultati predstavitev možnih nadomestnih dejavnosti, ki jih je pred tednom dni posredovala ljubljanska firma Gaura, kot najprimernejšo dejavnost nakazujejo prav skladišče posebnih odpadkov. Na to je Lojze Peterle zagotovil, da bo pri izbiri lokacije za predelavo in hrambo ostankov odpadkov imela glavno besedo stroka in ne politika.

Borut Bajželj, podpredsednik občinske vlade, odgovoren za družbene dejavnosti, je vprašal, kakšne so, glede na blokirano lastniško zakonodajo, možnosti za sprejetje moratorija na divjo privatizacijo podjetij. Lojze Peterle je dejal, da so interesi pri lastničenju še vedno zelo različni in blokade najbrž ne bo mogoče otajati do naslednjih volitev. Vlada želi po hitrem postopku ovreči Markovičev zakon, ki še vedno velja, vendar je vprašanje, če bo uspela. Svetoval je, naj Ločani skušajo stopiti na prste divjim privatizacijam, vsaj na ta način, da jih razgrnejo pred javnostjo. ● H. J.



Med obiskom v tovarni Šesir: takšne klobuke bodo nosili naši reprezentanti na bližnji olimpiadi.

## Optimizem realista

Škofjeloški direktorji so premieru Peterletu očitali optimizem, na kratko jih je zavrnil, da si kot realist optimizem lahko privoščijo. Spretno je torej vnovič svoj realizem, ki je zanj in njegovo vlado resnično zelo značilen, najlažje ga pojasnimo v primerjavi z Markovičevim idealizmom. Kdo je propadel, vemo, kaj nam je realizem slovenske vlade prinesel prav tako, izčrpava se v aktualnem vprašanju, smo že ali še nismo dosegli dna. Žal je to vprašanje samo retorično, saj je dna neizmerno.

Prav vsled tega v tem trenutku, ko imamo nogo med vrati, kakor je slikovito dejal Peterle, res potrebujemo optimizem, naj je življenje še tako trdo in črno. Vendar pa si ne smemo pred njim zatiskati oči in se pretvarjati, da ni tako. Prav slednje pa vendarle lahko očitamo Peterletovemu obisku v škofjeloški občini. Za javnost je obiskal dve dobri tovarni, hotavelski Marmor in škofjeloški Šesir, obisk v slednjem so pripravili na njegovo posebno željo. Tovarni, ki nikoli nista imeli političnih stricov (denarcev), sta se sami prebijali in danes veljata za trdoživni in prilagodljivi, takšni seveda danes vsak politik rad obišče. Za zaprtimi vrati pa so obravnavali probleme ene od velikih tovarni.

Prav slednje nas je zbudilo v premlevanju o realizmu in optimizmu, prav vsled tega se zdi Peterletov optimistični obisk v škofjeloški občini predvolumno obarvan. Tudi na konkretna vprašanja, ki so jih zastavljali direktorji (kaj bo z dolgovi na jugu, kakšni naj bodo odnosi z drugimi republikami, kdaj in kako bo ukročena inflacija, kakšne bodo zamudne obresti itd.) jasnih odgovorov ni bilo, čeprav so pričakovali vsaj odgovor, v kakšnem razmerju bodo zamenjani stari dolgi z juga, če že politiki ne morejo (ali ne zmorejo) kaj prida pomagati pri nadaljnjem poslovnem sodelovanju z drugimi republikami bivše Jugoslavije. ● M. Volčjak

Prihodnji teden

## Novi prometni davki

Nadzor bodo opravljali tržni in davčni inšpektorji

Kranj, 27. januarja - V soboto, 1. februarja bo začel veljati nov prometni davek. Po splošnem mnenju gre za sodobni zakon, ki v povprečju zmanjšuje obdavčitev s sedanjih 33,5 na 20 odstotkov, znotraj tega pa je seveda dosti sprememb, davčna stopnja za hrano in sadne sokove se denimo s 3 povečuje na 5 odstotkov.

Zakon zelo natančno določa predmet obdavčevanja, davčne zavezance, davčno osnovo in stopnje ter oprostitve, kakor tudi način obračunavanja in plačevanja. Nadzor bodo opravljali tržni in davčni inšpektorji. Za vsak prekršek so jasno določene tudi kazni, pravne osebe bodo lahko kaznovane s 100 tisoč, 50 tisoč in 30 tisoč tolarji.

V skupini z 20 odstotno davčno tarifo je po novem največ proizvodov. Z 10 odstotno so obdavčeni predvsem gradbeni material in stavbno pohištvo, s 5 odstotno proizvodi za vojsko, kmetijska mehanizacija, sredstva za invalide, sol za hrano, embalaža, otroška oblačila, šolske potrebščine, knjige, brošure, časniki in revije, računalniki, zdravila, zemeljski in mestni plin, topla voda, vodne pare in led, gnojila, industrijski in drugi odpadki, alkohol za konzerviranje ter vodne turbine in

oprema za majhne vodne elektrarne.

Z 32 odstotno stopnjo so obdavčeni okrasni predmeti, naravni dragi kamni in biseri, parfumerijski in drugi kozmetični izdelki, nekatere preproge in usnje plazilcev. Peta tarifa, ima razpon od 5 do 190 odstotkov, se nanaša na naftne derivate (zelo težko je torej napovedati, kakšna bo cena bencina!). Šesta stopnja je 45 odstotna in se nanaša na tobačne izdelke. Sedma stopnja je 80 odstotna in zajema žganje, vinjak, desertna vina in vinske destilate.

Storitve spadajo v najnižjo, 5 odstotno stopnjo, razen nekaterih izjem. Tako so s 3 odstotki obdavčene bačne in borzne storitve, 20 odstotno telefonske storitve in nekatere igre na srečo (igralni avtomati), 0,1 odstotna stopnja pa se nanaša na promet z vrednostnimi papirji in na menična posojila. ● M. V.

Predlog zakona za sprejem po hitrem postopku

## Plače se bodo odtajale

Ljubljana, 27. januarja - Konec preteklega tedna je slovenska vlada sprejela predlog zakona za spremembo zakona o izplačevanju osebnih dohodkov, s katerim naj bi se izplačevanje osebnih dohodkov odmrznilo na raven rasti življenjskih stroškov v preteklem mesecu. Znano je, da je bil novembra sprejet zakon, ki je zamrznil plače v podjetjih, kjer je povprečje OD za več kot 45 odstotkov presehalo republiško povprečje. Po podatkih SDK, naj bi v januarju že večino gospodarskih organizacij zajel ta ukrep, poleg tega pa je omejitve najvišjega možnega OD začela povzročati uravnilovko. Predlog sprememb zakona o izplačevanju OD predlaga, da se že od januarja izplačil dalje upošteva rast življenjskih stroškov v preteklem mesecu (v decembru je bila ta rast 14,3 odstotka), najvišji OD, ki ga je dovoljeno izplačati, pa naj znaša 10 kratno vrednost zajamčenega OD. Kot smo vas že obvestili, je bila višina zajamčenega OD, na isti seji, določena v višini 12.400 tolarjev (8.000 SLT neto), seveda pa mora spremembo zakona sprejeti slovenski parlament. Vlada predlaga, da se to stori po hitrem postopku. ● Š. Ž.

## GORENJSKI GLAS

vabi na javni pogovor z gorenjskimi poslanci strank na temo

## Ali volitve ali nova vlada?

Pogovor bo v petek, 31. januarja, ob 18. uri v sejni dvorani kranjske občinske skupščine. Če želite kaj vprašati, povedati ali predlagati poslancem, pridite.

GLASOVA STOTINKA

Premier Lojze Peterle TEČEM, DA PRIDEM DO SAPE

640 ZADOVOLJNIH POHODNIKOV

## Viktorija

Kranj, Skalca 1, tel. 324-734

Danes, 28. 1. in jutri, 29. 1. 92 imamo predstavitev in prodajo vozil Opel ASTRA - končna cena od 23.200 DEM dalje in VECTRA - končna cena od 28.200 DEM dalje, plačljivo tudi v SLT.

Prodajamo tudi vozila FORD.

Vsa vozila so izdelana za avstrijsko tržišče.

## Elektropeči le ponoči

Kranj, 27. januarja - Zaradi pomanjkanja elektrike odklapljajo velike porabnike električne energije, v jeseniški Železarni čez dan obratujejo le nujne stvari, elektropeči pa obratujejo le ponoči ter ob nedeljah.

Do odklapljanja velikih porabnikov je prišlo v soglasju z vladnimi resorji, elektrike primanjkuje, ELES denarja za njen uvoz nima. Izpadle so namreč dobave elektrike iz BiH v višini 2 milijona kilovatih ur dnevno in približno 1 milijon kilovatih ur za Kidričevo iz Srbije, teh dobav pa še nekaj časa ne bo. Proizvodnja v slovenskih elektrarnah se je te dni zmanjšala za 800 tisoč kilovatih ur dnevno, odjem pa se je hkrati povečal za 1,2 milijona kilovatih ur dnevno.

**REMOINT** na KRANJ

**MESEC AVTOPLAŠČEV**

**MERKUR**

JANUARJA

**10 % POPUSTA**





## ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR



MIHA NAGLIČ

## Ambasadorji

Po mednarodnem priznanju Republike Slovenije je zdaj na vrsti navezava diplomatskih odnosov z državami, ki so jo priznale. Čas je, da pošljemo k njim svoje prve ambasadorje in hkrati sami sprejmemo njihove. Na notranjepolitično razsežnost te zadeve, na "kuhinjo", v kateri se izbirajo naši poslani, je v prejšnji številki opozoril Jože Košnjek ("Zehťo operimo doma"). To pot si vso stvar ogledjmo še "od zunaj".

Igor Mekina je nedavno v Mladini (21.1.) izrazil bojazen oz. prepričanje, da nas bodo v tujini zastopali "diplomatsko neizobraženi politiki". Svojo trditev je ponazoril z navajanjem vsega, kar mora prestati tisti, ki hoče biti sprejet v švicarsko diplomatsko službo. Nakar se vpraša, ali bi (denimo) naša bodoča ambasadorja na Dunaju, dr. Katja Boh, prestala takšno preizkušnjo. Odgovor je seveda, da je ne bi. - Saj tudi ni treba, da bi jo; za to ima vendar svetovalce, izšolane ali priučene poklicne diplomate. Ambasador sam mora obvladati predvsem jezik države, v katero je poslan in splošno politično kulturo, da bi lahko zastopal naše interese. "Ambasador je pošten človek, poslan na tuje, da laže za stvar svoje države", je menil Sir H. Wotton, angleški poslanik v Franciji v 16. stol. Prijatelja, ki živita in delata na Dunaju, sta mi pripovedovala, kako ponosna sta bila ob nastopih slovenskih politikov na avstrijski televiziji v času, ko je RS prestajala najtežje preizkušnje. Dr. Jože Pučnik se je odlikoval s svojo nemščino, dr. France Bučar pa je gledalce očaral s svojo starinsko, a neoporečno govorico. Premier Peterle je (iz principa) govoril slovensko in so ga simultano prevajali; ob koncu pa je gledalce nagovoril in jih pozdravil še v nemščini in tako pokazal, da obvlada tudi to. Čeprav nihče od navedenih ne bi opravil švicarskega diplomatskega izpita, so prepričljivo in dostojno zastopali slovensko stvar pred razvajenimi očmi avstrijske javnosti.

Omenjeni pisec očita slovenski zunanji politiki, da se stvari spet loteva po partizansko; partizani naj bi namreč ob koncu vojne pošiljali svoje tovariše iz gozda naravnost v ambasade, sedanja oblast pa menda pošilja svoje ljudi v diplomacijo po zaslugah v "demokratski revoluciji". Nekaj od tega bo verjetno res, pa nič zato. Če si ogledamo vrsto veleposlanikov, ki jih je Tito pošiljal na ključno veleposlaniško mesto v Parizu, vidimo, da tisto o partizanski diplomaciji sploh ne drži. Prvi jugoslovanski povojni veleposlanik v Parizu je bil Marko Ristić, pesnik in eden najvidnejših srbskih intelektualcev tega stoletja. Da je dobro govoril francosko, se razume samo po sebi. To velja tudi za njegovega slovenskega naslednika, dr. Aleša Beblerja, diplomata velikega formata. Šele za njima je šlo počasni navzdol. Ko sem bil pred leti sam v Parizu, je bil za ambasadorja makedonski udbovec Popovski (kasneje je bil predsednik Skupščine SFRJ pred razpadom), ki so ga tisti, ki so imeli z njim opraviti, lakonično označevali z besedo "butelj". Francosko je govoril le za silo in kar odleglo nam je, ko ga je nasledil Boris Šnuderl, gospodarstvenik, v čigar družini so pred vojno pogosto konverzirali francosko. Tako nekako je bilo z veleposlaniki; v konzulatu je bilo slabše. Ko si prišel vanj, si dobil občutek, da si vstopil v udbovski pošitniški dom. Sicer pa, ali ni rekel Napoleon, da je diplomacija policija v fraku. In pred njim Casanova: "Edini vohuni, ki se kot taki priznavajo, so ambasadorji." Jugodiplomacija je v tej (časni vohunski) funkciji pretiravala, slovenska pa bo verjetno prav tu bolj šibka.

Po vsem navedenem se ni bati, da nas dr. Andrej Capuder, romanist velikega formata, ne bi dostojno zastopal v Parizu. Note mu bodo (če bodo sploh potrebne) pisali svetovalci. Če kdo, potem bo Francoze znal ogovoriti on; glede tistega, kar bi le-ti želeli slišati od njega, pa bi mu lahko svetoval Evgen Bavčar, Slovenec v Parizu in velik poznavalec francoskih nravi. Ker je bila prav slovenska kultura tista, ki je že doslej zastopala slovenske barve v svetovni kulturni prestolnici, bo kar prav, da tudi prve diplomatske stopinje napravijo kulturniki; tisti med njimi, ki ostajajo doma, pa za svojim ministrom najbrž ne bodo žalovali. Srečno hodi, bomo rekli. Eni. Drugi pa še tega ne.

## Program razvoja ogroženih naselij

Tržič, 27. januarja - Na jutrišnji seji tržiškega izvršnega sveta bodo pregledali nekaj nalog iz preteklosti in obravnavali tudi nekatera pomembna vprašanja za prihodnost. K prvemu sodi pregled poročila Slovenske hranilnice in posojilnice iz Kranja o lani dodeljenih kreditih za obratna sredstva tržiškega podjetništva in razprava o neuresničeni sklepih izvršnega sveta iz leta 1991. Pri drugem bo najpomembnejši sprejem programa razvoja demografsko ogroženih območij občine Tržič. Potrdili bodo tudi program dela na področju turizma v letu 1992. Med drugim bodo razpravljali še o predlogu povišanja cene oskrbnega dne v Domu Petra Uzarja od 1. februarja letos naprej in nakupu računalniške opreme za občinsko upravo. ● S. Saje

## Zasedanje tržiške skupščine

Tržič, 27. januarja - V sredo, 29. januarja 1992, ob 17. uri se bodo sestali delegati vseh zborov Skupščine občine Tržič na 18. skupni seji. Tako kot dan poprej, na seji izvršnega sveta, bo tudi v skupščinskih klopeh največ pozornosti gotovo namenili sprejemu programa razvoja demografsko ogroženih območij v občini Tržič, saj imajo kar osem naselij, kjer številno prebivalstva upada. Imenovali bodo tudi javne zavode na področjih osnovnega šolstva, osnovnega glasbenega izobraževanja in predšolske vzgoje otrok. Odločili se bodo še o zagotavljanju denarja za zdravstveno varstvo v tržiški občini od 1. januarja letos naprej. ● S. S.

## Piti ali ne piti loško vodo

Škofja Loka - Demokratska stranka Škofje Loke pripravlja v četrtek, 30. januarja, ob 17. uri v hotelu Transturist javno razpravo na temo Piti ali ne piti loško vodo. Na njej bodo sodelovali tudi ugledni slovenski strokovnjaki za to področje. Namen razprave pa je predvsem, da bi skupaj z domačini in njihovimi strokovnimi službami utrl pot za dolgoročno preskrbo z boljšo pitno vodo, kot jo Ločani zdaj pijejo. ● H. J.

Peterle v pogovoru s škofjeloškimi direktorji

Čaka nas ugledna,  
ne le znosna prihodnost

Hrvati ne postavljajo zahtev po počitniških zmogljivosti naših podjetij

Škofja Loka, 24. januarja - Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle se je po ogledu hotavelskega Marmorja in škofjeloškega Šiširja še slabi dve uri pogovarjal s škofjeloškimi direktorji, beseda je tekla predvsem o sodelovanju z drugimi republikami bivše Jugoslavije.

Predsednik Peterle je uvo doma pohvalil škofjeloško občino, zlasti obe podjetji, ki ju je obiskal rekoč, da tudi v slabih časih najdejo prave poti, nato pa spregovoril o aktualnem delu vlade po mednarodnem priznanju Slovenije, ki ga je slikovito označil z besedami, da smo zdaj z nogo med vrati v svet. Blizu je čas, ko bo Slovenija dobila pridružen status v EGS, ne bomo pa hoteli v polni status, saj naše gospodarstvo na to še ni pripravljeno, seveda pa sprti v zakonodajo vključujejo evropske standarde.

Slovensko gospodarstvo je zelo trdoživno in prilagodljivo, težave so zdaj največje tam, kjer so imeli politične težave. Kjer so začeli in se borili sami, je boljše, zato imajo zdaj naj-

manj težav v občinah, kakršne so Sevnica, Slovenj Gradec, Idrija, tudi v Škofji Loki je sorazmerno manj težav, saj imajo le eno podjetje, ki ima večje težave z blokadami žiro računa. Kdor se ni pravočasno umaknil z jugoslovanskih trgov je utrpel škodo, seveda bodo posli spet stekli, ko bodo blokade popustile. Sicer pa je po najboljših svežih podatkih proizvodnja lani v Sloveniji padla za 15 odstotkov, medtem ko je, denimo, na Češkoslovaškem za 20 odstotkov, na Hrvaškem pa za 50 odstotkov. Vse možnosti imamo, da prihodnje leto začnemo spet z gospodarsko rastjo, če bodo sedanje blokade popustile, je dejal Peterle, ki predpogoja vidi v novi samozavesti Slovencev in v podjetniškem duhu, ki se je razmahnil. Ob čim manj

političnih razprtijah nas čaka ugledna, ne le znosna prihodnost, je zaključil Peterle.

Vprašanja direktorjev so se nanašala predvsem na sodelovanje z drugimi republikami bivše Jugoslavije, nekateri so Peterletu očitali prevelik optimizem in da bi tudi v Sloveniji morali direktorji dobiti "politične usmeritve", kakor jih dobivajo na mize v drugih republikah, kjer imajo po tri do štiri politična pisma hkrati na

mizi, kako naj se obnašajo. Predvsem pa bi morali razrešiti vprašanje starih dolgov, jih spremeniti v "mersko enoto", kakor je dejal Jože Novak iz Gidorja. Tudi na namig Andreja Prislana, direktorja Območne zbornice za Gorenjsko, da naj bi bil odkup teh dolgov možen v razmerju 1 proti 0,5, jasnega odgovora ni bilo. Alenka Markičeva, pomočnica finančnega ministra je le suho odvrnila, da bi bilo pač potrebno natisniti nove tolarje, kar bi seveda prineslo dodatno inflacijo, ali pa denar pobrati z davki. Peterle je v odgovorih na vprašanja o sodelovanju z drugimi republikami ponovil bolj ali manj znane stvari, spomnil pa je, da bi morali več razmislniti o sodelovanju tudi z drugimi, novimi državami, kjer cenijo slovensko blago in kakršna je denimo Belorusija, s katero se dogovorjene stvari uresničujemo brez problemov. Mnogi pa so si zapisali Peterletove besede, da Hrvati ne postavljajo zahtev po počitniških zmogljivostih naših podjetij na Hrvaškem. ● M. Volčjak

V šolah še vedno ideologija bivšega sistema?

## OZD je zdaj podjetje

Socialdemokratska stranka Jesenice je opozorila in obsojila, da morajo kandidati, ki opravljajo strokovni izpit za srednjo medicinsko šolo, opraviti tudi izpit iz predmeta družbenopolitični sistem SFRJ. Znanje samoupravljanja naj bi bilo torej potrebno celo za izpit medicinske stroke, kar je še dodatni absurd!

Na več srednjih šolah so nam zagotovili, da takih in podobnih predmetov absolutno ne poučujejo več; če kdaj, potem gre le za pouk o temeljnih državne ureditve, ki pa seveda nikakor ne vsebuje nobenih prvin samoupravljanja ali poduka o vrednotah in temeljih minulega sistema.

Res pa je, da ni tako dolgo, ko smo vseprek poslušali, kako dijaki ali študentje še vedno predeljujejo snov iz Zakona o združenem delu ali Ekonomike OZD na fakulteti. Učbeniki se niso metali v koš, še vedno so se uporabljali ob obveznem priporočilu profesorja: »OZD je podjetje...tega vam ni treba vedeti...to lahko izpustite...« Zvenelo je kot prava zgodovinska fantastika, ko je eno uho poslušalo kritiko uglednih ekonomistov o pogubni ekonomiji in družbeni ureditvi prejšnjega sistema, drugo uho pa je lovilo »pifljanje« iz sosednje sobe o zakonu združenega dela, o tozidih in pozidih...

Sramotno je, da se prav šolstvo tako mukoma prilagaja vsem družbenim spremembam, ko pa bi prav pri mlajših generacijah morali reagirati najprej in najbolj odločno. Če je že »famozni« predmet samoupravljanje s temelji marksizma pred nekako dvema letoma s pedagogi vred moral za vekomaj iz šolskih programov, naj bi vendarle hipoma vrgli ven tudi vso ostalo socialistično navlako, ki se vpleta tudi v druge šolske programe.

S tovrstno ideologijo je, upajmo, za zmeraj konec. Verjamejo, da so številni pedagogi to že zdavnaj doumeli in da generacije otrok ne vzgajajo več v socialističnem duhu in jih ne podučujejo več o smereh razvoja socialističnega sistema samoupravljanja. In da bo enkrat za vselej konec takih absurdov in neumnosti svetovnih razsežnosti, da bi zdravstveni delavci morali poznati stroj samoupravljanja. Mislimo seveda na samoupravljanje tipa minulega sistema in ne tistega samoupravljanja, ki ga poznajo po svetu in o njem predavajo na tujih fakultetah. Tu je treba ločiti zrno od plev, da se ne bo zgodilo tako, kot se je nekemu študentu, ki je želel na seminar o samoupravljanju v tujino. Na živo in mrtvo je prepričeval nadrejene, da nikakor ne gre za samoupravljanje našega tipa, ampak za sistem samoupravljanja, ki ima drugačne družbene dimenzije in sistemske učinke. ● D. Sedej

Slovenska vlada predlaga referendum

## O usodi jedrske elektrarne bomo glasovali

Ljubljana, 27. januarja - Kar precejšnje presenečenje je povzročil sklep slovenske vlade, da se slovenski skupščini ponudi osnutek zakona o razpisu ljudskega glasovanja (referenduma) o zaprtju jedrske elektrarne v Krškem do leta 1995. Znano je sicer, da je bil ta predlog eden osnovnih predvolilnih obljub Zelenih Slovenije, ki so po zmagi Demosa na volitvah stopili v vlado, vendar so glasovi o tem predlogu v zadnjem letu (razen v Krškem) precej potihnil. Celotno več: raziskave javnega mnenja so pokazale, da Slovenci v stiski v kateri smo, nismo več večinsko naklonjeni tovrstnim korakom. Vlada se je odločila, da ne predlaga zaprtja, pač pa močnost, da Slovenci o tem povemo svoje mnenje, oz. da o tem odločimo. Po predlogu zakona naj bi bilo referendumsko vprašanje: "ALI NAJ SE JEDRSKA ELEKTRARNA KRŠKO ZAPRE DO KONCA LETA 1995 IN NATO ZAČNE POSTOPEK ZA NJENO RAZSTAVITEV?" V obrazložitvi osnutka zakona je rečeno, da jedrska elektrarna predstavlja veliko nevarnost zaradi nevarnosti vojne ali terorističnega napada, ki še ni minila, konstrukcijske napake pa bodo že v letu 1992 zahtevale odločitev o ogromnih investicijah v nekatere najpomembnejše dele in varnostno kontrolni sistem. Po ocenah - študija o možnostih nadomestitve proizvodnje električne energije je še v izdelavi - bi te investicije zahtevale kar tretjino denarja, ki bi bil potreben za nadomestne vire, posebno zahteven pa bo sporazum o zaprtju z Republiko Hrvaško. Orientacijsko glasovanje naj bi bilo 21. junija in, če bo le možno, združeno z volitvami. ● Š. Ž.

Slovenija in svet

## Pred vrati Prage in Strasbourga

Slovenija je poleg Hrvaške in Makedonije zaprosila za članstvo v Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, vedno bolj pa se ji tudi odpirajo vrata v parlamentarno skupščino Sveta Evrope.

Slovenska prošnja je že v Pragi, kjer je sedež komiteja Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Organi konference bodo ta teden zasedali v Pragi in odločali o usodi novih držav, ki so nastale v Evropi pa razpadu Sovjetske zveze in Jugoslavije. Konferenca bo morala, slej ko prej, novim državam odpreti vrata in jih s tem vključiti v sistem evropske varnosti in sodelovanja, saj nove države, ki so nastale, niso zanemarljive niti politično niti vojaško, saj nekatere nove države na ozemlju bivše Sovjetske zveze razpolagajo z ogromnimi količinami jedrskega orožja.

## Senator za priznanje

Vodja republikancev v ameriškem senatu, Robert Dole, je terjal od ameriške vlade priznanje Slovenije, ker bi to pomenilo priznati realnost. Vendar imajo v senatu večino demokrati (57 članov), republikanci pa jih imajo 48. Sicer pa nas je priznalo že 40 držav. Zadnja nas je priznala največja južnoameriška država Braziliija.

Začetek našega trkanja na vrata Sveta Evrope oziroma njegove parlamentarne skupščine pa sega v lanski marec, ko je predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar poslal v Strasbourg uradno prošnjo za sprejem Slovenije v to organizacijo, v katero je sedaj včlanjenih 26 držav. Da so naša pričakovanja realna, je potrdil zadnji obisk predsednika komisije za mednarodne odnose dr. Matjaža Šinkovca in člana te komisije Boruta Pahorja pri vodilnih funkcionarjih skupščine in Sveta Evrope s predsednico sveta Catherine Lalumiere na čelu. Sloveniji je bila že odobrena pravica, da bo 3. februarja, ko se bo začelo zasedanje skupščine Sveta Evrope, poslana na ta visoki zbor tri delegate in dobila status gostje. Po pravih sveta bodo morali biti delegati iz vrst slovenske pozicije in opozicije. Takšna so pravila skupščine Sveta Evrope. Septembra pa utegnemo postati redni člani s stalnimi sedeži v parlamentu. Izvoliti bomo morali tri delegate in tri namestnike. Sprejem se zna v najslabšem primeru zgoditi na spomlad prihodnje leto. Naša država po oceni parlamentarcev izpolnjuje pogoje glede varstva človekovih pravic in svobod in ter manjšin, prav tako pa v Sloveniji glede teh temeljnih meril med vladajočo politiko in njeno opozicijo ni razlik. Evropa tudi ugodno ocenjuje našo pripravljenost še naprej pomagati pri mirnem razreševanju jugoslovanske krize. Seveda pa mora Slovenija s konkretnimi koraki prihajati v Evropo in pospešeno sklepati mednarodne konvencije, dogovore, pogodbe in podobno.

## Pismo mednarodnim ustanovam

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle se je v pismih Mednarodnemu denarnemu skladu, Evropski investicijski banki in Svetovni banki zavezal za čim prejšnji začetek sodelovanja s Slovenijo, obenem pa je predlagal sprejetje Slovenije v te organizacije. Slovenija je pripravljena sprejeti misijo strokovnjakov Mednarodnega denarnega sklada. Slovenija je pripravljena nadaljevati pogajanja z Evropsko skupnostjo in Evropsko investicijsko banko, ki jih že začela že bivša Jugoslavija. Slovenija je pripravljena sprejeti ukrepe in pravila igre mednarodnih monetarnih institucij. ● J. Košnjek



Januarske plače v osnovnih šolah že iz republike

# Nepotrebni ovinki prek občin

Učitelji dočakali poenotenje plač v republiki, ki pa za januar ne bodo bistveno debelejšje od "občinskih"

Kranj, 27. januarja - S tem letom se tudi plače zaposlenih v osnovnih šolah iz občinskih selijo v republiški proračun. Republika bo plačevala le plače delavcev za zagotovljeni (oziroma nacionalni program, ki pa še leži v predalih), za podaljšano bivanje učencev od prvega do četrtega razreda in za glasbene šole, medtem ko bodo materialni stroški, prehrana, investicijsko vzdrževanje, dejavnosti nad zagotovljenim programom ipd. še naprej na plečih občin.

Za prehod pod republiško mareljo so se potegovali predvsem učitelji sami, saj so jih že vrsto let bodle različno odmerjene plače za enako delo, odvisne od tega, v kateri - pravilneje, koliko bogati in šolstvu naklonjeni - občini so delali. Za januarske plače bodo torej prvi občutli, ali je republika res tisto, kar so želeli in pričakovali, ali pa stopajo le z dežja pod kap.

Plače so ukrojene po kriterijih bodočega zakona o plačah v šolstvu, sprejeti kolektivni pogodbi ob upoštevanju 20-odstotnega odbitka ter po kriteriju primerjav s plačami v gospodarstvu. Denar za plače bo strogo namenski, pretakanje na materialne stroške, oziroma obratno, ne bo dovoljeno. Januarski materialni stroški, ki

jih bodo morale pokriti občine, bodo zračunani na september in povečani za inflacijskih 66,4 odstotka.

Podobno kot z denarjem za plače ne bodo smeli mešetariti v šolah - nad pravilnostjo izplačil bo bdela predvsem sindikat - tudi občine, ki bodo denar za svoje osnovne šole dobile iz republike, denarja ne bodo smele zadrževati ali vsote po svoje krojiti. Če bodo goljufale, navzdol seveda, bodo razliko kasneje morale same poravnati.

Ob spremembi vira plačevanja dela v osnovnih šolah, se zastavlja vprašanje, ali so ovinki prek občin potrebni. Gotovo ne, so pa, kot razlagajo v ministrstvu, nujni, dokler v republi-

V ministrstvu za šolstvo in šport so objavili podatke za povprečno januarsko plačo. Učitelj splošnih predmetov z visoko izobrazbo v osnovni in srednji šoli s povprečno 16. leti delovne dobe (takšno je republiško povprečje) bo dobil za normirano tedensko učno obveznost 22 ur pouka v osnovni in 20 ur v srednji šoli 40.290 tolarjev bruto plače, oziroma 25.182 tolarjev neto, učitelj z višjo izobrazbo pa 34.397 tolarjev bruto, oziroma 21.500 tolarjev neto. Učitelj začetnik bo imel ustrezno manj, učitelj z več kot 16. leti službe pa ustrezno več. Ravnatelj z visoko izobrazbo bo za januar dobil 54.603 tolarjev bruto, oziroma 33.100 tolarjev neto plače, izredni profesor na univerzi 63.620, oziroma neto 38.000 tolarjev plače, dekan fakultete 79.378, oziroma neto 45.000 tolarjev plače.

ki ne bo vzpostavljen računalniški sistem, kadrovske pod-

krepljen, ki bo obvladal delo. Predvidevajo, da bodo celotna plačila šolam vpisana v republiški računalniški sistem. Najkasneje dotlej bo moral zaživeti tudi sistem napredovanja učiteljev.

Enotne republiške plače so olajšanje tako za šolske delavce kot za občine, ki se jim ne bo treba več ubadati s pogostimi grožnjami stavk. V škofoško občini so izračunali, da bodo morali nad zagotovljenim programom plačevati le še približno tri odstotke osnovnošolskega dela. Glede na to, da se škofoška občina ponaša z najvišjim standardom na Gorenjskem, bo ta odstotek drugje, da delitev bremen med republiko in občino ni najboljša rešitev. Republika naj bi prevzela skrb in odgovornost za osnovno šolstvo v celoti, sicer bo prihajalo do nenehnih konfliktov, kaj in koliko pa morajo plačati občine. ● H. Jelovčan

## STRANKARSKA NOVICE STRANKARSKA NOVICE

Socialistična stranka in Svobodni sindikati Radovljice

### Za soupravljanje imamo že dragocene izkušnje

Radovljica, 27. januarja - Na dobro obiskani javni tribuni o soupravljanju pretekli četrtek v Radovljici smo slišali, da imamo o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij veliko dobrih in slabih izkušenj, ki bi jih pri novi zakonski opredelitvi tega odnosa morali upoštevati. Že sedaj pa je jasno, da se bo o obliki soupravljanja zelo težko sporazumeti.

Skoraj polni dvorani občinske skupščine v Radovljici so o soupravljanju spregovorili Borut Šuklje, podpredsednik Socialistične stranke Slovenije, Jožica Puhar, ministrica za delo v slovenski vladi in predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Dušan Semulič. Borut Šuklje je v uvodu poudaril, da smo ob prehodu na tržno gospodarstvo na razpotju, kako bomo v bodoče urejali odnose med kapitalom in delavci o čemer imamo v Evropi tudi dovolj zgovorne vzglede in izkušnje: pot brezobzirnega zoževanja socialnih pravic in od-

puščanja ne glede na socialne napetosti (konzervativna politika v Veliki Britaniji), ali pot socialnega sporazuma z vlaganji v izobraževanje, prekvalifikacije in socialne pomoči (politika francoskih socialistov). Jožica

Puhar, ki je obrazložila osnutek zakona o soupravljanju delavcev, je poudarila, da Evropa pozna tri modele vključevanja delavcev v upravljanje podjetij: v obliki posebnih organov delavcev, z vključitvijo delavcev v upravne in kontrolne odbore in s pogodbenim urejevanjem za delavce pomembnih vprašanj. V osnutku slovenskega zakona

o soupravljanju so se odločili za prvi model, ki zahteva ustanovitev posebnih svetov delavcev z informativno, posvetovalno vlogo, le v nekaterih vprašanjih pa naj bi imeli obložitvah tudi možnost veta. Po besedah ministrice bodo naše izkušnje s samoupravljanjem, ki je zaradi nekaterih skrajnosti bistveno vplival na učinkovitost ekonomije - v smoternih oblikah pa naj bi v posnemal ves razvit svet - zelo dragocene, saj se bo po lastniški reformi pokazalo pravo nasprotje interesov, ki je bilo pri nas doslej preveč zabrisano. Izjemnega pomena je tudi ločevanje soupravljanja od socialnega boja, v katerem naj, tako kot po vsem svetu, deluje sindikat. Razprava je potrdila besede in ocene Dušana Semuliča, da se zaradi negativnih izkušenj s samoupravljanjem, brez soupra-

vljanja, ki je cilj vseh evropskih socialdemokracij, vrnemo v zgodnji kapitalizem, saj obstaja resna nevarnost, da se bomo zaradi ideoloških delitev odpovedali temu sodelovanju. Samoupravljanje je mnoge delavce usposobilo za soupravljanje, saj so si pridobili znanja, pogačalske izkušnje in kulturo, razvita pa je tudi takoimenovana psihologija kolektivne lastnine. Po mnenju predsednika Svobodnih sindikatov se z rešitvami, ponujenimi v osnutku zakona o soupravljanju delavcev, nikakor ne smemo zadovoljiti, zato je napovedal oster boj za višjo raven upravljalске soudeležbe delavcev. Vprašanje je le, kako bodo znano politično razdeljeni sindikati našli potrebno enotnost za ta boj in kako bo o tej ureditvi sklepal s strankarskimi nasprotji skrajno obremenjeni parlament. ● Š. Ž.

Demokratska stranka Kranj

### V četrtek o nesposobni vladi

Kranj, 28. januarja - Po ustanovitvi Demokratske stranke v Kranju, decembra lani, se je začel izvršilni odbor najprej tehnično usposobil za vstop v labirint kranjskih političnih težav. Na Poštni 3 v Kranju so uredili svoj prostor v sobi 305, kamor vabijo člane in simpatizerje vsak četrtek ob 18. uri, ko se demokrati sestajajo, poroča Franci Kapler. Ustanovljen je bil poslanski klub demokratov s štirimi delegati kranjske skupščine, ki ga vodi Vladimir Torkar. Stranka ustanavlja tudi projektne skupine za področje kulture, gospodarstva, sociale in komunale. Skupine bodo začele delati ta teden. V četrtek bodo obravnavali stališča do sramotnega in neodgovornega strankarskega dogovarjanja o zamenjavi očitno nesposobne vlade. ● J. K.

### Vabilo pred TV kamere

Občinski odbor Liberalne stranke Kranj je pred tremi meseci predlagal Televiziji Slovenija organizacijo okrogle mize z naslovom Resnica ali neresnica na osnovi Deklaracije o narodni spravi. Okrogla miza bo 11. februarja, na njej pa bodo sodelovali dr. Janez Peršič, Stanislav Klep, dr. Tine Velikonja in Ivo Žajdela. Ker televiziji ni uspelo dobiti tudi nasprotnike Deklaracije o narodni spravi, vabi stranka k sodelovanju dr. Toneta ferenca, zgodovinarja, in Ivana Dolničarja, Lidiji Šentjunc in Bogdana Osolnika. ● J. K.

Krščanski demokrati Trzin

### Trziški zaposlitveni problemi

Trzin, 27. januarja - Kot poroča Franc Primožič so trziški krščanski demokrati povabili v goste priznanega strokovnjaka profesor Pavla Kogejja in obravnavali aktualna vprašanja zaposlovanja in razvoja trziške občine. V Trzinu je namreč odstotek nezaposlenih zelo visok. Razlog za to je prevelika zaposelnost v gospodarstvu pred desetletjem, kar je bilo vzrok nizki produktivnosti. Gost vidi izhod iz krize predvsem v čim večji gospodarski aktivnosti Trzičanov samih, kar je pogoj za tujo pomoč in vlaganja. Profesor Kogej je praktična prizadevanja komentiral in pokazal načine motiviranja. ● J. K.

Liberalna stranka

### Kučan naj odgovori

Ljubljana, 28. januarja - Liberalna stranka poziva predsednika republike Milana Kučana, naj odgovori na javno vprašanje stranke glede simbolov preteklosti v stavbi republiškega predsedstva. Če je že najavil svojo kandidacijo za ponovno izvolitev na skorajšnjih predsedniških volitvah, je prav, četudi na simbolični ravni, in kot trenutni gospodar v palači predsedstva, opredeli svoj odnos do teh reči. To toliko bolj, ker je neštetokrat izjavljal, da je bil mnogokrat prerezan podolgem in počez in vseppek in da je bil in je vedno popolnoma in zares rdeč. Pa tudi zato, ker ob številnih metamorfazah svoje stranke lahko celo pozabi, na katerem naslovu in pri kateri stranki bo iskal svojo nekoč "deponirano" partijsko knjižico. To je zelo pomembno, ker je predsednik vseh Slovencev. Stranka pričakuje, da bo predsednik odgovoril osebno, tako kot je bilo vprašanje njemu osebno postavljeno. Ni prav, da predsednik, ki je vedno zagovarjal javen in neposreden stik politikov z javnostjo, dopusti, da v njegovem imenu odgovarjajo hišniki iz palače predsedstva. Stranka kot legitimna parlamentarna stranka pričakuje predsednikov odgovor. ● J. K.

Založba Delo Novice

### Slovenski almanah '92

Preteklo leto je najbolje označil Igor Bavčar, ko je zapisal, da je bilo dolgo kot desetletje. V tem letu se je spremenilo toliko stvari, da mnogih sploh nismo opazili. »Delo« je v tem letu postalo najbolj prodoren slovenski časopis, ki piše o aferah in tajnih sejah, »Mladina« pa se vse bolj marginalizira. Zato ni čudno, da na mizah slovenskih politikov lahko vedno opazite »Delo«.

Z uspehom Dela je zrasla samozavest ljudi iz »Črne vdove« na Titovi v Ljubljani. Izraz te samozavesti je tudi prijetno presenečenje, ki so ga za svoje naročnike in bralce pripravili v Delu, to je Slovenski almanah '92, čeprav ni jasno, zakaj '92, ko pa obravnava leto '91, toda to vedo Delovi uredniki, ki imajo, kot vsi šefi, vedno prav.

Več kot petdeset Delovih novinarjev, fotografov in grafičkov z najrazličnejših področij od politike do športa, od gospodarstva do kulture in še marsičesa je napisalo knjigo, formata A 4 s skoraj tristo stranmi, ki je posrečena mešanica letopisa, priročnika in koledarja (Pratike) in je vsestransko uporabna. Tit Doberšek, glavni urednik Dela jo v uvodu nekoliko pretenozno označuje kot »belo knjigo slovenske samostojnosti«.

»Almanah« prinaša vse osamosvojitvene zakone, novo ustavo in celo nove oznake policije in TO. Posebej opozarja, da je v nasprotju s splošnim prepričanjem slovenska himna le sedma kitica Prešernove Zdravljice, ne pa vsa Zdravljica, kot je skorajda splošno prepričanje. Pisci so bili v dilemi med aktualnimi podatki in predstavitevjo določenega področja, tu se zdi, da so zanemarili aktualnost na račun predstavitev določene področja in institucij. Almanah predstavlja statistično podobo Slovenije, državno ureditev, vlado in parlament z vsemi poslanci. Strankarski prvaki, ki imajo poslance v parlamentu predstavljajo svoje stranke. Kako se je pri nas razmahnilo strankarsko življenje, dokazuje kar 76 registriranih strank. Predstavljena so slovenska predstavništva v tujini in tuja v Ljubljani. Pri gospodarstvu pogrešamo obsežnejšo predstavitev gospodarskih gibanj v letu 91, nenavadno je, da v »Almanahu« ni mogoče najti mesečne stopnje inflacije, da ne govorimo o tečaju. Pri časopisih ni Gorenjskega glasa, najdemo pa druge manj pomembne. Najbolj domišljeno je predstavljen šport z vsemi pomembnejšimi tekmovanji in uspehi naših in tujih športnikov. Pri kulturi pogrešamo podatke o najbolj gledanih filmih in najbolj branih knjigah. Podobno pri znanosti pogrešamo aktualne trende v letu 91 in npr. o raziskavah javnega mnenja. V Telefonskem imeniku pomembnejših ustanov in organizacij v Sloveniji pa začuda najdemo Gorenjski glas. Ana Kovač se je lotila težkega dela opisati identiteto Slovencev. Zdi se, da ji to ravno ni uspelo, čeprav so nekatere opazke npr. o pomanjkanju smisla za humor in ironične distance pri Slovencih kar zanimive. To potrjujejo objavljene Partljičeve satire, ki objavljene v Almanahu izgubijo aktualnost in so obupno dolgočasne. Upamo, da bo Delo v novem letu uspelo dobiti vsaj novega Džuli Švigo, če že ne Karla Krausa. Drago Medved opisuje slovenska vina in vinogradniška območja. V Almanahu je ponatisnjen že starejši tekst Miloša Mikelnja o slovenskih plemenih, ki v primerjavi s Partljičem še danes učinkuje sveže, posebej, ko pravi, da je Slovenec trpežen bolj kot usnjen podplat, to pa smo Slovenci letos gotovo dokazali, saj smo bili bolj trpežni kot tanki.

Poseben del predstavlja osebnosti iz kulturnega, političnega, znanstvenega in gospodarskega življenja v poglavju Naši sopotniki. Tu pogrešamo Jelka Kacina, ki si je brez dvoma zaslužil mesto med našimi sopotniki. Potem pogrešamo vsaj še dr. Ljuba Sirca, Marka Pogačnika in dr. Hribarja. V naslednjem poglavju sledita predstavitev največjih dosežkov Slovencev in kratek pregled znanih Slovencev, ki so postali državljani sveta. Tu pogrešamo predstavitev Slovenskega svetovnega kongresa in zdomec in izseljencev, ki živijo v svetu. Nato sledi kratek pregled zgodovine Slovencev in pregled dogodkov v letu 91, ki se konča z novembrom, ker je šel potem Almanah v tisk, da bi ga bralci še dobili do novega leta. V rubriki »Naj, naj, naj v letu 1991« lahko zveste, kdo je najslabše oblečeni slovenski politik in kdo je najboljši, seveda nihče drug kot Janez Janša! Med političarkami je to dr. Katja Boh. Seveda je še dosti drugih kurioznih podatkov. Tudi Almanah ne more brez celoletnega horoskopa, ki ga je »jasnovidila« Meta Malus in koledarja za leto 92.

Almanah se začne z besedilom Borisa Ježa, ki ga je strah, da bodo politiki začeli mitologizirati osamosvojitve, konča pa se s patetično mitologizacijo novinarjev, ki jo je napisal Vinko Vasle, ko opisuje, kako so delali Delo v letu 1991. Če novinarji nasprotujejo mitologizaciji politikov, potem tudi sami sebe ne smejo v oči bralcev predstavljati kot »črnce« urednikov in Robine Hoode bralcev, ki se borijo za resnico in pravico. Leto, ki je minilo, je bilo v mnogočem »sanjsko«, toliko stvari se je zgodilo in uspeli smo uresničiti svoje sanje. Churchill je zapisal, ko so ga izbrali za predsednika vlade, da so dejstva boljša od sanj. Tudi mi stopamo v svet dejstev, podatkov in bilanc. Sanj je konec, svoje delo je potrebno opraviti samo profesionalno, to pa je Delovim novinarjem uspelo. Lahko si le želijo, da bodo bralci uporabljali Slovenski almanah '92 tako pogosto kot uporabljajo telefonski imenik. Bralci pa lahko upajo, da jih bodo ob koncu leta spet razveselili s Slovenskim almanahom '93, saj bo dosti novih vprašanj, ki jih nikomur ne bodo mogli postaviti.

Jože Novak

## STRANKARSKA NOVICE

Socialistična stranka Slovenije

### Žakelj pisal Peterletu

Ljubljana, 27. januarja - Predsednik Socialistične stranke Slovenije, Viktor Žakelj, je poslal odprto pismo predsedniku vlade Lojzetu Peterletu, v katerem mu očita, da je zanj socializem sinonim za vse slabo, za materialno bedo in duhovno tlačanstvo. Žakelj je dobil ta občutek na seji družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine 22. januarja, ko je Peterle rekel, da je skupščina socialistična. Premiera poziva k skupnemu premisleku v upanju, da bo tako doumel, kako nesmiselne in neresnične so bile njegove besede. Socialistična misel je čista in Socialistična stranka Slovenije ima cilj zagotoviti blaginjo državljanom Slovenije. Žakelj upa, da ta izjava ni bila zanamovana s sovraštvom do socialističnega gibanja, ampak je posledica nepoznavanja socializma ali sprenevedanja. ● J. K.

**AVTOŠOLA** Begunjska 10, Kranj  
**TECAJ - VSAK PONEDELJEK**  
 ☎ 216-245



Tudi starost je lahko lepa

## Zjutraj najprej zadiši bela kava...

Skoraj vse, kar je bilo novembra razstavljeno v eni od sob kranjskega doma upokojencev, je bilo njeno delo. Prečudoviti vezeni namizni prtji, prtici, okrasne blazine. Na grobem domačem platnu slovenski šopki, klas, plavica, mak, tako in drugačno izvezeno cvetje spet na drugih, najlepši pa se mi je zdel božični prt, kjer je imela v nežnih rožnato lila tonih izvezeno svečke, venčke... Vezena, lepo enakomerno delana, polna, kakršno le redko vidiš, vse pa delo Viktorije Švab, ki bo to pomlad dopolnila že 82 let svojega življenja. Je ena redkih oskrbovank doma, ki ne more spustiti dela iz rok. Ko sem jo zadnjič obiskala, je bila za šivalnim strojem. Haljo si je šivala. Kljub visokim letom je rada urejena. Potem bo spet vzela v roke vezenje.

"Tako sem srečna, da lahko napravim, kar se znam. Tako zelo hvaležna sem domu, da so me tako hitro sprejeli. Srečna, zadovoljna, da me nihče več ne spravi ven. No, bom šla, ko bo prišla tista "Dragica"..."

In potem mi pripoveduje svojo žalostno in težko življenjsko zgodbo. Doma je iz Rogaske Slatine, poročila se je in pred vojno sta z možem prišla živeti v Paloviče nad Tržičem. Bunker je imela med vojno, kjer so tu pod Dobro skrivali ranjence. Tudi ranjenega moža je imela nekaj časa v njem, potem so ga soborci prenesli na varnejše mesto. Ko se je pozdravil, je šel partizanit na Primorsko, ona pa je prestajala nemške preiskave. K zidu so jo že postavili, a je bila prepričljiva, se je nekako izvlekla. Mož se je slabega zdravja vrnil domov, 1952 je bila že vdova in ostala sama z dvojčkama. Domov na Štajersko se je preselila.

Težko se je prebijala, prišla za vsako delo. Delala je pri apotekarju v Rogaski, pazila otroke, pospravljala pri raznih družinah, jim kuhala, zvečer je pri bližnji frizerki oprala korito brisač, zjutraj je prala spet drugod. Vse na roke. Še h kmetom je hodila pomagat, da je bilo za krompir, fižol, repo, drva, za podstrešno stanovanje. Potem so ji dobri ljudje pomagali dobiti drugo stanovanje, ena hčerka se je poročila, druga se je zaposlila kot bolničarka v Vojniku. Kazalo je že, da se bo oddahnila, pomislila malo še nase, ko je zbolela hčerka v Vojniku. Umrla je za rakom, pustila dve hčerki. Spet je bila mama Viktorija tista, ki je nadomestila mater, skrbela za mali, da sta se šolali. V Celju so dobile stanovanje. Ko sta odrasli, je videla, da je bolje, da ju pusti svojemu življenju. Umaknila se je k hčerki na Gorenjsko. Iz celjskega centra za socialno delo je za njo prišlo priznanje in celo majhna denarna nagrada, ko je tako lepo in nesebično skrbela za deklici. Kot svetinjno hrani listino.

Za mlade družine je bolje, da so same, si je dopovedovala in razmišljala, da bi bilo vendar bolje za vse, če bi šla v dom, da bi na stara leta našla malce svojega miru, zadovoljstva. "Za vse še bog ni, dva pa ne bodo na meni cepili," si je prigovarjala, ko je vsa trda od strahu zavila čez Kokrški most iskat svoj novi dom. Pa je tu našla prijazne, skrbne ljudi, vsak strah je bil odveč.

"Zdravja nam ne morejo dati, smo pač stari dotrajanci. Lepo pa skrbe za nas in ne prenesem kritizerjev. Če jih slišim godrnjati čez hrano, ne morem biti tiho. Danes smo imeli za kosilo juho, široke rezance, pečenko, paradižnikovo solato. Kdo bi si sam mogel skuhati tako dobro kosilo? Leto in pol sem tu, vsak dan sem srečna, hvaležna temu vodstvu. Imam pa vse oskrbovance rada. Rada bi jim podarila vsaj malo te sreče, da bi jim ne bilo treba tarnati. Že dan se tako lepo začne. Pridejo sestre, zadiši domača kava, obloženi ali namazan kruh. Nikoli nam ni treba suhega jesti. Vsak pa ima svoje težave, ne morejo vsem vedno usta narazen lesti. Da le še lahko delam. Ažure delam še brez očal, robove tudi, same vezenine pa če je jasno in sončno vreme. Manjka mi le, če v rokah nimam dela."

Malo je žena in mater, kot je Viktorija. Neka posebna toplina veje od nje, prisrčnost, kakršno redko srečamo. Vsaka beseda je pretehtana, lepo izrečena. Vedno je služila pri boljših ljudeh, da se je od njih vedno tudi kaj naučila. Marsikdo v domu pa bi se lahko učil od nje. Toliko življenjskih izkušenj ima za seboj, toliko težav, pa vendar se zdi, kot da je vse življenje vse obračala le v dobroto.

Da bi imela še veliko lepih zdravih let, mama Viktorija! ● D. Dolenc

## Park bodo uredili z javnimi deli

Jesenice, januarja - S pripravo programa razvoja turizma v Planini pod Golico z okolico je ponovno zažvela ideja o ureditvi Zoisovega parka na Pristavi, ki z edinstvenimi primerki drevja predstavlja zanimivo turistično točko v jeseniški občini. Ureditev Zoisovega parka so v občini dali pod javna dela, ki so jih predvideli za letos.

Tako naj bi postavili 20 klopi, zaščitne ograje ob zaščitnih drevesih, obnovili in uredili sprehajalne poti v dolžini tisoč metrov, obnovili dva mostova in čistili jezera. Ureditev parka naj bi trajala triindvajset delovnih dni, predvidoma julija. Dela bo opravljalo približno petnajst delavcev.

Stroški ureditve Zoisovega parka, ki jih bo pokrili izvršni svet skupščine občine Jesenice, znašajo skupaj milijon 73.000 tolarjev. Razen tega je za delavce predvideno izobraževanja v smislu priprave delavcev na delo. Stroški izobraževanja, ki jih pokriva republiški zavod za zaposlovanje, znašajo 20.000 tolarjev. ● D. Sedej

**gorenjski tisk** p.o.Moše Pijadeja 1, p.p. 142  
64000 Kranj

objavlja prodajo osnovnih sredstev z zbiranjem pisnih ponudb, in sicer:

1. KONTAKTNI APARAT KLIMSCH VAKUPRINT, nabavljen leta 1968. Izklicna cena 150 DEM v tolarški protivrednosti na dan plačila.
2. CROMALIN LUMINATOR - inv. št. 1980, nabavljen leta 1973, v okvari. Izklicna cena: 100 DEM v tolarški protivrednosti na dan plačila.
3. POVEČEVALNIK ZA DIREKTNO RASTIRANJE XE-NOTRON, nabavljen leta 1973, nekompleten. Izklicna cena: 1.250 DEM v tolarški protivrednosti na dan plačila.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: GORENJSKI TISK, p.o., Kranj

Moše Pijadeja 1  
64000 Kranj  
p.p. 142

z oznako "za licitacio", najkasneje v 15 dneh po objavi.

500-letnica trških pravic v Tržiču

# Praznik, ki ni le za en dan

**Priložnost za predstavitev tržiških znamenitosti blizu in daleč naokrog**

Tržič, 24. januarja - Rokodelski kraj pod Karavankami si je pred pol tisočletja pridobil kot trg tudi pravico do prirejanja tržnih dni. Kako bo današnji rod označil pomembno obletnico, našim bralcem pripoveduje predsednik odbora za pripravo programa svečanosti in tržiški župan Peter Smuk. Osrednja prireditve bo 12. in 13. decembra letos.

Nam lahko najprej poveste, kdaj so Tržiču podelili trške pravice?

SMUK: »To se je zgodilo 12. decembra 1492. leta. Takratni cesarji so se odločili za imenovanje trgov na osnovi zaslug uglednih prebivalcev. Grofu Lambergu gre predvsem zaslug, da si je rokodelski kraj pridobil pravico do prirejanja tržnih dni. Takšen položaj je seveda ljudem prinašal zlasti ekonomske koristi.«

Kdaj ste se odločili, da boste na primeren način označili pomembno obletnico, pa kako ste zasnovali program?

SMUK: »Že junija lani smo imenovali odbor za pripravo slovesnosti, za kar je dal pobudo Zavod za kulturo in izobraževanje v Tržiču. Naš osnovni namen je po eni strani spoznati domačine s tržiško zgodovino, po drugi strani pa skozi različne medije promovirati Tržič in njegove krajevne znamenitosti, od bogate kulturne do arhi-

tekturne in tehnične dediščine. Odbor je zbiral ideje, tudi med drugod živečimi Tržičani, kaj vse bi kazalo uvrstiti v program prireditev. Lani je bil sprejet tudi znak 500-letnice, ki simbolizira cesto na Ljubelj in naseleje pod tem prelazom. Ta naj bi spremljal tako edicije odbora kot vsakdanje podjetniške dopise in druge tiskovine.«

S katerimi izdajami nameravate predstaviti tržiške znamenitosti?

SMUK: »Lani smo izdali koledar za leto 1992, v katerem je prikazana kulturna dediščina, predvsem motivi iz tržiških cerkva. Okrog 350 posnetkov na diapozitivih pomeni bogat arhiv, ki bo prišel prav tudi pozneje v izobraževalne, turistične in druge namene. Letos je v pripravi koledar za prihodnje leto, v katerem bo zbrana tehnična dediščina iz rokodelskega in industrijskega kraja. Najpomembnejša edicija bo monografija o Tržiču, ki bo na

zanimiv način predstavila krajevni utrip; v štirih letnih časih bodo zajeti ljudski običaji, planinstvo, trgovanje in smučarstvo, peti del bo sestav arhitekture, naravnih znamenitosti in umetnosti. Izid knjige, ki bo pomembna za promocijo Tržiča, pričakujemo pred koncem leta. Tem izdajam naj bi se pridružila še nova turistična karta Tržiča, izdan pa je tudi plakat Dolžanove soteske.«

Imate v načrtu za letos več prireditev, med njimi tudi pomembnejše?

SMUK: »Tako pomembne obletnice ne more označiti le enkratna aktivnost. Zato smo naš program povezali s tradicionalnimi tržiškimi prireditvami, ki jih organizirajo razne organizacije in društva, od Gregorjevega, prek razstave mineralov do Šuštarke nedelje. Poleg teh prireditev imamo v načrtu predstavitev Lavičkove lekarniške zbirke; ta mož in maršal Radetzky naj bi dobila v Tržiču spominski plošči. Načrtujemo tudi odprtje nekdanje Bornove jahalne poti od Ljubelja na Prevalo. Osrednja prireditve ob 500-letnici trških pravic Tržiča pa bo 12. in 13. decembra 1992.«



Vse to gotovo ne bo poceni. Si obetate od tako široko zasnovanega programa tudi kakšne koristi?

SMUK: »Prvotno smo ocenili, da bi za ves program potrebovali okrog 400 tisoč nemških mark, kar daje vtis razmetavanja denarja. Povedati pa moram, da je lani občinski proračun v ta namen prispeval le za 20 tisoč mark sredstev, letos pa jih načrtujemo za okrog 80 tisoč mark, od tega vsaj polovico od sponzorjev izven Tržiča.

Gre za program, ki naj bi pokazal učinke na daljši čas. Na primer, letos nameravamo pripraviti nekaj TV-spotov o tržiških značilnostih. V načrtu so tudi študije o usmerjanju nadaljnje razvoja v Tržiču. Čeprav smo v marsičem odvisni od splošnih razmer v državi, si bomo tudi sami prizadevali za boljši jutri našega prebivalstva. ● Stojan Saje

Leon Pintar

## Nisem polovičar in rad kaj po pravici povem

Leon Pintar je, večina ga pozna predvsem kot enega prvih kranjskih obrtnikov, tudi eden tistih, ki so veliko časa, truda pa tudi denarja vložili v pripravo prireditve ob petdeseti obletnici bitke v Dražgošah.

»Pred tremi leti sem se odločil, da se priključim pripravljalnemu odboru za Dražgoše, pa ne zaradi političnega prepričanja, temveč z željo, da bi vse skupaj potekalo predvsem v športnem duhu, da bi v prireditve vključili čimveč mladih,« je najprej povedal gospod Pintar. »Tudi sam sem navdušen športnik, in ker je v mojem rojstnem kraju v Hrastju najmočnejša športna disciplina kolesarstvo, je kolesarski maraton v Dražgošah razpisal ravno kolesarski klub Jaka Štucin iz Hrastja pri Kranju,« je še dodal.

Velika želja prirediteljev pa je bila poleg množice pohodnikov in kolesarjev v Dražgoše pritegniti še čimveč jadralnih padalcev. »Zanje sem pripravil kar sto kolajn in tri pokale, ki pa jih žal nismo podelili, kajti povabilu vsem slovenskim jadralnim padalcem so se odzvali le Vrhničani. Morda sem se brezglavo zapodil v to veliko investicijo, nisem namreč pričakoval takšnega odziva športnikov. Sam sem tudi avtor vseh kolajn in spominskih značk in še posebej sem se potrudil, da z njihovo obliko ne bi buril duhov: nikakršne zvezde, kot so bile včasih, le spomenik in napis Dražgoše 92. V projekt sem vložil svoj denar, 10.000 tolarjev je prispeval pripravljalni odbor, največ pa so mi pomagali obrtniki, tudi tisti, ki so zaradi krize v zelo težki situaciji.«

Leon Pintar pravi, da so se mu Dražgoše vedno zdele ne-

kaj posebnega, ker je že kot otrok med vojno od staršev in znancem velikokrat slišal malce skrivnostne pogovore o tej vasi. »Sedaj, ko so časi čisto drugačni, si želim le, da bi Dražgoše postale sinonim za pravo športno prireditve.«

Na koncu pogovora pa je še enkrat pristavil, da je prav ponosen na to, da je bil kar 25 let obrtnik, torej predvsem v časih, ki zasebnikom niso bili najbolj naklonjeni. Ponosen zato, ker so mu tudi tokrat ravno obrtniki najbolj priskočili na pomoč. Sedaj je že nekaj časa v poklju, obrt je prepuštil sinu, in kot vsem upokojencem tudi njemu rado zmanjkuje časa, ker še vedno pomaga v delavnici, pa tudi s športom se ni nehal ukvarjati, čeprav se na motor po lanski hudi nesreči ne vsede več. »Vedno sem se trudil, da bi stvari kvalitetno opravil,« je še dejal, »in vedno mi je bilo najbolj hudo, če me ni videl, da se ljudje med seboj sovražijo.« ● M. A.



## Zanimivo predavanje

Tržič, januarja - Krajevna organizacija RK Bistrica v Tržiču vabi krajanje in vse Tržičane na zanimivo predavanje "SLOVENIJA 2000 IN RAK", ki bo v petek, 31. januarja ob 17. uri v Bračičevi osnovni šoli v Bistrici. Vse premalo vemo o nastajanju in o pravočasnem odkrivanju te bolezni. Zavedati se moramo, da je le pravočasno odkriti rak obvladljiv in ozdravljiv. Kot Evropa, si je tudi Slovenija zadala, da do leta 2000 vsaj za 15 odstotkov zmanjša umrljivost za rakom; ena od številnih akcij, ki si jih je zadala Zveza društev za boj proti raku v Sloveniji, so tudi predavanja. V petek bo v Tržiču predaval prof. France Demšar. ● D. D.

Pomoč demografsko ogroženim krajem

## Kmetje dobili kredite

Jesenice, 27. januarja - V jeseniški občini so za naložbe na demografsko ogroženih območjih, že štirje prosilci dobili kredite, vsi za naložbe v kmetijstvo in v dopolnilno dejavnost na kmetiji. Zaprlo la tudi občina za telefone, transformatorske postaje in obnovo nizkonapetostnega omrežja v Podkorenu.

V jeseniški občini so se na natečaj za sofinanciranje naložb v drobno gospodarstvo prijavi štiri kandidati in sicer eden za investicijo v pizzerijo, eden za investicijo v obnovo žage za razrez lesa, eden za investicijo v gostišče Žerjav in eden za investicijo prodajalna z mešanim blagom.

Za sofinanciranje naložb v kmetijstvo in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, se je v natečajnem roku prijavilo osem kandidatov in sicer trije za kmečki turizem, eden za obnovo ostrejša na hlevu, za rekonstrukcijo hleva, eden za nakup kmetijske mehanizacije in eden za obnovo ostrejša na gospodarskem posloplju.

Za pridobitev sredstev za izgradnjo gospodarske infrastrukture je kandidirala tudi občina: za izgradnjo telefonskega omrežja v Ratečah in na Belci, za izgradnjo transformatorske postaje za distribucijo električne energije v Zelencih in za obnovo nizkonapetostnega omrežja v Podkorenu. Investitorja za te investicije sta PTT Kranj in Elektro Gorenjska Kranj, enota Žirovnica.

V jeseniški občini so, iz naslova demografsko ogroženih območij, lani pridobili sredstva štirje prosilci - vsi za naložbe v kmetijstvo in dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Trije so s Srednjega vrha, eden pa iz Podkorena. Skupna višina odobrenih sredstev znaša milijon 624 tisoč tolarjev, sredstva pa se bodo dodelila v obliki dolgoročnih kreditov z dobo vračanja deset let, ob dvoletnem moratoriju in z dve odstotno obrestno mero, s tem, da se vrednost glavnice veže na vsakokratni tečaj tolarja v odnosu na nemško marko. Razen tega je jeseniška občina iz naslova demografsko ogroženih območij dobila tudi za 5 milijonov 700 tisoč tolarjev nepovratnih sredstev za izgradnjo telekomunikacijskega omrežja v krajevni skupnosti Rateče - Planica. Skupna višina vseh dodeljenih sredstev tako znaša 7 milijonov 400 tisoč tolarjev.

Letos bo v skladu z zakonom razpisan nov natečaj, prednostno pa bodo upoštevani že lani vloženi zahtevki. ● D. Sedej



PRAZNIK PLANINSTVA NA ŠKOFJELOŠKEM - V petek, 24. januarja 1992, so na prireditvi v galeriji loškega gradu proslavili 85-letnico planinstva v loški občini. O zgodovini planinstva je spregovoril predsednik PD Škofja Loka Jože Stanonik, v kulturnem sporedu pa so, poleg učencev osnovne šole Ivan Grohar, nastopili kvartet Mlin, basist Rok Lap in citrar Tomaž Plahutnik. Po slovesnosti - posebej jo je označila podelitev planinskih priznanj - so odprli fotografsko razstavo, ki sta jo pripravila Foto kino klub "Anton Ažbe" in PD Škofja Loka - sekcija Križna gora. S. Saje - Foto: J. Cigler



Torek, 28. januarja 1992

Razsaja gripa

# Počitnice naj ne bodo bolniška

Gripa je minula dva tedna položila v posteljo približno tretjino Slovencev.

Tudi na Gorenjskem zdesetkani šolski razredi, zmanjšan obisk v vrtec, bolniške... Ambulante so oblegane kot že dolgo ne, povpraševanje po nekaterih zdravilih zoper respiratorna obolenja v lekarnah pa podvojeno.

Že minuli teden smo pri dr. Mariji Seljak z Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske iskali informacijo o tem, kakšne vrste virusa razsaja med gorenjskim prebivalstvom. Opiraje se na rezultate, ki jih je sporočil Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo Slovenije, je potrdila, da med drugimi respiratornimi obolenji razsaja tudi gripa. Virus (gripo povzročajo virus tipa A) so se močno razširili zlasti med šolarji. Nekateri najbolj kritične dni je v šolah manjkalo celo 30 odstotkov otrok. Minuli petek smo o odsotnosti zaradi gripe povprašali tudi Maro Černilec, pomočnico ravnateljice v osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju.

»Gripa je v minulem tednu močno izpraznila šolske razrede. V vsakem razredu je manjkalo do ducat otrok, sicer pa posamezne dni pomnimo tudi tako kričeče primere, ko je demimo v enem od prvih razredov sedelo le 7 od 22 otrok, ali pa v 2. a razredu, kjer so bili nekega dne navzoči samo štirje otroci. Tudi učiteljskemu zboru gripa ni prizanesla, imelo je že sedem učiteljev. Priznati moram, da sem tudi sama zbolela, čeprav že 20 let nisem imela gripe,« nam je povedala Mara Černilec. Na vprašanje, ali bodo zaradi gripe morda predčasno začeli s šolskimi počitnicami tako kot v revirjih, pa je odvrnila, da se za kaj takega ne ogrevajo. Teden dni pred počitnicami namreč potekajo še konference, to delo je nujno treba opraviti. Pa tudi otroške počitnice naj bi se ne prelevile v bolniško.

Poklicali smo tudi ravnateljico osnovne šole v Lescah, vendar je tudi on zbolel. Med tamkajšnjimi otroci (šola jih šteje 467)

pa je v petek jutraj po prvi uri manjkalo 93 otrok. Pretekli teden, ko je gripa najmočnejše razsajala, je na šoli manjkala kaka petina otrok. Enako so nam povedali tudi v osnovni šoli Prežihovega Vrance na Jesenicah, ki jo sicer obiskuje okoli 900 otrok. Že dva tedna neprestano manjka petina otrok, tisti, ki so zboleli med prvimi, pa se že vračajo.

V ambulantah je gneča kot že dolgo ne. »V začetku tedna je bil obisk v naših ambulantah povečan za več kot sto odstotkov,« nam je povedal dr. Borut Rus iz Zdravstvenega doma Bled. »Med bolniki so predvsem otroci, šolski in tudi mlajši, zbolelo je tudi dosti starejših ljudi in kroničnih bolnikov, pri katerih utegnejo nastopiti tudi resnejše komplikacije. Bolnikom predpišemo počitek, veliko vitaminskih pripravkov, zdravila za zbijanje temperature, pri starejših in kroničnih bolnikih pa tudi antibiotike. Viroz je veliko, take epidemije, kakršna razsaja zdaj, pa že dolgo ni bilo. Poleg obiska v ambulantah so se močno povečali tudi obiski zdravnikov na domu, saj po valu gripe veliko ljudi obleži doma in kliče zdravnika na dom. V začetku zime je bilo sicer po zdravstvenih domovih preventivno cepljenje proti gripi, vendar se mu je odzvalo zelo malo ljudi. Na Bledu kljub obvestilom nismo cepili sto ljudi.«

Tudi poraba zdravil je zaradi epidemije močno nad normalno. Mag. Breda Kosirnik iz kranjske lekarne nam je povedala, da je od novega leta sem za sto do dvesto odstotkov porasla poraba sirupov za izkašljevanje, pa proti vročini, aspirinov v različnih oblikah, nekaterih antibiotikov, tudi raznih

čajev. Enega od sirupov, ki ga v normalnejših časih kuhajo vsak mesec po 150 kilogramov, so morali v kritičnem obdobju epidemije pripravljati dvakrat tedensko. V povprečju se v kranjski osrednji lekarni dnevno izmenja kakih 1200 ljudi, v dneh epidemije se jih je po skoraj dva tisoč. Ljudje so vedeli povedati, da je bila v lekarni pozno dopoldne večkrat taka gneča kot v bankah, kadar imajo devize.

Prestregli smo tudi nekaj ljudi, ki so odhajali iz lekarne z zavoji zdravil.



**Martina Jerše**, iz Kranja: »Pravkar se vračam od zdravnika, ki mi je zoper gripo predpisal nekaj zdravil. Eno je proti vročini, drugo proti bolečinam, sicer pa menda ne pomaga nič drugega kot počitek. Vikend bom preležala, potem pa pojdem spet v službo.«



**Marko Gros** iz Naklega: »Zaenkrat sem še zdrav in me gripa še ni potipala. Tudi domači so še kar zdravi. Z nobeno preventivo se nismo ukvarjali, tudi cepili se nismo. Ne vem, ali smo tako odporni ali pa smo zdravi samo po naključju.«



**Jožica Škrjanc** iz Lahovč: »Pravkar sem prebolela gripo. Osem dni sem se zdravila z brufenom, pila čaj, ležala in se

potila. Zbolela sem edina v družini in upam, da bo tako tudi ostalo. Na bolniško mi ni bilo treba, ker sem tako ali tako na čakanju. Zaposlena sem namreč na letališču.«



**Milena Kavčič** iz Kranja: »Gripa se me sicer ni lotila, prav zdrava pa tudi nisem. Na srečo so se tudi domači kar uspešno ubranili epidemije. Zlasti mož je zdrav ko dren.«



**Vinko Vreček** z Visokega: »Ne vem, po kakšnem naključju sem letos med epidemijo ušel gripi. Sem namreč bolj občutljive sorte, vsaka sapica me položi v posteljo. Šel sem, denimo, gledat tekmo v Planico, potem pa sem obležal za teden dni. Tako je bilo večino minulih zim, letos pa... Kljub vsemu sem si kupil aspirin, da je pri roki za vsak primer.«



**Marija Koželj** iz Kranja: »Pri nas pa sta zbolela otroka. Oba sta še v vrtcu, prvi je že obležal, drugemu se bolezen napoveduje. Ne vem, ali gre za gripo ali za kaj drugega. Zdravnik mi je izdal recept, zdaj pa grem iskat zdravila. Mene se na srečo gripa še ni prijela. V družini mora namreč kdo ostati tudi zdrav, za nego.« ● D. Z. Žlebir, foto: J. Cigler

## Bisernoporočnica Leopoldina in Janez Kožuh Na stara leta nama je še najlepše

Dvorje, 28. januarja - Ko sta se leta 1932 vzela Leopoldina in Janez Kožuh, je bila huda zima. Sren je držal in s svati so se peš napotili v bližnjo cerkljansko cerkev, kjer je bil poročni obred. Doma pa so sedli k ohcnetnemu kosilu. V spomin na dan, ki ju je združil za šest desetletij, jima bodo otroci, vnuki in pravnuki to soboto prirredili družinsko slavno. Tudi k maši pojdejo, tako kot pred desetletji, pred matičarja pa ne, saj sta se tudi leta 1932 poročila samo v cerkvi.

Leopoldina je bila doma v Dvorjah, Janez pa v Vogljah, na Primorskem pa sta služila pri istem kmetu in se zblížala ter se ob letu vzela. 1932. leto se je štelo in nič kaj lahko življenje se jima ni obetalo. Dvajset let sta stanovala v Roženovi hiši in se šele leta 1955 preselila v lastno hišo. »Vse je drugače, ko si sam svoj gospodar,« navržeta, ko obnavljata prva skupna leta.

Ata je delal pri železnici, poprijel je tudi za zidarsko žlico, mama pa se je pretežno ukvarjala z otroki in gospodinjstvom, kasneje je tudi strojno pletla za Jakopinove. Štiri hčere imata, Marico, Anico, Danico in Mileno, zdaj že tudi osem vnukov in prav toliko pravnukov. »Pravzaprav nama je zdaj še najlepše,« pravita, ko se spominjata najlepših trenutkov v življenju. Pomnita že prvo svetovno vojno, mama se spominja, da se njen starejši brat ni več vrnil z ruske fronte.



Kožuhova sta še pri močeh in dobrega zdravja. »Stari smo utrjeni,« pravi ata, ki se je dolga leta vozil na delo iz Dvorij v Kranj s kolesom. Pozimi ga je včasih tako zeblo v noge, da je na Miljah stopil s kolesa in ga spet zajahal, ko se je malo ogrel. Zjutraj je moral biti že zgodaj na nogah, kajti do železnice v Kranju je gonil debelo uro. Zato pa dandanes rad poleži, ne mudi se mu zjutraj kot mami, ki se zbudi že pred peto, ko mimo njunega okna hitijo prvi jutranji »šihrtarji«, kasneje pa jutranji mir motijo otroci na poti v šolo. »Zjutraj sem vsa čila in prav nič ne čutim, da sem stara,« pravi mama Poldca, ki je s 84. leti med najstarejšimi vaščani. »Drva pripravljam, hodim okoli hiše, gospodinjim, pa počasi mine dan. Vse še postoriva sama, tako kot včasih. Menda sva tudi zato še kar pri zdravju in močeh.« Okoli zdravnikov kljub poznim letom nista veliko hodila, nazadnje je zdravnika zaradi pljučnice potreboval oče.

Življenje ju je navadilo na skromnost. Tudi z eno samo, železničarsko pokojnino jima kar gre. Ravno dovolj je za vsakdanje potrebe. Hčeram (ena je na Bledu, druga v Kranju, tretja v Domžalah in četrta v Dvorjah) bi rada kaj dala, pa vnučkom in pravnukom, če bi jima kaj ostalo, pravi mama. »Družina se dobro razume, radi se družimo in ob vsakem godu se dobimo skupaj,« godi Kožuhovima.

Vsakdanjik pa jima mineva bolj ali manj v dvoje. Vnukinja Sonjo, ki si je uredila stanovanje v nadstropju, in hčer Mileno, ki ima hišo v sosesčini, imata prav blizu. Pri roki, če je treba prinesiti iz trgovine ali po drugih opravkih, sicer pa se še vedno zaneseta sama nase. Ata Janez sicer nič več ne kolesari okoli, kot je svoje dni, tudi v gozd ga poredko zanese, sicer pa se še vedno junaško drži. In mama Poldca vse časopise prebere brez očal, plete otrokom, pa tudi šivanko vdeči ji ni nobena težava.

Sobotnega slavlja se oba že veselita. Ob bisernem jubileju jima skupaj z njunimi tudi mi želimo še veliko skupnih let. ● D. Z. Žlebir

## Zdravje za četrtno dražje

Kranj, 28. januarja - Od sobote, 25. januarja, veljajo novi zneski doplačil k zdravstvenim storitvam. Del lestvice novih participacij smo že objavili v petkovem Gorenjskem glasu in vam obljubili nadaljevanje. Po čem so od sobote naprej nekateri ortopedski pripomočki?

storitev	tolarjev
- ortopedski čevlji	400
- proteze	130
- rokavice - navleka	130
- kilni pas	130
- bergle	110
- aparat za glasni govor	320
- slušni aparat	320
- invalidski voziček	620
- električni stimulator	770
- očala, slabovidni (60 % slepote)	320
- kontaktna stekla	620
- očesna proteza	110

## Humanitarna pomoč Albaniji

Ljubljana, januarja - Rdeči križ Slovenije, ki se je po dogovoru z ministrstvom za zdravstvo Albanije vključil v širšo mednarodno akcijo za pomoč Albaniji, je te dni poslal prvo pošiljko humanitarne pomoči za ogrožene družine v Albaniji. S tovarno ladjo je iz luke Koper na Drač poslal nad 50 ton oblačil, posteljnine in hrane. Stroške prevoza je pokrtil Smelt.

## Stolpec za upokoence

Kranj, 28. januarja - Društvo upokoencev Kranj spet prireja predstavitev video posnetkov z lanskimi rekreativnih in športnih srečanj. Ogled posnetkov bo jutri, 29. januarja, ob 16. uri, v dvorani društva na Tomšičevi 4. Vstopnine ni.

064/211-373

TELEFON ZA KLIC V STISKI  
OD PONEDELJKA DO PETKA  
OD 19. - 22. URE



## Življenja široka cesta

# Kreativnost in odprtost proti predsodkom

Že pred tremi leti se je učitelju in vzgojitelju Juretu Svovljaku pri delu s slepimi in slabovidnimi učenci porodila misel o pristočasnih dejavnostih, ki jo je poimenoval "Življenja široka cesta". Hkrati so ustanovili sklad, v katerem združujejo sredstva, s katerimi bi vse aktivnosti izven rednega programa šolanja in usposabljanja slepih in slabovidnih - za katere ni sistemskega denarja - financirali.

Škofja Loka, 21. januarja - Srednjo šolo v sklopu Centra v Škofji Loki trenutno obiskuje 38 učencev, vseh, ki so v centru tudi v ostalih programih, npr. rehabilitacije, pa je 52. Po besedah ravnateljice srednje šole, Jože Dolence, vsako leto center zapusti približno 20 do 25 učencev, prav toliko pa je tistih, ki vsako leto kot novinci prestopijo njegov prag. Učenci se lahko vključijo v izobraževanje IV. stopnje, za administratorja ali za telefonista, v usposabljanje z delom, tisti pa, ki so oslepeli kasneje, se lahko vključijo v rehabilitacijo.

Pri izobraževanju, še bolj pa kasneje pri vključevanju v življenje, se slepi in slabovidni srečujejo s številnimi preprekami, ki so nemalokrat zgrajene iz neznanja, nepoznavanja in kupa predsodkov "normalnih" ljudi. Tehnične zapreke pri izobraževanju se v zadnjem času s pomočjo računalnikov vse bolj zmanjšujejo, odpadajo druga za drugo, toda težave ostajajo, ne samo finančne, saj je vsa potrebna računalniška oprema izredno draga in seveda dosegljiva le za marke in šilinge.

Monogokrat se pomembnejše kot osnovno izobraževanje pa je učenje za življenje, vse tisto kar Jure Svovljak imenuje "Življenja široka cesta". Življenja široka cesta je ideja, kako premagati ovire, so številne

predstavite s katerimi skušajo njeni člani po celi Sloveniji in tudi v zamejstvu predstaviti svoje delo in življenje. Da imajo veliko pokazati, pričajo številni krožki in dejavnosti s katerimi se ukvarjajo: raídoama, aerobika, likovno izražanje, kuhanje, športne dejavnosti, modelarstvo, izdelovanje

**Sklad "Življenja široka cesta" (za denarno podporo, s katero bi slepi in slabovidnim omogočili pristočasne aktivnosti, ki jim pomenuje lažji vstop v življenje) Naslov: Šolska hranilnica, Center slepih, Stara Loka 31, 64220 Škofja Loka. Številka hranilnice: 51500-620-107-630-82710-5-8999/23 s pripisom "Življenja široka cesta".**

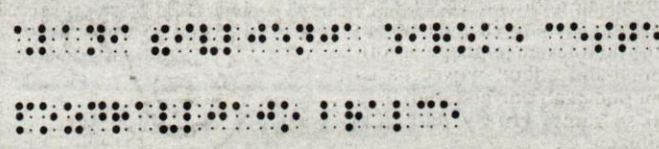
okrasnih in uporabnih predmetov, računalništvo. Vse to in še več je Življenja široka cesta. Njen idejni vodja, Jure Svovljak pa pravi:

"Naše ideje se uresničujejo, vedno bolj. Pojavljajo se vedno nove dimenzije in cel kup odprtih možnosti. Predvsem vzgojni pristopov do ljudi, njihovo osveščanje, sožitje z njimi. Sožitje, ki se ni vpeljano. Sožitje, ki ga bo še zlasti v tem

našem času, polnem socialnih in vseh drugih stisk, težko uresničiti."

Življenja široka cesta tako vse bolj postaja tudi vizija humanizacije naše družbe, oglevalo v katero se lahko skupaj ali vsak posebej pogledamo in se vprašamo: koliko in kako sploh dojemamo informacije skupin, ki na žalost še vedno nekoliko sodijo med marginalne. Zlasti se populacija slepih in slabovidnih, ki je številčno majhna, pa vendar ena tistih, ki se v običajno življenje najtežje vključijo. ● Mojca Peternej

**Braillova pisava, slovenska pisava slepih. Osnova je polje ("celica") s šestimi pikami. Z različno razporeditvijo teh pik lahko slepi napišejo vse: črke, ločila, številke in note.**



Člani življenja široke ceste pozdravljajo bralce.

## Dr. Božidar Voljč z direktorji bolnišnic

Ljubljana, 24. januarja - Pomanjkanje denarja, tečajne razlike za nujne uvožene materiale in poenotenje plač v bolnišnicah so bile osrednje teme pogovora, ki ga je minister za zdravstvo, družino in socialno varstvo dr. Božidar Voljč, vodil z dvajsetimi direktorji slovenskih bolnišnic. Minister je v soglasju z ministrstvom predlagal, da bi del stroškov, ki jih v ceni predstavlja uvoženi material, mesečno prilagajali borzni ceni deviz. Direktorji pa so se sporazumeli, da ne bodo pristajali na marže, višje od dveh odstotkov.

Ta teden se bo minister Voljč sestal tudi s predstavniki največjih zdravstvenih domov.



## KULTURNI KOMENTAR

lea mencinger

LEA MENCINGER



## SLOVENIJA OD A DO Ž

Nekaterim je tisti pomp, ki se navadno uprizarja ob pomembnih dogodkih resnično manjkal. Mislim na bolj ali manj bučno proslavljanje ob dnevu, ko smo Slovenci dobili svojo državo ali natančneje, ko so Slovenijo kot državo začeli priznavati tudi drugi iz evropske in svetovne mednarodne skupnosti. Če je nekaterim to manjkalo, tudi prav, večini pa se je priznanje zdelo tako, kot recimo začetek delovnega tedna, ko je treba že v prvi uri trdo zagrabiti za delo, premagati zopno misel, da bo tako trdo morda šlo kar ves delovnik ali še malce dlje in morda tudi slabše. Toda šlo bo.

Drugi pa bi proslavljali kar naprej in vsak dan in ob vsaki stvari sproti. Proslavljanje naj bi bila celo sveta dolžnost. In ko so pri nekem časopisu tiskarski škrati imeli svoj dan in se je zasvetila Slovenija zapisana z malo začetnico, so nekateri razburjeni bralci po telefonu zahtevali odstavitev urednikov. Spet drugi, ker ne vedo, kako bi vsemu svetu, pa se jih žal ne sliši niti čez domači prag, povedali, da so slovenskega rodu, obuti v slovenske čevlje, na glavi nosijo slovenski klobuk in glavo nosijo lepo po slovensko na čes, slovenski cesti, kajpak. V napovedih raznih prireditve, ki niso politične, pač pa kulturne s petjem in glasbo, nastopajo slovenski harmonikar, slovenski recitator recitira na slovenskem odru, prireditve pa bo takrat in takrat - po slovenskem času.

Vse lepo in prav, toda pretiravanje take vrste ne sodi več v evforični okvir proslavljanja ob in po priznanju nove države, pač pa kratko malo sodi na druge njive, na tiste, kjer zadnje čase malce bolj kot kdajkoli uspeva narodnjaštvo, pa če se še tako skriva za vsemogočimi strahovi za preživetje kulture ali pa česa drugega. Kot da bi nekateri zboleli za starimi preganjavami, namesto, da bi vendarle zaupali v samozavest vseh in vsakogar. Preganjavica je kajpak, če je treba pred domala vsako besedo v stavku zapisati kaj slovenskega in se tega oprijemati kot brunca v deroči vodi.

Na srečo pa Slovincem samozavesti v resnici nikoli ni manjkalo in če se je komu zdelo ali se mu zdi še zdaj, da je drugače, bi lahko rekli, da se ta samozavest, slovenska, le drugače izraža. Treba se je samo ozreti v svojo kulturo, tega krmarja naše narodne usode, ki je pomagala prikrmariti narodovo ladjo do varnega priveza v mednarodni marini. Ker pa bo vsekakor treba stopiti tudi na kopno, bo tam s preganjavami možno kaj malo opraviti: za samozavestno srečanje z drugimi in ob drugih je treba vse kaj drugega, kar si majhni in zanimivi znamo urediti. Živi proteus in ne slika ali morda model na pariški muzejski razstavi je že lep primer tega.

## KULTURNI KOLEDAR

**KRANJ** - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava ilustracij akad. slikarja **Andreja Trobentarja**. V galeriji Mestne hiše razstavlja **Jože in Zlata Volarič**. V galeriji Bevisa razstavlja akad. slikar **Nikolaj Omersa**.

**JESENICE** - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava **Pragzdovi naša naravna dediščina**. V razstavnem salonu Dolik razstavlja slikar **Leon Gaier** iz Gorice. V bistroju Oaza so na ogled fotografije na temo **Porušeni Zadar**.

**BREZNICA** - V dvorani na Breznici bo v četrtek, 30. januarja, ob 18. uri **koncert** učencev Glasbene šole Jesenice ob zaključku polletja.

**RADOVLJICA** - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled drugi del razstave **Iz zgodovine osnovne šole v Radovljici**. V Pasaži radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij **Andreja Malenška** iz FK Andrej Prešern Jesenice. V avli občine Radovljica razstavlja olja, akvarele in reliefe **Draga Soklič** z Bleda.

**ŠKOFJA LOKA** - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikarka Klementina Golija. V galeriji Fara razstavlja slike **Mira Narobe**. V galeriji ZKO - Knjižnica **Mire Steinbuch** razstavlja umetniške fotografije. **Zbirke Loškega muzeja** so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen ogled tudi dopolne po predhodni najavi na upravo muzeja. V galeriji Loškega gradu je te dni razstava ob 85. letnici planinstva na Škofjeloškem. V Mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja oljne slike **Janko Logar** iz Žirov.

**MENGES** - V razstavišču Oranžerija Klub Edigs razstavlja ilustracije v knjigah za otroke akad. slikarka **Marija Prelog**.

**LJUBLJANA** - V Bežigradski galeriji na Titovi 61 razstavlja akad. slikar **Marko Tušek** Slike 1988-1991. V galeriji Slovenijales, Titova 52, (Dunajska 22-23), je na ogled razstava oblikovalke **Maričke Rakovec** iz Kranja. V Jakopičevi galeriji je v fotografiji in besedi na ogled nova podoba potniškega terminala Aerodroma Ljubljana arhitekta **Cirila Oblaka**.

Občina Radovljica,  
Gorenjska c. 18  
Uprava za urbanizem

## NATEČAJ BREZJE

KS Brezje razpisuje v sodelovanju z upravo za urbanizem občine Radovljica anonimni, enostopenjski anketni natečaj za prostorsko vizijo urejanja prostora krajevne skupnosti Brezje, ter idejni ureditveni načrt naselja Brezje.

KS Brezje želi s tem natečajem pridobiti strokovnjaka - planerja za sodelovanje na področju urejanja prostora na njenem območju.

Razpisno gradivo lahko zainteresirani dvignejo od 29. 1. 1992 dalje na upravi za urbanizem občine Radovljica, Gorenjska c. 18.

Rok za oddajo del je 2. 3. 1992.

## Komorni orkester Carnium

ZANIMIV PROGRAM,  
ZANIMIV ORKESTER

Kranj - S koncertnimi dogodki se v zadnjem času Kranj vsekakor ne more pohvaliti. Več kot očiten je osip glasbenih nastopov v mali dvorani Glasbene šole, ki je edina skrbela za sicer skromen, a zanimiv in stalen glasbeni izbor z domačimi in tudi tujimi glasbeniki. Prav v času, ko je opazen tolikšen koncertni osip in tudi sicer v kulturnem dogajanju sploh, je zaživela dolgo načrtovana zamisel o kranjskem komornem orkestru. Začetni nastopi so mimo, pred orkestrom pa načrti o tej in tudi prihodnjih sezonah.

Res je bil sobotni koncert komornega orkestra Carnium šele četrty koncert, vendar pa bi od te glasbene skupine, ki muzicira pod tem imenom šele drugo koncertno sezono, več in pogostejših nastopov težko pričakovali. Kot vsaka na novo nastala skupina si seveda šele utira glasbeno pot in ustvarja ime, kot temu pravimo. S tem seveda ne bo kakšnih posebnih težav, saj so bili vsi dosednji nastopi zelo lepo sprejeti tako pri poslušalcih kot tudi pri glasbenih strokovnjakih.

Za glasbeno skupino, ki muzicira v tako majhni zasedbi, je seveda nadvse spodbudno, da lahko na svojih koncertih zbere toliko poslušalcev. Če so prvokrat prišli iz radovednosti, drugi morda zaradi Mozartovega koncerta skupaj z violinistom Miho Pogačnikom, potem bi lahko pri tretjem koncertu že lahko zaključevali, da ima novi kranjski glasbeni orkester že svoje glasbeno občinstvo. Prvi trije koncerti so bili namreč v kranjski župnijski cerkvi, ki še naprej ostaja edini primerni koncertni prostor za te vrste glasbene prireditve. Razen dejstva, da je kranjsko občinstvo že sprejelo orkester, ki ga sestavljajo pretežno glasbeniki Slovenske filharmonije in Opere in tudi kranjske Glasbene šole,

pa je posebna zanimivost vsekakor glasbeni program.

Dirigent in vodja orkestra Peter Škrjanc si je že ob ustanavljanju orkestra zadal nalogo, da bo takšna glasbena skupina lahko vsekakor bolj zanimiva, če ne bo le ponavljala glasbenega programa, ki je sicer v navadi pri komornih pa tudi pri večjih orkestrih. Zato je orkester sprejel v svoj program glasbena dela, ki jih je na koncertih pri nas redkeje slišati ali pa sploh ne. Takšen je bil tudi program zadnjega koncerta minulo soboto v dvorani kranjske gimnazije: pravzaprav je šlo za ponovitev koncerta iz lanskega oktobra s programom baročne glasbe. Prav glasbena govorica baroka je vsekakor dokaj malokrat na koncertnih programih slovenskih orkestrrov, saj se zdi nekako preprosteje in enostavneje preskočiti nekatera obdobja in igrati Bacha, Beethovena in seveda Mozarta, medtem ko so mojstri kot na primer Vivaldi, Telemann, Geminiani in drugi le izjemoma na glasbenem sporedu kakšnega orkestra. Z glasbo, ki jo je na koncertnih nastopih pri nas redko slišati, pa seveda orkester Carnium postaja zanimiv tudi za razgledano glasbeno občinstvo, ki mu ni težko na

primer iz Ljubljane priti na koncert z glasbo, ki je na kakšnem ljubljanskem nastopu ni slišati. S tem pa se seveda po svoje zapolnjuje v slovenskem glasbenem prostoru programsko praznina, ki jo v zadnjem času uspešno zapolnjuje kranjski komorni orkester. Glasba, ki jo goji, je bila vsekakor dovolj zanimiva tudi za povabilo na glasbeni nastop v sosednjo Italijo že v minulem poletju, vendar pa so vojni dogodki pri nas načrte seveda preprečili. Priložnosti za kaj takega gotovo še bodo, celo glasbeni repertoar bo mogoče razširiti z novo glasbo.

Prav pri tem pa se glasbeno vodstvo skrbno odloča. Že doslej je bilo opaziti, da pri izbiri glasbenega programa ne more biti nobene enostranskosti. Zato bo verjetno eden od novih glasbenih programov vseboval tudi slovensko glasbeno ustvarjalnost. Če bo pa orkester ohranjal v svojem programu tudi doslej dokaj glasbeno zanemarjeno baročno glasbo, bo najbrž hvaležnega občinstva povsod dovolj tako na domačih kranjskih koncertih kot tudi kje drugje. Vsekakor pa se bodo, tako je vsaj napovedal dirigent, letos oddolžili spominu glasbenika Tartinija, čigar tristoletnico rojstva obeležujemo letos. Skratka, obeta se morda že v tej sezoni, najverjetneje pa v naslednji, tolikšen glasbeni program, da bo mogoče novi kranjski orkester slišati na koncertu tudi enkrat mesečno in ne le dvakrat ali trikrat v sezoni, kot je bilo značilno za začetno obdobje. Ali pa bo delovanje novega orkestra, ki si kot kaže, dobro utira svoje mesto v slovenskem glasbenem poustvarjanju, spodbudilo k reševanju že starih zadreg s primerno koncertno dvorano v Kranju, pa je seveda posebno vprašanje. ● Lea Mencinger

Glasbeni dogodek posebne vrste se obeta v spomladanskem času. Komorni orkester Carnium bo namreč skupaj s pevskim zborom *Musica viva Kranj* pripravil izvedbo Pergolesijeve *Stabat Mater*. Glasbeno delo za orkester, ženski pevski zbor in soliste se bolj redko izvaja, zato bo v velikonočnem času to vsekakor zanimiv dogodek. Kot solistki bosta nastopili Olga Gracelj in Sabira Hajdarević.

## NOVE JOVANOVIČEVE RISBE

O Petru Jovanoviču je bilo že mnogo napisanega, orisano njegovo delo, narejen seznam vseh dosedanjih razstav, ki mu je dodal še to v Puštalski kapeli januarja 1992.

Zadnja leta opažamo zanimiv premik v njegovem likovnem snovanju, ki se pne po loku od tistih risb na začetku njegove poti, do kipov in spomeniških plastik in do zopetnega vračanja k risbi. Že več let razstavlja skoraj samo risbe in izdaja v samozaložbi bibliofilske mape: leta 1986 risbe ob črticah Ivana Cankarja Podoba iz sanj, dve leti kasneje je nastala nova mapa desetih risb uglasenih na motive narodnih pesmi iz pesniške zbirke 300 narodnih, ki ji je dal naslov Slovenske narodne pesmi, morda sem v naglici še kaj prezrl, toda zadnja pesniška mapa je izšla ob 70-letnici rojstva pesnika Franceta Balantiča, ki jo je predstavil na razstavi v Kamniku leta.

Vedno je pred izdajo pesniške zbirke oziroma mape risbe tudi razstavljal, jih na razstavi vrednotil in po lastni presoji izbral za likovno pesniško mapo. Pri izbiranju za takšno edicijo ni povabil k izboru ne znanca in ne prijatelja, vse je naredil sam.

Na pričujoči razstavi se predstavlja z mikavnim izborom risb, ki jih je narisal ob zbirki pravljic Lojzeta Zupanca Zlato pod Blegošem. Zopet se je posvetil otroškemu svetu pravljic, kot da mu je že dovolj težkih tem (npr. Cankar, Balantič), ker se njegova še vedno otroška duša razveseljuje ob branju pravljic in pripovedk.

Vrniti se moramo nazaj v raziskovanje Jovanovičevega likovnega sveta. Prve risbe in potem še dolgo časa je Peter risal s črnim tušem, od prvih zaznav, da lahko naravo ponazori s črto, ki jo za seboj pušča pero pomočeno v tuš, je prešel na raziskovanje odnosov med belino in črtno, ko med splete finih potez vtke tudi povsem črne madeže, ki pa vedno ponazarjajo nekaj konkretnega, npr. oči, usta pošasti ali nekaj drugega.

Potem pa se je Peter Jovanovič odločil, da črno-belo pripovedovanje zamenja z barvnimi tuši in v tej drugačni, da ne rečem novi tehniki so narisane tudi pričujoče risbe, ki so sicer nastale ob Zupančevi knjigi Zlato pod Blegošem, toda niso čista ilustracija, so le slikarjeva razmišljanja, ki po svoje vidi tiste prizore, ki jih je pisatelj opisal. Jovanovič pa po svoje narisal, po lastnem preudarku prevzel v risbo nekaj značilnosti in iz njih sestavil svojo pripoved z žigom, ki govori, to sem jaz, risar, to je moje videnje tistega, kar je pisatelj opisal in temu opisu sem se izognil, da bi po svoje ustvaril nov pravljici svet...

Andrej Pavlovec

## PRIREDITVE TEGA TEDNA

**JESENICE: KONCERT** - Glasbeni šoli Kranj in Jesenice vabita na koncert instrumentalne glasbe, ki bo v petek, 31. januarja, ob 18. uri v Gledališču Tone Cufar Jesenice.

**RADOVLJICA: NEIZTROHNJENO SRCE** - V dvorani radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 srečanje z dubrovniškim pesnikom in prevajalcem Prešerna Lukom Paljetkom. Literarni večer bo vodila Alenka Bole Vrabc.

**IDRIJA: ŽIRI SE PREDSTAVIJO** - Krajevna skupnost Žiri in Mestni muzej Idrija sta ob slovenskem kulturnem prazniku pripravila kulturni teden v Idriji. Danes, v torek bo v idrijski osnovni šoli predaval prof. Miha Naglič o Žireh kot stičišču Gorenjske, Notranjske in Primorske. V četrtek pa bodo v galeriji odprli razstavo Likovna kultura Žirov. V soboto, 1. februarja, pa bo v idrijski župni cerkvi z glasbenim opusom Antona Jobsta nastopil Cerkevni mešani pevski zbor župnije Žiri.

## MI VAM - VI NAM



tel.: 217-960  
218-463  
fax.: 215-366  
213-163

Klementina Golija v Groharjevi galeriji

MASAKRIRANJE DUHOVNEGA  
PROSTORA

Škofja Loka - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikarka Klementina Golija iz Kranja, slike na temo: Masakriranje duhovnega prostora. Za njeno najnovejšo slikarsko predstavitev so značilni diptihi. O njeni razstavi je v spremni besedi med drugim Aleksander Bassin zapisal: "Močno kolažirana 'jedra', ki jih zaznavamo kot osnovne pulzivne točke in ki so tudi prepričljive v svojem bogatem likovnem jeziku, delujejo kot osnovno miselno gibalo, ki se projicira na celotno slikovno polje. Poraja se občutek, da postaja slikarstvo odziv na vdor nasilja v avtoričin zasebni svet; in če vemo, da se hkrati koplje celoten planetarni sistem v svojstveni policiji, so Golijini poiskusi, da spet vzpostavijo (ali vsaj zdržijo) ravnotežje sredi te prizadetosti, da je torej njen edini cilj in smoter ekologija duha, razuma, smo verjetno odkrili bistvo odzivnosti avtoričine mišljenske ravnii..."



Torek, 28. januarja 1992

Minister Šešok v Klubu Predvor

# Hrvati ne spoštujejo dogovorov

Dobro obiskana in živahna debata se je sukala predvsem o odnosih s Hrvaško in navrgla vprašanje povračilnih ukrepov proti njej.

Preddvor, 23. januarja - Emil Milan Pintar je tokrat v klub gorenjskih direktorjev pripeljal finančnega ministra Dušana Šešoka, ki sta se mu pridružila pomočnika Alenka Markičeva in Stanko Debelak. Očitno je (tudi po polemiki s SDK) pričakoval vroča vprašanja gorenjskih direktorjev in res jih je bil deležen, zlasti zaradi starih obveznosti in zaradi neurejenega plačilnega prometa z drugimi republikami bivše Jugoslavije.

## Stari dolgovi verjetno ne bodo plačani

"Glede sodelovanja s Hrvaško nisem optimist, bodite previdni pri poslih, zapirajte jih," je naštevanje znanih zapletov v odnosih s Hrvaško zaključil slovenski finančni minister Dušan Šešok. Potemtakem se bodo slovenska podjetja morala odpraviti starim (dinarskim) terjatvam do hrvaških partnerjev, čeprav je po trditvah gorenjskih direktorjev vsaj pri nekaterih pripravljeno, da bi stare dolgove poravnali. Navedli so tudi nekaj primerov, kako so bila hrvaška podjetja pripravljena plačati, plačila pa je blokirala hrvaška SDK. Emil Milan Pintar je dejal, da pozna primer slovenskega podjetja, ki je imelo račun na Reki, kjer so pri tamkajšnji SDK prav tako običajni stari dinarji. Po besedah Stanka Debelaka zdaj saldo terjatev znaša 265 milijonov dinarjev, kakor je znano, da so Hrvati ob zamenjavi slovenske valute poskušali v Slovenijo poslati 3 milijarde dinarjev knjižnega denarja, kar je bilo preprečeno. Stvar se je po zamenjavi hrvaške valute seveda le še bolj zapletla.

## Brez proračuna ne bo uradnih plač

Ogrodje sanacije banke je pripravljeno, celotna sanacija bo veljala 5 do 6 milijard mark, v bančni pasivi pa je seveda približno 1,5 milijarde mark dolga prebivalstvu, je povedal Šešok. Ker je parlament zavrnil zakon o javnem dolgu, se po njegovi oceni rešitev problema zamrznjenih deviznih vlog odmik, ključni razlog, da zakon ni bil sprejet, pa je vprašanje, kdo bo imel vpliv na banke, bolje rečeno, kdo bo 'držal roko' nad Ljubljansko banko.

Dalje so se pomudili tudi pri proračunu, ki za letošnje leto še ni bil sprejet, kar po Šešokovih besedah ne preprečuje le parlament, temveč tudi nekateri člani vlade. Če proračun do 15. marca ne bo sprejet, bo problem veliko, saj se bo zastavilo celo vprašanje plač državnih uradnikov. Pohvalil pa se je, da je imel proračun ob koncu leta 110 milijonov mark presežka, vse večje pa so težave pri pobiranju davkov, saj je odprto zelo velik. Glede reševanja terjatev na jugu, ki očitno ne bodo plačane, pa razmišljajo o vrednostnih papirjih, kakšna

Minister Šešok je v klub gorenjskih direktorjev prišel drugič, ob njegovem prvem obisku pred nekaj meseci so direktorji ugibali, kakšen bo tečaj marke 31. decembra 1991, tokrat so razglasili rezultate. Najbolj natančna je bila napoved Draga Lazarja, direktorja podjetja Zebra iz Kranja, ki je napovedal, da bo marka vredna 41 tolarjev. Dejal nam je, da ga to ne preseneča preveč, saj tudi sicer ni nagnjen k pretiravanju. Zanimivo je, da je po poklicu pravnik, doslej je delal tudi kot kriminalist na področju gospodarstva, zdaj pa vodi privatno podjetje Zebra. Na drugem in tretjem mestu sta dva vodilna iz kranjskega Merkurja, Bine Kordež je napovedal, da bo marka vredna 45 tolarjev, glavni direktor Jakob Piskernik pa, da bo vredna 49 tolarjev. Za ministra Šešoka torej lahko rečemo, da je nagnjen k pretiravanju, saj je napovedal, da bo marka vredna 80 tolarjev. Najbolj pretirana pa je bila napoved Slavka Terana iz Tržiča, ki je napovedal, da bo vredna celo 130 tolarjev.

bo njihova ročnost pa je še težko reči.

Emil Milan Pintar je ponovil očitke, da se vlada lani ni držala pravil igre (renominacija proračuna) in da je dilema Slovenije zdaj v tem, naj svojo varnost išče v mednarodnih pogodbah in sodelovanju ali pa naj zgradi drago operativno obrambo. Za ponazoritev, samo radarski sistem stane približno 45 milijonov mark.

## Gorenjska banka napoveduje svoje rešitve

Iz živahne razprave, ki je bila res pravi debatni klub, velja omeniti besede direktorja Gorenjske banke Zlatka Kavčiča, da je rešitev v tem, da se banke postavijo na stran varčevalcev, kar pa seveda lahko za

sabo potegne blokado in zlom gospodarstva. Vlada bi bankam bolj kot z lastništvom pomagala s tem, da bi omejila vpliv neto dolžnikov, ki ne bi smeli imeti pravice upravljanja, bankam pa preprečila delitev dividend.

Prav zabavno pa je bilo ugibanje, kako nor je slovenski parlament, kar se je najbolje pokazalo pri odločanju, kakšne naj bodo zamudne obresti. Kako razsipen je, pa se je po mnenju mnogih direktorjev izkazalo, ker zakona o prometnem davku (zaradi nesklepčnosti) ni sprejel že decembra. Poslanec Emil Milan Pintar je seveda branil čast parlamenta, vendar pristavil, da je razmerje političnih sil v Sloveniji provincialno, kar pa ni značilno le za parlament, temveč tudi za vlado. ● M. Volčjak

## GOSPODARSKI KOMENTAR

*Volčjak*

MARIJA VOLČJAK



## Slovinci in Hrvati

Sprva potihem, zdaj pa že na glas slišimo pritožbe, kako težko je sodelovati s Hrvati, da ne spoštujejo nobenega dogovora. Pritožujejo se zlasti politiki, ki so uspeli s Hrvati podpisati plačilni sporazum, niso pa mu uspeli vdahnuti življenja. Polemike, ki so se minule dni razvele med finančnim ministrstvom in SDK-jem, dajejo slutiti, da vendarle vsega niso krivi Hrvati, čeprav je seveda res, da ne pristajajo na cesije, sestavljajo blagovne liste in dvigajo, celo podvajajo cene, zahtevajo marke pri registraciji naših podjetij itd. Ministri, ki najbolj na glas ponavljajo, kako nezanesljiv partner so Hrvati in da jim bo zaradi spametovanja potrebno odklopiti elektriko iz jedrske elektrarne Krško, ki jo povrh vsega ne plačujejo sproti, namreč v isti sapi nič kaj radi ne povedo, da je jabolko spora tudi 500 milijonov dolarjev zamrznjenih deviznih hranilnih vlog v zagrebški poslovalnici Ljubljanske banke, kvečjemu dodajo, da jih je pač posrkalo hrvaško gospodarstvo. Na Hrvaškem poleg tega seveda še vedno niso pozabili, kakšno razdeljanje je povzročil Elan, niso pozabili na Grubelića itd.

Spornih oziroma nerazčiščenih je torej še veliko stvari, kar pomeni, da bo s Hrvati potreben resen pogovor, pri čemer bo seveda potrebno razumeti, da je Hrvaška še vedno v vojni, da ji obseg proizvodnje lani pade za polovico, da je zategadelj že objektivno nezanesljiv partner. Če je še subjektivno naravnano k temu, da zlahka podpiše pogodbe in dogovore, nato pa jih poskuša obiti, so toliko bolj potrebna pogajanja, seveda na najvišji ravni, s taktiko in strategijo v ozadju in z zavestjo, da uspehi ne bodo bliskoviti, koraki bodo kvečjemu drobni in nikakor hitri. Potrebno se je namreč zavedati, da sta si hrvaško in slovensko gospodarstvo konkurenčna, ne le v industriji, še bolj na drugih področjih. Tuji turisti se čez Slovenijo vozijo na morje (upajmo, da se bodo spet kmalu!), če jih skušamo zadržati, nas Hrvati gledajo postrani, kakor mi gledamo turiste, ki se ustavijo in zapravijo denar ob Vrbskem jezeru. Konkurenčni so tudi pri prometnih povezavah samih, zato bi Slovenija v tem trenutku veliko pridobila, če bi dogradila avtocesto od Maribora do Kopra. Mar nam ni že pred časom to dopovedoval podjetnik svetovnega slovesa Walter Wolf in celo iskal denar zanj, zanesljivo ne zaradi tega, ker bi njegovi Mariborčani tako radi imeli morje v Koprskem zalivu. Mar ni navezadnje tudi Elan dober dokaz konkurenčnosti slovenskega in hrvaškega gospodarstva, saj pri vprašanju, čigav bo Elan, ne gre zgolj za vprašanje lastnine, temveč tudi za merjenje moči, za čast. Toda mar se ni prav pri Elanu pokazalo, kako malo taktike in strategije je bilo na slovenski strani, zato pa toliko več preprirov, nerazumevanja in nezaupanja, kar potemtakem še zdaleč ni značilno le za slovenski parlament, vlado in politične stranke.

Crno-belo slikanje, ki nam ga skušajo vsiliti zlasti nekateri ministri (na eni strani pridni Slovenci, na drugi poredni Hrvati) torej bolj spominjajo na pomanjkanje taktike in strategije. Zunanje s povračilnimi ukrepi toliko bolj. Mar niso politiki uspešni takrat, ko se uspe nekaj dogovoriti, ne pa takrat ko odklapljajo elektriko. Navsezadnje zelo dobro vemo, kaj se zgodi, ko se sprti politiki ne pogovarjajo več in namesto njih to skušajo napraviti generali.

## IZ GOSPODARSKEGA SVETA

### Vključitev železnice v UIC

Železniško gospodarstvo Ljubljana - Slovenske železnice se dogovarja o vključitvi v UIC (mednarodna železniška unija) in v druge mednarodne železniške organizacije. Izvršni komite UIC se bo sestal marca, takrat naj bi slovenske železnice dobile začasno dovoljenje, saj se bo skupščina sestala šele junija in opravila formalni sprejem. S pridobitvijo začasnega dovoljenja bodo Slovenske železnice lahko uporabljale svoje ime in znak SZ, dobile bodo kodo naše države za označevanje vagonov in obračunavanje skupnih prihodkov, kodo obmejnih železniških točk s sosednjimi državami in kodo naše valute. M. P.

### Šilingi za ekološko energetiko

Avstrijski ekološki sklad bo sofinanciral prvih pet projektov iz skupnega avstrijsko-slovenskega programa ekološkega prestrukturiranja Slovenije, sodelovanje je bilo dogovorjeno na vladni ravni, protokol je že septembra lani z naše strani podpisal minister za energetiko dr. Miha Tomšič. Avstrija bo za ekološko prestrukturiranje slovenske energetike namenila 45 milijonov šilingov, denar bo namenjen plačilu avstrijskim podjetjem, ki bodo sodelovala pri tem. Denar naj bi bil porabljen predvsem za ekološko sanacijo šoštanske termoelektrarne.

## JELOVICA

Zaradi povečanih aktivnosti pri obdelavi trga zaposlimo več sposobnih

## KOMERCIALISTOV

Informacije daje in ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja JELOVICA LI ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58, tel. 064/631-241.

## Upanje novega vodstva v tržiškem Obrtnem podjetju

### Z zasebnikovo pomočjo do dela

Tržič, 24. januarja - Pred koncem lanskega leta so delavci Obrtnega podjetja v Tržiču zaradi vse slabšega gospodarskega položaja izrekli nezaupnico dotedanjemu direktorju. Vršilec dolžnosti direktorja je postal prejšnji direktor Janez Kern, ki za Gorenjski glas pojasnjuje okoliščine zamenjave vodstva. Kot ocenjuje, je od sovlaganja tržiškega zasebnika odvisno preživetje njihovega podjetja. Obnem zanika privatizacijo.



Kakšne so bile razmere v vašem podjetju pred zamenjavo vodstva?

KERN: »Gospodarski položaj je iz dneva v dan postajal vse bolj kritičen. Zaradi izgub in nezmožnosti plačevanja so nam dobavitelji materialov odrekli naša naročila. Ob pomanjkanju materialov smo le težko oskrbovali naša delovišča. Šlo je predvsem za razna drobna dela, ki niso prinesla zasluzka. Položaj je poslabšala še odsotnost več moških zaradi vojaških obveznosti. Pozneje je ob pomanjkanju dela precej delavcev ostalo "na čakanju" doma.

Rešitev smo iskali v povezovanju z družbenimi firmami. Niti upniki niso pokazali interesa za to. Za sovlaganje v naše podjetje pa se je odločil zasebnik iz Tržiča, ki ima trgovino z barvami. Okrog načina nadaljnega poslovanja je prišlo do nesoglasja z našim direktorjem Marjanom Jurkovičem, kateremu je kolektiv izglasoval nezaupnico. Ker sem bil že prej de-

vet let direktor, so mi zaupali nalogo v. d. direktorja.«

Za kolikšno sovlaganje gre in kaj vam to prinaša?

KERN: »O številkah zaenkrat ne bi govoril, povem pa lahko, da je pomoč zasebnika dvostranska. Denar nam je omogočil poravnavanje računov, dobili pa smo tudi nova dela. V podjetju s 54 delavci - od tega jih 42 dela v storitvenih dejavnostih - so zmogljivosti zasedene. Tudi za prihodnje mesece imajo naši slikopleskarji, polgalci podov in mizarji dovolj dela, ki naj bi prineslo zasluzek.«

Ali je tržiški zasebnik vaš upnik in kako je z vračilom dolgov?

KERN: »Na ulici je slišati vse mogoče, vendar zasebnik ni med našimi upniki. Mi dolgujemo največ ljubljanskemu Chemu, s katerim tudi on posluje. Večino upnikov smo že poplačali, vendar nekaj dolga še ostaja. Glede sovlaganja naj rečem, da ni po sredi privatizacija firme. Pogodba s privatnikom je sklenjena tako, da premoženje ostaja v lasti Obrtnega podjetja, pa tudi delavcem je zagotovljeno delo.«

Po vašem mišljenju torej obstaja upanje za izhod iz krize?

KERN: »Nastale težave si prizadevata skupno reševati delavski svet in sindikat. Pri delavcih je velika pripravljenost za delo, tudi po 12 ur dnevno. Za zagotovitev dela v bodoče se bomo pogovarjali tudi o ponudbah iz tujine, predvsem iz Avstrije. Obnem razmišljamo o lastnih izdelkih v mizarški delavnici, verjetno o opremi za trgovino.« ● Stojan Saje

## Javna poraba na Gorenjskem

### 4,2 odstotka dajatev ni plačanih

Kranj, januar - Pri kranjski SDK je trenutno v vrstnem redu neporavnanih obveznosti za 378 milijonov tolarjev neplačanih davkov in prispevkov, kar je 4,2 odstotka lanskih prihodkov za javno porabo na Gorenjskem.

V Sloveniji je bilo lani vplačanih 150 milijard tolarjev davkov, prispevkov in taks, kar predstavlja 2,32 odstotka izplačanih čistih plač v gospodarstvu, leto poprej je bil delež 2,21 odstoten. Lani je prišlo do prerazporeditve porabe sredstev, saj je republiki pripadel prej 13,1 odstoten delež federacije, na drugi strani pa se je od 19,4 odstotkov v letu 1990 na 11,5 odstotkov v lanskem letu zmanjšal delež občin in mestnih skupnosti. Prišlo je torej do večje centralizacije znotraj Slovenije.

Na gorenjske občine je lani odpadlo 1,5 milijarde tolarjev prihodkov, kar je predstavljal 8,9 odstotkov prihodkov vseh slovenskih občin, leto poprej je bil gorenjski delež 9,32 odstoten. Gorenjska je bistveno nazadovala pri prispevkih za socialno varstvo, pri katerih je imela leta 1990 9,4 odstoten delež, lani pa 8,2 odstotnega. Še bolj pa je nazadovala pri prispevkih za infrastrukturo, kjer je imela leta 1990 9,4 odstoten delež, lani pa le 4,7 odstotnega. Do tega je prišlo deloma zaradi vračanja prispevkov, ki je lani znašalo 61,6 milijonov tolarjev ali 4 odstotke skupnih prihodkov. Deloma pa je to posledica pozne uvedbe zdravstvenega prispevka v nekaterih občinah. Znatno vpliv pri obračunu akontacij na dohodnino je imelo tudi 10 odstotno zaostajanje osebnih dohodkov za Slovenijo in zategadelj nižje stopnje.

Svoje je opravila tudi slaba likvidnost gospodarstva, kar odseva tudi v neplačanih prispevkih in davkih. Za izboljšanje likvidnosti je SDK lani opravila sedem zveznih in tri republiške multilateralne kompenzacije, v njih je bilo na Gorenjskem medsebojno pobotanih 1,6 milijarde tolarjev obveznosti. Koristno je bilo tudi zbiranje in posredovanje informacij o terjatvah in obveznostih iz drugih republik, v kranjski podružnici SDK so posredovali 40 takšnih informacij in s tem je bilo pobotanih približno 100 milijonov tolarjev obveznosti. ● M. V.

### Upniški odbor v BPT Tržič

Tržič, 24. januarja - Danes se je sestal v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču upniški odbor. O čem je razpravljal, nismo mogli izvedeti, saj predstavniki A banke iz Ljubljane novinarjem niso dovolili udeležbe na seji. Kot nam je povedal stečajni upravitelj v BPT Tržič Matija Roblek - Majcen pred začetkom srečanja, gre tokrat bolj za delovni dogovor. Usodnejše odločitve za predilnico bi utegnili sprejeti na seji upniškega odbora, ki bo prve dni februarja letos. ● S. S.

### Škoda zaradi vojne v Zalivu

Pri OZN deluje komisija za poravnavo škode, ki jo je povzročila vojna v Zalivu. Pri prijavi imajo prednost posamezniki, šele nato podjetja in države. Komisija je pripravila posebne obrazce za prijavo škode, podatke zbirajo posamezne države, pri nas jih dobite na slovenskem zunanjem ministrstvu. Sklad za poravnavo škode je zaenkrat še prazen, saj Irak še ne izvažata toliko nafte, da bi bil po resolucijah Varnostnega sveta dolžan polniti ta sklad.



Tolmačenje 7. člena zakona o dohodnini

## Merilo je reševanje stanovanjskega problema

Kranj, 24. januarja - Večkrat smo že zapisali, da še ni povsem jasno, kaj vse se bo štelo med 10 odstotno olajšavo, za kolikor bo moč znižati osnovo za dohodnino. Naposled so v republiški davčni upravi napravili tolmačenje 7. člena zakona o dohodnini.

Gre seveda za več namenov, tokrat si bomo podrobneje ogledali točko 4., ki se glasi, da je moč osnovo za dohodnino zmanjšati za "znesek sredstev, porabljenih za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja, za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, za vzdrževanje teh objektov in odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir za invalide v teh objektih."

Pri nakupu in gradnji stanovanja oziroma stanovanjske hiše je olajšavo moč uveljaviti le, če niste že lastnik druge stanovanjske hiše oziroma stanovanja in potemtakem šele rešujete svoj stanovanjski problem. Olajšavo boste lahko pri nakupu uveljavili s kupoprodajno pogodbo in dokazilom o plačani kupnini oziroma z dokazilom, koliko stanovanjskega posojila ste odplačali v letu 1991. Gradnjo stanovanjske hiše pa boste dokazali z lokacijskim oziroma gradbenim dovoljenjem in z dokazili o denarju, ki ste ga porabili za nakup zemljišča, za spremembo namembnosti zemljišča, za nakup materiala in za plačilo gradbenih del v lanskem letu.

### Tudi pri odkupu družbenih stanovanj velja enako

Tudi za odkupe družbenih stanovanj in stanovanjskih hiš po lani sprejetem zakonu je merilo reševanje stanovanjskega problema. Olajšavo je tako moč uveljaviti le, če niste že lastnik drugega stanovanja ali stanovanjske hiše. Tako denimo olajšave ne bo mogel uveljaviti tudi imetnik stanovanjske pravice, ki je kupljeno stanovanje po tem zakonu prodal že pred odmero dohodnine, saj

je jasno, da s tem ni reševal svojega stanovanjskega problema. Če je stanovanje namesto imetnika stanovanjske pravice odkupil ožji družinski član, je ta do olajšave upravičen le, če živi z njim v tem stanovanju, in če ni lastnik drugega stanovanja oziroma stanovanjske hiše. Zakonec imetnika stanovanjske pravice ni upravičen do zmanjšanja osnove za dohodnino, razen če je v kupoprodajni pogodbi naveden kot kupec skupno z imetnikom stanovanjske pravice.

Če ste se odločili za odkup stanovanja v enkratnem znesku, se vam bo to štelo v letu, v katerem je bila kupnina dejansko plačana. Če ste jo plačali s posojilom, boste uveljavili njegovo letno odplačilo. Če pa je bil odkup napravljen po 117. členu stanovanjskega zakona, se vam bo polog štel kot olajšava v letu, v katerem je bilo stanovanje odkupljeno, v naslednjih letih pa letni obrok odplačila kupnine.

### Pri vzdrževanju tudi najemnika

Vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš bodo kot olajšavo za zmanjšanje osnove za dohodnino uveljavili lastniki teh objektov, imetniki stanovanjske pravice oziroma najemniki. Lastniki bodo to lahko dokazali z računi za nakup materiala v te namene ter za vzdrževalna dela. Etažnim lastnikom bodo upoštevali 80 odstotkov plačanega etažnega prispevka, namen in višino porabljenih sredstev pa bodo morali dokazati z računi. Imetnikom stanovanjske pravice oziroma najemnikom bodo kot stroške vzdrževanja upoštevali 80 od-

stotkov plačane stanarine oziroma najemnine, poleg tega pa dejanska vlaganja za vzdrževanje najetih objektov.

## VPRAŠANJA - ODGOVORI

Nabrlo se je že dosti vaših vprašanj, seveda še naprej sprejemamo nova. Nanje odgovarja ALEKSANDER TROHA, direktor kranjske davčne uprave.

**Kolikšen davek mora davčni zavezanec plačati od avtorskega honorarja, ki je neto znašal 10.000 tolarjev. Kolikšen je bruto, koliko stroškov prizna zakon (40 odstotkov?) in kolikšna je osnova za plačilo dohodnine?**

"Avtorski honorarji so bili lani obdavčeni s 15 odstotno stopnjo (letos so s 25 odstotno), stroški se priznavajo v višini 40 odstotkov. Zavezanci imajo običajno podatke o neto znesku honorarja, če ga pomnožite s faktorjem 1,0989 dobite bruto znesek, od tega se odštejete 40 odstotkov materialnih stroškov in tako dobite davčno osnovo, od te pa obračunate 15 odstotni davek.

Pojasnimo to na našem primeru, ko je neto honorar znašal 10.000 tolarjev. Pomnožimo ga s faktorjem 1,0989 in dobimo bruto honorar v znesku 10.989 tolarjev. Od tega odštejemo 40 odstotkov materialnih stroškov, kar znaša v našem primeru 4.395,60 tolarjev, in dobimo davčno osnovo v višini 6.593,40 tolarjev. Od tega 15 odstotni davek znaša 989 tolarjev.

V davčno napoved boste avtorski honorar vpisali pod zaporedno številko 61 in sicer v kolono 8 bruto znesek 10.989 tolarjev, v kolono 9 boste vpisali stroške v zaokroženem znesku 4.396 tolarjev in v kolono 10 a (oziroma v kolono 10 b, če ste honorar dobili iz tujine) znesek 989 tolarjev.

Vse te podatke naj bi načeloma dobili od izplačevalca avtorskega honorarja."

**Sem kmet. Ali je osnova samo katastrski dohodek? To sprašujem zato, ker sem del plačil prejel na žiro račun in me skrbi, da bi mi to šteli kot avtorski honorar?**

"Odvisno je od tega, kakšna plačila je prejel. Če so bila to plačila za pridelke, ki jih prideluje na svoji kmetiji, potem so upoštevana že v katastrskem dohodku, če pa so bila to plačila storitev na osnovi pogodbenega dela ali avtorski honorar, potem je to obdavčljiv dohodek. Na primer, če je na žiro račun dobil plačan krompir, potem to ni, če pa je prejel plačilo za pluzenje snega, potem to je obdavčljiv dohodek."

**Na žiro račun sem med letom dobivala avtorski honorar, med temi zneski pa je tudi nakazilo, ki ga je prejel mož, ki nima svojega žiro računa. Ali se bo to meni upoštevalo pri dohodnini?**

"Najprej, oseba ne sme prejeti na žiro račun dohodka, ki ni njen, če gre seveda za dohodek, saj se na žiro račun lahko nakazujejo tudi druge stvari kot so denimo odškodnine, ki niso obdavčene. Pogledati je torej treba, kaj je mož prejel, če je bil to obdavčljiv dohodek, ga bo moral prijaviti sam, če ni, mu tega ne bo treba. Ženi seveda v vsakem primeru ne bo upoštevan, če bo napravljena primerjava z žiro računom, pa bo seveda morala dokazati, da to ni njen dohodek oziroma da ni obdavčljiv, če je, se bo preverjalo, če je mož ta dohodek prijavil."

**Žena ima zelo nizko pokojnino, približno 4.000 tolarjev na mesec, varstveni dodatek ji ni priznan, ker živi v skupnem gospodinjstvu z možem. Ali ima mož pravico do olajšave pri dohodnini in kakšno?**

"Mož ima pravico do olajšave v primeru, če ženina pokojnina ne presega zneska olajšave, vendar do razlike. V našem primeru pokojnina v višini 4.000 tolarjev mesečno presega olajšavo v višini 8 odstotkov povprečne plače v Sloveniji, zato mož pravice do olajšave pri osnovi od dohodnine nima."

**Sin je star 17 let, obiskuje srednjo šolo, po očetu prejema družinsko pokojnino. Ali je davčni zavezanec?**

"Da, je davčni zavezanec, saj je pokojnina obdavčljiv dohodek. Če oseba sama ne more izpolniti obrazca za odmero dohodnine, mora to napraviti njegov skrbnik. Prijaviti mora del družinske pokojnine, ki mu je dodeljen z odločbo. Če je družinska pokojnina razdeljena na več enakih deležev, so to dolžni napraviti vsi. V primeru, da je družinska pokojnina manjša kot znaša olajšava, lahko v našem primeru mati uveljavlja to razliko kot olajšavo za vzdrževanje družinskega člana. Dodati velja, da to za preživetje ne velja. Če je bila torej družinska pokojnina zelo majhna, bo do te razlike prišlo, če pa je znašala več kot 8 odstotkov povprečne slovenske plače, potem je ne bo."

**Med olajšave po 7. členu zakona o dohodnini se štejejo tudi različni izdatki, za katere sem med letom zbiral račune kot dokaz. Ali se bodo zneski na računih zaradi inflacije revalorizirali? Osnova za dohodnino se namreč bo, olajšave pa naj bi bile le v nominalnih zneskih?**

"Ne bodo se revalorizirali ne zneski na računih in ne prejemki, revalorizirala se bo le lestvica davčnih osnov, kar pomeni, da se bodo stopnje davkov prilagodile inflaciji, čim višja bo, tem bolje bo za davkoplačevalce."

**Kaj so samoprispevki kot ena od možnih olajšav? Ali le samoprispevki na podlagi odloka ali tudi prispevki za konkretne naložbe v krajevni skupnosti?**

"Samoprispevek je ena od možnih olajšav, vendar le takšni, ki je bil uveden tako kot predpisuje zakon, torej na podlagi akta o uvedbi samoprispevka. Pri njem je namreč bistveno to, da je obvezen za vse. V krajevnih skupnostih pa gre velikokrat za prostovoljne prispevke, ki torej niso z aktom uveden samoprispevek. Prostovoljne prispevke pa je glede na namen (humanitarni, kulturni itd.) moč kot olajšavo uveljaviti v 10 odstotnem znižanju osnove za dohodnino po 7. členu zakona."

**Med letom sem kupil obveznice in jih čez nekaj mesecev tudi prodal. Ali se to šteje v olajšavo ali samo še neprodane obveznice?**

"V olajšavo se štejejo samo obveznice, ki bodo predložene ob oddaji napovedi za odmero dohodnine. Tedaj bodo žigosane, kar pomeni, da jih bo kot olajšavo moč uveljaviti le enkrat."

**Ali se interne delnice po Markovičevem zakonu, decemberske, vendar izdane januarja 1991, štejejo v davčno osnovo?**

"Te interne delnice so v bistvu izplačilo plač v obliki delnic, zato je to odvisno od tega, kdaj so bile obračunane in izplačane oziroma kdaj so bili plačani davki in prispevki. Če je bilo to januarja 1991, potem se štejejo v lansko leto, ne glede na to, kdaj je bil vrednostni papir fizično izdan."

● M. V.

# Samo 1=prava!



Plačilna kartica dobrodošla  
na 10.000.000 prodajnih mestih  
v Sloveniji in  
v 170 drugih državah.

Kompas Magistrat - Eurocard  
Mestni trg 4, 61000 Ljubljana  
(tel.: 061 212 888, 152 222)  
in vse Kompasove poslovalnice





Torek, 28. januarja 1992

Novi davki za avtomobile

## Bistvena pocenitev

Nova davčna zakonodaja, ki bo veljala od 1. februarja, bo bistveno spremenila cene avtomobilov tako domačih kot tudi uvoženih. Poleg nižjih davkov so novost tudi nekateri popusti in nova davčna osnova za uvožene avtomobile, v kateri ne bo več carine.

odstotkov, skupaj torej 46 odstotkov. Za vozila s katalizatorjem so dajatve še 4 odstotke nižje. Za uvožene avtomobile nad 1,8 l (nad 1,9 dieselska) znašajo davčne dajatve skupaj 58 odstotkov od tega 26 odstotkov carina in 32 odstotkov davek, ki je pri vozilih s katalizatorji še za 6,4 odstotka nižji. Med popusti velja omeniti še 5 odstotni davek, ki ga bodo pri

nakupu avtomobila imele družine s tremi ali več otroki mlajšimi od 18 let. To ugodnost je mogoče izkoristiti pri nakupu avtomobila enkrat v petih letih. Prodaja oziroma nakup rabljenih vozil bosta tako kot doslej obdavčena po najnižji stopnji, vendar bo znašala 5 odstotkov. Ker so razlike v cenah občutne navajamo primere končnih cen nekaterih vozil:

vozilo	stara cena	nova cena
Renault 4 GTL	467.784,00	420.480,00
Renault 5 Campus/3v	708.084,00	636.480,00
Citroen AX first/3v	654.150,00	588.000,00
VW Passat CL 2.0 kat.	2.035.610,00	1.545.028,00
Chrysler Saratoga 3.0	1.483.048,00	741.575,00
Nissan Sunny 1.6 SLX/5v	1.218.446,00	888.347,00
Mitsubishi Colt 1.3 GL	845.964,00	735.183,00
Ford fiesta 1.1 C kat.	832.177,00	723.202,00
Peugeot 205 XL	801.976,00	696.955,00
Hyundai pony 1.5 GLS	756.324,00	657.282,00
Daihatsu Charade TS	673.344,00	585.168,00

Vse navedene cene so v tolarjih in so preračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije. ● M. Gregorič

## Delničarska abeceda (4)

Pri nas je delnic še zelo malo, saj imamo zaradi blokade pri lastninski zakonodaji še zelo malo delniških družb. Neslavno so končale Markovičeve interne delnice, o njih ste se morda še največkrat pogovarjali, ki niso bile nič drugega kot del plače, ki so ga kasneje ponekod tudi izplačali.

Zato pa je pri nas več obveznic, zlasti z njimi pridno trgujejo na Ljubljanski borzi. Poglejmo si torej podrobneje kaj je OBVEZNICA.

Obveznica je za delnico drugi najpomembnejši vrednostni papir in s tem blago borznega trgovanja. Zanimiva je predvsem za majhne varčevalce, ki z nakupom obveznice dokaj varno nalože svoj denar. Sicer pa se je tudi drugod po svetu, ne le pri nas, borzno trgovanje začelo z obveznicami in se nadaljevalo z delnicami.

Po definiciji je obvenica ali obligacija dolžniški vrednostni papir. Z njim se izdajatelj obveznice obveže, da bo imetniku obveznice v določenem času oziroma ob dospelosti obveznice izplačal vrednost glavnice in pripadajoče obresti.

Kupec se za nakup obveznice seveda odloči, če je s tem deležen višjih obresti, kot če bi denar naložil v banko na hranilno knjižico. Razlika mora biti tolikšna, da je obveznica mamljiva, saj je v normalnem finančnem svetu vendarle manj varna kot hranilne vloge na vpogled. Če je v bankah obrestna mera za vloge na vpogled denimo 5 odstotna, potem mora biti za obveznice vsaj 7 odstotna. Izdajatelj se zato pri emisiji obveže, da bo plačal višje obresti, kot jih plačujejo banke v tistem času za vloge na vpogled.

Pri nas razmere še niso takšne, da bi pozornost posvečali predvsem obrestim, ki jih prinašajo obveznice. Pri nas je bistveno to, da so naše obveznice takorekoč vse po vrsti nominirane v nemških markah. Z njimi si torej pomagamo ohranjati vrednost naših prihrankov, ob tem pa nam prinašajo še obresti. Vsekakor je to ugodnejše kot spravljanje deviz v nogavice, saj jih bankam tako ali tako ne zaupamo več. Sicer pa, kar spomnite se, kako neslavno je v našem spominu ostalo cestno posojilo, ki ni bilo nič drugega kot državne obveznice, le da se temu takrat še ni smelo tako reči. Ker ni bilo devizne klavzule, ki je bila tedaj prav tako še pregrešna, je državljanom posojilo tekmo let pojedla inflacija, tudi glavnico, ne le obresti. Brez dvizne klavzule na vrednostnih papirjih pri nas tudi danes ne gre. ● M. V.

## Koliko je vreden tolar

Na tečajni listi Banke Slovenije še vedno ni sprememb, 25. januarja so veljale naslednje srednje vrednosti deviznih tečajev:

Avstrija	100 ATS	530,4559
Nemčija	100 DEM	3.732,9760
Italija	100 ITL	4,9555
Švica	100 CHF	4.202,5844
ZDA	1 USD	60,1382
Jugoslavija	100 YUD	80,0000
R. Hrvaška	100 CRD	80,0000

Tečaj jugoslovanskega in hrvaškega dinarja se uporablja le pri izkazovanju rezultatov.

**Črna borza:** Na ljubljanski tržnici so koncem minulega tedna kupovali po 50 in prodajali po 51 tolarjev, šilinge pa kupovali po 6,90 in prodajali po 7,20 tolarjev.

V menjalnicah bank na Gorenjskem so bili v ponedeljek, 27. januarja ob 13. uri devizni tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	50	52	7,10	7,39
Abanka	49,50	51,99	7,05	7,40
SKB	50	52	7,10	7,39

**V Beogradu** je v nedeljo, 26. januarja začel bistveno višji tečaj marke, saj je jugoslovanski dinar devalviran kar za 400 odstotkov. Uradno je bila namreč prej vredna 13 dinarjev (iz Markovičevih časov), zdaj pa je marka uradno vredna 65 dinarjev. Tolikšno devalvacijo so pričakovali in napovedovali že nekaj časa, saj je na beograjski tržnici že nekaj časa potrebno za marko odšteti kar 100 dinarjev. Tiskarna na Topčideru dela torej s polno paro, še bolj včasih, zato si lahko toliko bolj oddahnemo v samostojni in neodvisni Sloveniji.

**V Ljubljani** devalvacije ni in ni, čeprav jo pričakujemo že nekaj časa, takšna pričakovanja, v drugi polovici januarja, odseva tudi dogajanje na Ljubljanski borzi. Tam so tečaji poskočili in bili najvišji pred tednom dni, v torek 21. januarja, ko so za obveznico RS 1 pristali celo pri 120,8 odstotkih, za obveznico RS 2 pa pri 83 odstotkih. Pričakovanja se niso uresničila in v četrtek, 23. januarja so se tečaji obrnili navzdol, za obveznico RS 1 na 119,9 in za obveznico RS 2 na 80,2 odstotke. Vse torej kaže, da devalvacijo lahko pričakujemo šele po 1. februarju, ko naj bi Ljubljanska banka začela razreševati problem zamrznjenih deviznih hranilnih vlog, kakor je napovedala. Z nizkim uradnim tečajem, Banka Slovenije preprečuje tolarški potres, ki bi ga sicer povzročilo dviganje deviznih vlog v tolarjih.



Ljubljana, 24. januarja - V poslovni hiši Tromostovje na Wolfovi 1 so pretekli petek odprli nove poslovne prostore Bank Austria, mešane banke d.d.. Ustanovni kapital banke znaša 60 milijonov avstrijskih šilingov. 60 odstotkov delnic imata avstrijski Z-Landerbank in Bank Austria, preostalih 40 pa deset slovenskih podjetij. Po združitvi med Landerbank in Zentralsparkasse je nastala Bank Austria A.G., ki ima danes večinski delež v novi avstrijsko-slovenski banki. V prostorih banke so zdaj urejena okena za devizno varčevanje, najpozneje do srede februarja pa bodo v banki predvidoma uvedli tudi tolarško varčevanje. M. P., foto: Polona Kragelj

## V skladu 100 milijonov tolarjev

Ljubljana, 24. januarja - Sklad za razvoj drobnega gospodarstva sredstev še ni razdelil, zanje prosi 408 prosilcev, od tega jih 287 ustreza pogojem.

Skład za razvoj drobnega gospodarstva razpolaga s 100 milijoni tolarjev, kakor je povedal predsednik njegovega upravnega odbora, denar še ni bil razdeljen. Namenjen je podjetjem z manj kot 125 zaposlenimi, ne glede na dejavnost. Sredstva so povratna in nepro-

fitna, prednost imajo investicijski programi do 100 tisoč mark v proizvodni dejavnosti, turizmu, gostinstvu in obrti. Obresti so 6 odstotne, doba vračanja je šest let za investicijske projekte in štiri leta za programe, moratorij je vključen v rok vračanja. Prošenj je zelo veliko, če bi ustregli vsem, bi potrebovali 2 milijardi tolarjev in ne le 100 milijonov. Zato bo upravni odbor zaprosil vlado za dodatnih 800 milijonov tolarjev iz proračuna. ● M. V.



Kupujete TV ali videorekorder?

**MI SMO NAJCENEJŠI!**

Samsung, TV 51 cm, teletext  
Samsung videorekorder, VPS

**38.990,- SLT**  
**27.990,- SLT**

**- 5 % POPUSTA**

za takojšnje plačilo do konca januarja



TV - HIFI - VIDEO  
od ponedeljka do petka  
9. do 12. ure in  
od 15. do 19. ure  
C. Talcev 3, Kranj  
(pri gostilni Blažun)  
tel.: 212-367



# ŽELEZARNA JESENICE

## UGODNO PRODAJA

SVOJE IZDELKE V INDUSTRIJSKI PRODAJALNI  
NA JESENICAH

- ★ betonsko železo in pletene žične vrvi
- ★ vlečeno jeklo
- ★ vlečeno žico - črno, pocinkano in nerjavečo
- ★ pločevino - navadno in nerjavečo
- ★ hladno oblikovane profile
- ★ vratne podboje
- ★ dodajne materiale za varjenje - elektrode in varilne žice
- ★ žeblice

Obratovalni čas vsak dan od 9. do 17. ure,  
ob sobotah od 8. do 12. ure.

**Obiščite nas!**

Nahajamo se ob magistralni cesti na Jesenicah (avtobusna postaja pri Železarni)

Informacije tel. 064/81-441 int. 29-04.



## ODMEVI

V rubriki *Odmevi*, *Prejeli smo* objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas*, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko *Odmevi*.

## Razprava o splavu

Odgovor občinskega odbora SKD Škofja Loka na komentar Janeza Kreka naše izjave o splavu.

Gorenjski glas, 12. 12. 1991

Strinjamo se z Vami, da gre pri vprašanju splava predvsem za vprašanje morale. Pri razreševanju tega težkega in usodnega vprašanja pa smo se dolžni prav zaradi morale seznaniti z dejstvi o življenju od spočetja naprej. Za podrobnejšo analizo ni prostora, zato samo kratka dejstva.

1. Ob spočetju pri združitvi spolnih celic nastane življenje, ki ima v svoji DNK molekuli toliko zapisov, kot jih gre v pet zbirki Britanske enciklopedije (prof. Jerome Lejeune, Pariz). Ta informacijski material v genih popolnoma določuje fiziološki razvoj človeka do smrti.

2. Oploditve v epruvetah in presajanje v poljubne matere dokazujejo (čeprav moralno vprašljivo), da je to miniaturna življenjska celica popolnoma avtonomna, da ni nikakor organski del matere, da je celo fiziološki tujek, ki v primeru mešanja krvi lahko povzroči smrt enega od njiju.

3. To novo življenje je torej sposobno od trenutka spočetja naprej obvladovati to ogromno količino informacij in po njih voditi nadaljnji fiziološki razvoj človeka.

Na osnovi mnogih podobnih dejstev Svetovno Zdravniško združenje trdno stoji na stališču, da človeku pripadajo človekove pravice od spočetja naprej in zato splav ne more biti drugo kot umor človeka.

Kljub temu da je bila še v bivši Jugoslaviji pravica do splava sprejeta v ustavo in zakonska določila, je po Kazenskem zakoniku FLRJ splav kazniv. Izrecno je bilo sprejeto stališče, da je predmet kazenskega varstva človekovo življenje od spočetja dalje (Komentar KZ I. 1970, str. 199). Zakon o delovanju RS z dne 4. junija 1976 (čl. 125/a) zagovarja stališče, da otrok spočet ob uvedbi dedovanja velja za dediča, če se le rodi živ. Življenje od spočetja dalje priznava tudi odškodninsko pravo, po katerem ima otrok, ki naj bi se rodil (nasciturus), pravico do odškodnine za duševne bolečine, če roditelj umre pred njegovim rojstvom. Nad nosečo materjo prav tako ni dovoljeno izvršiti smrtne obsod-

be. Kot Krščanski demokrati zato trdno zagovarjamo stališče, da človeku pripadajo človekove pravice od spočetja naprej. Prepričani smo, da kršenje teh pravic sproža probleme, o katerih smo pisali v dopisu, ki ga komentirate zaradi domnevno dvoletne morale.

Dobro se zavedamo, da je o tem vprašanju v našem, kot tudi v svetovnem prostoru veliko različnih stališč. V demokratični družbi ima vsak pravico zagovarjati svoje mnenje. Pri tem ne gre za neke obrobne probleme, kjer bi si lahko ideološki in strankarski nasprotniki brez škode dokazovali svoje retorične sposobnosti, marveč gre za človeka in njegove pravice.

Zato je naše stališče, da se o tem ne da glasovati na podlagi demagoškega prepričevanja in vpitja ulice, marveč na podlagi dejstev, ki jih argumentirano pripravijo eksperti ustreznih strok.

Zdravniško združenje, oziroma eksperti sodne medicine naj podajo strokovna stališča o tem, kdaj postane človek upravičen do zagotavljanja človekovih pravic. Pravni eksperti pa naj te pravice pravno zaščitijo.

Na ravni politike lahko razpravljamo, s kakšno represivno politiko bomo šttili človekove pravice, da bo družba bogatejša, predvsem duhovno ter moralno in šele potem materialno. Ne moremo pa na ravni politične razprave odločati, kdaj naj bi človek pridobil človekove pravice.

Na osnovi navedenih dejstev smo proti 55. členu v ustavi in proti obstoječi zakonodaji o splavu, ker to za nas pomeni grobo kršenje človekovih pravic.

Škofja Loka, 18. 1. 1992

Občinski odbor slovenskih krščanskih demokratov

Škofja Loka

## Spominska svečanost na Goreljku 14. decembra 1991

Gorenjski glas, 14. januarja

V Gorenjskem glasu z dne 17. januarja 1992 smo na strani 17 prebrali zapis "VIA DRAŽGOŠE", ki malodane poln sarkazma primerja dimenzije dražgoške in poključke prireditve 14. decembra 1991 ob poklonitvi "MRTVEMU BATALJONU" Prešernove brigade. Resnici na ljubo moramo povedati, da ta spominska svečanost, ki jo v sodelovanju prireja odbor borcev Prešernove brigade in Občinski odbor ZZZB NOV Radovljica ni bila nikoli izkoriščena za zagotavljanje navzočnosti strankarskih veljakov, ne zdaj ne v preteklosti. Potekala pa je vselej in ob

vsakem vremenu, ki v zimskem času zna biti tudi zelo neprijetno. Čeprav je osnovni motiv prireditve - poklon mrtvim junakom, pa je bila lanska prireditev zelo množična. Udeležili so se je tako borci iz gorenjskih občin, kot tudi soborci, svojci in prijatelji padlih iz notranjskih občin. Svečanosti pa se je udeležil tudi predsednik Skupščine občine Radovljica ing. Vladimir Černe.

Občinski odbor ZB  
Predsednik  
mag. Pavel Žerovnik

## Materinstvo in pokojnine

Gorenjski glas, 10. januarja 1992

Gospa Z. Žlebir nas v Gorenjskem glasu z dne 10. januarja 1992 seznanja z že večkrat slišanimi stališči opozicije do amandmaja k 51. členu novega pokojninskega zakona. Argumente predlagatelja sem si seveda moral poiskati v 28. številki skupščinskega Poročevalca (2. decembra 1991), drugi mediji jih kot običajno niso objavili. Moram pa reči, da so vendarle tehtni, zlasti tisti o skladnosti amandmaja z direktivo Sveta Evrope (št. 86/378 EEC) o izvedbi načela enakega obravnavanja moških in žensk v ureditvi zaposlovanja in socialnega zavarovanja. Ta direktiva namreč določa, da morajo države članice Evropskega sveta do 1. januarja 1993 iz svojih predpisov izločiti vse določbe, s katerimi se moškim in ženskam različno določajo obveznosti in višina pravic iz socialnega zavarovanja, različna starost za upokojitvev oziroma dostop do drugih pravic. Različna obravnava je dopustna le kot varstvo žena v zvezi z materinstvom (Poročevalec, 2. decembra 1991, 34 s.). Ob tem pa pri nas celo kroži geslo Evropa zdaj!

Če se vrnem k prispevku gospe Z. Žlebir, moram reči, da ponavljajo od vzrokov, zakaj mladim družinam država ne more ponuditi tudi npr. stanovanj, verjetno tiči tudi v dejstvu, da imamo v povprečju najmlajše upokojevce v Evropi in da to očitno štejemo tudi za svojo pravico.

Za pošteno ocenjevanje predlaganega amandmaja k 51. členu novega pokojninskega zakona je treba navesti vsaj še dvoje: materi z dvema otrokoma se novi pogoji upokojitvev izenačijo s starimi, v Sloveniji pa je še leta 1987 ženska imela v povprečju po 1,7 otroka (po podatkih Za-

voda za statistiko). Ne gre torej za nikakršno drastično poseganje v sedanje stanje, rahlo izražena težnja predlagatelja po povečani nataliteti (kar se sedaj skuša prikazati kot nekakšno kukavičje jajce) pa je menda naš skupen interes - kaj pa bomo sicer s še tako svobodno, samostojno, mednarodno priznano, napredno itd. državo brez državljanov. Ali pa smo morda prepričani, da morajo ravno Slovenci rešiti problem prenaseljenosti planeta - tako, kot so (bili?) nekateri prepričani, da smo ravno mi poklicani, da začnemo v natanko nepravem času razoroževati človeštvo najprej pri sebi? To me spominja na čase, ko smo se čutili poklicane, da svet naučimo pravilno gospodariti.

Zanimivo je, da je npr. opozicija v republiškem ZZZD (kjer ima večino) istočasno, ko je zavrnila amandma k obravnavanemu členu, sprejela amandma, da se moškim služenje vojaškega roka šteje v delovno dobo! Zdaj torej preostane le še, da se z analogiji - zaradi neenakopravne obravnave pritožijo tisti, ki vojaščine niso služili.

Kranj, 12. januarja 1992  
S spoštovanjem!  
Milan Sagadin  
Župančičeva 39, Kranj

## JELOVICA PREJELI SMO

## Lovsko gospodarski načrti končno sprejeti

Oktober 1991 so bili predloženi skupščini občine Kranj v potrditev lovskogojitveni načrti za razdobje od leta 1990 do 1995. Zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor sta jih zavrnila z naslednjimi pripombami in predlogi, ki naj bi jih upoštevali pri dopolnitvah:

- plani lovskih družin so nerealni in netočni, zlasti kar se tiče odstrela, staleža in strukture divjadi, ker se pri določitvi teh postavk ni upoštevalo stanje bioindikatorjev, ki edini kažejo na usklajenost z okoljem,
- načrti so napisani v prid lovcem, ne pa ostalim uporabnikom zemljišč,
- škode po divjadi so preizko ocenjene ali se sploh ne poravnajo in jih ocenjujejo samo lovci; izpostavljen je bil tudi problem povračila škode ob udaru z divjadjo na prometnicah,
- odstrel se ne bi smel planirati za več let vnaprej,
- v načrtih ni točno določenih predvsem divjadi namenjenih površin (ograje, krmne njive, izolirani pašnik, grimšča), kakor tudi ne njihovo vzdrževanje,
- v načrtih ni možno govoriti o vzpostavljenem naravnem ravnotežju, če v celotnem popisu divjadi ni niti ene ujede oziroma se ne

## MERKUR

## NAKUP PREMOGA V AKCIJSKI PRODAJI JE NALOŽBA!

Nemški briketi ~~16.249~~ SLT  
13.000 SLT

Češki premog - kocke ~~9.099~~ SLT  
7.300 SLT

Samo do konca januarja, za takojšnja plačila.

Merkurjeve prodajalne:  
DOM - Naklo, ŽELEZNINA - Radovljica,  
UNIVERSAL - Jesenice.

upošteva varovanje predatorjev in popolno varstvo ogroženih lovnih vrst,

- načrt bi moral biti pripravljen v dogovoru s kmeti, gozdarji in ekologi.

Pri pregledu lovskogojitvenih načrtov je na prošnjo člana IS za ekologijo sodeloval gozdarski inšpektor in podal mnenje o teh načrtih.

Lovskogospodarski načrti morajo biti usklajeni z gozdnogospodarskimi načrti in načrti o razvoju kmetijstva.

Gozdnogospodarstvo Kranj in Kmetijska svetovalna služba pa sta poleg pripomb in predlogov, ki so jih navedli delegati, predložila še naslednje:

- vsi ukrepi lovcem morajo težiti k zmanjšanju škod in manj številni kvalitetnejši divjadi; postavljeni cilji naj se enkrat letno preverjajo s kontrolno metodo,

- krmljenje divjadi naj bo gojitveni ukrep le v izjemnih primerih,

- pri načrtovanju odstrela je nesmiselno bazirati na ocenah spomladanskega staleža, ki je močno podcenjen; naravnati se mora na kazalce v okolju. Odstrel naj bo dogovor med lovci in ostalimi uporabniki prostora,

- predlagani načrti naj se potrdijo za čas do sprejema novega zakona oziroma največ za leto dni,

- jasneje je potrebno opredeliti postopek cenitve in plačila škode po divjadi,

- pri ocenitvi negativnih vplivov gospodarske dejavnosti je potrebno konkretizirati lokacije in vplive, ki jih dejavnost povzroča (stroji, zaščitna sredstva, monokulture),

- v načrtih naj se določi, kdo bo kril posamezna vlaganja ali zmanjšanje dohodek kmetijske oziroma gozdarske pridelave zaradi določitve predvsem divjadi namenjenih površin (grimšča, krmne njive...) in kdo bo na teh površinah izvedel dela,

- lovci in pašne skupnosti naj določijo kriterije obremenitve skupnih pašnikov.

Lovsko gospodarski načrti družin Jezerško, Jošt, Sorško polje, Storžič, Senčur in Udinboršt ter Podjetje za gojitvev divjadi Kozorog Kamnik so pretežno upoštevali dane pripombe in predloge, predvsem pa, da se odstrel divjadi, ki povzroča škodo, določi za vsako leto do srede aprila na podlagi odstrela v preteklem letu in kazalcev v okolju, ter da se popolnoma zaščitijo lovnne vrste (gozdni jereb, ruševac, dihur, skobec in kragulj), določi zmeren lov malih zveri in varovanje predatorjev.

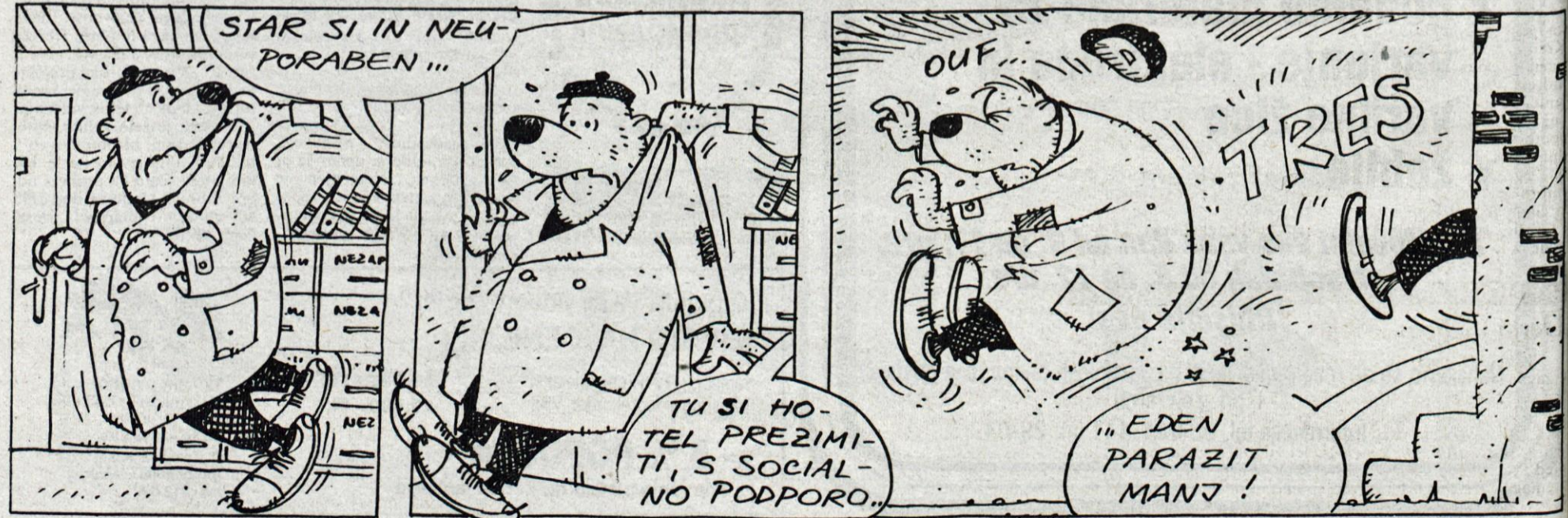
Lovski strokovnjaki bodo v prihodnje tvorno sodelovali z vsemi uporabniki prostora.

Le s skupnimi močmi nam bo uspelo ohraniti naše življenjsko okolje in s tem tudi okolje živalskega sveta.

Kranj, 12. januarja 1992

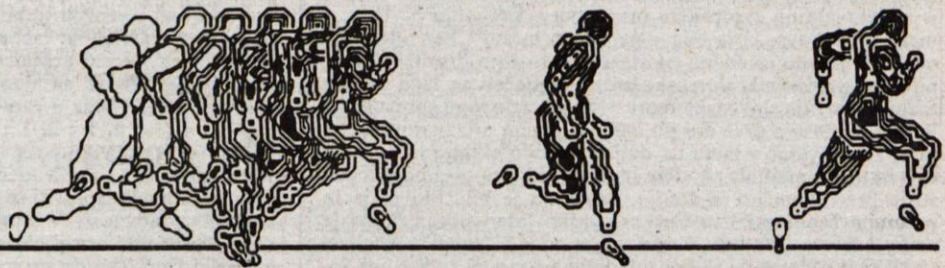
Tadej Markič

## Jelko Peternej: Lipetove zgode in nezgode





# GLASOVA STOTINKA



UREJA: VILMA STANOVNIK

V RATEČAH IN PLANICI JE BILO PRVO DRŽAVNO PRVENSTVO SLOVENIJE V SMUČARSKIH TEKIH

## GRAŠIČEVA, GLOBOČNIK, DOLENC, KERŠTAJN IN KAVALAR PRVI PRVAKI

Škoda, da privlačnih tekem, ki jih je organiziralo Športno društvo Planica, ni obiskalo več gledalcev, organizatorji pa so pogrešali tudi predstavnike Smučarske zveze Slovenije, saj smučarski tek tudi za nas ni drugorazredna športna panoga.



Najhitrejša na 10 kilometrov. Od leve Mateja Ambrožič, Andreja Grašič in Anka Mohorič.

**Rateče, 25. januarja** - Prvo državno prvenstvo Slovenije je potrdilo napovedi, kdo je ta čas najboljši v smučarskem teku. Pri članicah je primat v dveh tekmah potrdila Andreja Grašič, skoraj zanesljiva potnica na Olimpijske igre, pri juniorkah sta na državnem prvenstvu slavili Mateja Ambrožič in Urška Fečur, ob njiju pa so dobro tekle Anka Mohorič, Urška Fečur, Vesana Dolenc, Tanja Zelenc in Anita Jan, med juniorji sta si bila najbolj v laseh Tomaz Globočnik in Marko Dolenc, med člani je Robi Kerštajn najboljši klasik, Joško Kavaljar pa ima primat v prosti tehniki.

Na slovenskem Olimpijskem komiteju je sedaj odločitev, kdo od tekačev bo potoval na olimpijske igre v Albertville. Tekači bi želeli, da je to Andreja Grašič in vsaj dva najboljša člana, to sta Robi Kerštajn in Joško Kavaljar, idealna rešitev pa bi bila štafeta. Naše reprezentante letos precej pestijo poškodbe, najhujše posledice pa ima verjetno Borut Nunar, na katerega so veliko stavili, vendar mora sedaj počivati in čakati, kaj bodo rekli in storili zdravniki.

V četrtak so juniorji tekli na 10 kilometrov, člani na 30, članice in juniorke pa na 10 kilometrov v klasični tehniki. Zmagali so Tomaz Globočnik (Kranj) med juniorji, Robert Kerštajn (Planica) med člani, Andreja Grašič (Kranj) med članicami in Mateja Ambrožič (Logatec) med juniorkami. V soboto so bile tekme v prosti tehniki. Članice in juniorke so tekle na 5 kilometrov, člani in juniorji pa na 15 kilometrov. Pri članicah je zmagala Andreja Grašič, pri juniorkah Urška Fečur iz Logatca, med člani se

je Joško Kavaljar (Planica) "maščeval" Kerštajnu za poraz



Andreja Grašič drugi zmagi na proti.

na četrtkovi tekmi, med juniorji pa je Marko Dolenc (Brdo) za 8 sekund premagal Kranjčana Globočnika.

V nedeljo so bili v Ratečah teki štafet. Sodelovalo je 10 moških in 4 ženske štafete. Pri članih je po pričakovanju zmagala planiška trojka Kerštajn, Kavaljar in Trstenjak pred Kranjem in Gorjami, med juniorji so bili najhitrejši Gorjani, med dekletki pa Logatec I pred Kranjem, za katerega ni tekla Grašičeva, in Logatec II. ● J. Košnjek, slike G. Šinik

### ZMAGOVALCI SO POVEDALI

**ANDREJA GRAŠIČ (SK Kranj):** "Četrtekovo tekmo lahko označim kot dobro, čeprav sem imela nekaj krize, ki pa se je pojavila zato, ker sem pozni-

mi zelo malo trenirala zaradi poškodbe kolena, in sem zato kar zadovoljna, da je bila to prva taka tekma z domačimi tekmovalkami. Tudi za sobotno tekmo mislim, da je bila kar v redu. Sem kar zadovoljna. Glede poškodbe pa je takole. Pred enim tednom so mi dali injekcijo, ki bo držala tri tedne, tako da bom lahko šla na olimpijado, potem pa bom pazirala toliko časa, dokler poškodba ne bo umirjena. Zdravnik bo koleno odprl in preveril, če je res vneta kita. Pred olimpijado, če bom šla, bom dobila še eno injekcijo, da bo stoodstotno.



Sedanja je prišla, tako da lahko tečem, hodim pa še vseeno težko. Želim si na olimpijado in upam da bom šla. Zato sem trenirala. Nisem več mladinka, da bi lahko šla na mladinsko svetovno prvenstvo, zato so moji cilji samo še svetovni pokal in olimpijada."



**JOŠKO KAVALAR (SK Planica):** "Sedaj sem zadovoljen. Na 30 kilometrov sem se počutil bolj slabo, ker sem vedel, da bom drugi. Pri 15 kilometrih sem pa imel občutek, da nimam konkurence. Prvi del sem odtekel odlično, drugega sem pa malo popustil, ker je bila prednost že dosti velika. Do olimpijade potrebujem še par tekem, saj sem po novem leti zbolel in imam premalo tekem. Virusno angino sem prebolel, sedaj pa kar bo in sem z državnim prvenstvom absolutno zadovoljen. Na olimpijado, kar je moja želja, sem se že uvrstil z 21. mestom v svetovnem pokalu v Kanadi. Tam bom lahko največ pokazal na 30 kilometrov. Sicer pa je bilo to sezono manj tekem, ker smo se pripravljali na olimpijado, vendar se sedaj kaže, da to ni dobro. Tekma je le dober trening. Mislim, da bomo sedaj to nadoknadi- li."



**TOMAZ GLOBOČNIK (SK Kranj):** "Po teh pripravah, ki smo jih imeli, sem kar zadovoljen. Forma je bila v redu. Še posebej to velja za klasično, za skating pa opažam, da mi, kljub novim smučem, gre slabše. Na bregu sem imel skoraj 20 sekund prednosti, na koncu, po spustu, pa sva imela z Dolencem enak čas. Glavni problem so smuči. Z njimi nisem zadovoljen. Pogodbo imam z Atomicem, vendar sem danes tekla s Fischerjem. Kaže, da so te smuči, ki sem jih izbral danes, bolj za mraz. Glede olimpijade ne morem nič reči. Rekli so, da mladinci ne bi hodili na Olimpijske igre, zato je moj prvi cilj mladinsko svetovno prvenstvo marca na Finskem, vendar bi bila zame udeležba na olimpijadi velika spodbuda. V poštev pride samo štafeta. Na splošno sem s formo zadovoljen. Verjetno se bo malo še dvignila, vendar je v osnovi kar v redu."



**ROBI KERŠTAJN (SK Planica):** "V četrtak sem bil prepričljivo prvi, danes sem pa prepričljivo drugi, tako kot je Joško prepričljivo prvi. Sem kar precej zadovoljen. V četrtak me je presenetila kar velika prednost, prav tako pa ni presenečenje današnja prednost Kavalarja pred menoj. On je v prosti tehniki zanesljivo za pol razreda boljši od mene. Imam pa srečo, da nikoli v življenju nisem imel poškodbe, ki bi me resno ovirala in tako je tudi to sezono. Nobene operacije, nobenega zloma. Glede prehlada pa se moram predvsem sam paziti. Posebno novembra, ko veliko treniraš, si bolj dovzeten za razne bolezni. Realno sva z Joškom potnika za olimpijado. Če pa bo šla še štafeta, bodo odločili na našem olimpijskem komiteju. Tekel bi 30 kilometrov, ki je samo klasično, potem bi tekla 10 klasično in 15 prosto, to je vezana, nasledovalna dirka. To bi bile vse moje tekme, če ne bi bilo še štafete. Tu bi bil prva predaja klasika." ● J. K.

JURE ŽERJAV, ZVEZNI TRENER

## NA OLIMPIJADO TUDI S ŠTAFETO

"Prvenstvo je pokazalo, da ni presenečenj. V klasiki je najbolje pripravljen Kerštajn, v prostem slogu pa Joško Kavaljar. Pri ženskah je dvakrat zmagala Grašičeva, tako da je še vedno naša najboljša tekačica, čeprav jih nimamo veliko, pri juniorjih je klasično tekmo dobil Globočnik, prosto pa za nekaj sekund Dolenc."

**Kakšne so želje tekačev za nastop na Olimpijskih igrah?**

"Računam, da bomo na Olimpijskih igrah nastopili s štafeto in pa z eno žensko. Tu je položaj jasen: to je Andreja Grašič. Pri moških pa bosta nastopala Kerštajn na 30 klasično, kjer mu dajem največ možnosti, pa v nasledovalni tekmi, to je 15 prosto in 10 klasično, Joško Kavaljar pa bo nastopil na 10 klasično in 15 prosto, to je ta nasledovalna tekma, in na 50 kilometrov prosto, kjer ima največ možnosti za doseg dobrega rezultata. Če pa bomo nastopili tudi s štafeto, je v igri Matej Kordež za drugo predajo klasično, pa ali Globočnik ali drug mladinec. Vse to je v rokah Olimpijskega komiteja, da odloča. Mi jo bomo predlagali in upam, da bo nastopila. Je tudi varianta, da bi nastopil en biatlonec, vendar so vsi zboleli za gripo in bo najverjetneje ta varianta odpadla."

**Kakšna je trenutna pripravljenost tekačev?**

"Glede na konkurenco, mislim na svetovni pokal v Kanadi, kjer je bil Joško Kavaljar odličan 21., sem prepričan, da smo letos naredili določen napredek. Tudi na Olimpijadi računam na uvrstitev okrog 20. mesta. Tega sta sposobna Robi na 30 in Kavaljar na 50 kilometrov. Je pa res, da Kerštajn ni imel pravega stika s konkurenco, ker tekem v klasiki skoraj ni bilo. V Rusiji je bil svetovni pokal, tja pa nisimo šli. V alpskem pokalu pa so bile v glavnem vse tekme v skatingu. Ko pa je tukaj s tremi minutami zmagal, vidimo, da je zelo dober. Imamo pa smolo z Borutom Nunarjem. On je bil predviden kot četrti član štafete, pa ima poškodbo kolena že celo poletje in zimo. Predvideno je, da bo tri mesece počival, da bomo pogledali, kaj je s kolonom narobe. Upamo, da ga bomo pozdravili in da bo lahko nadaljeval. Fant ima voljo in mislim, da še ne bo nehal." ● J. K.

PREMIER LOJZE PETERLE

## Tečem, da pridem do sape

**Poznam vas kot ljubitelja kolesarjenja, danes pa ste na tekaških smučeh. Ste tudi ljubitelj tega športa?**

"Ze dolgo se oziram po smučeh. Ze tri leta sem imel kupljene, ampak sem praktično šele letos začel teči. V imenu preživetja bi rekel, ker moram nekaj narediti tudi za zdravje in ne morem biti samo v pisarni. Tek se mi zdi kar primeren način, da pridem do sape."

**Ste bili letos že večkrat na smučeh?**

"Letos sem bil že petkrat. Sedaj imam eno progo tudi pod Ježico, na katero grem včasih popoldne samo za pol ure. Parkrat pa sem prišel tudi v Rateče in Tamar."

**Zakaj vas privlači tek na smučeh?**

"Včasih sem se poskušal tudi v alpskem smučanju. Vendar se mi zdi tek neprimerno boljši, kar se zdravja tiče. Veliko bolj človek sčela sodeluje in, kot mi je pravkar rekel eden od tekačev, garati moraš od začetka do konca. Zdi se mi, da je to vsestranski šport, kar se zdravja telesa tiče."

**Danes je državno prvenstvo tekačev. Ste spremljali tekmovalce?**

"Prepočasi sem se gibal oziroma sem v Ratečah prepozno začel in sem prišel sem šele, ko so povedali, da je konec."

**Se nasploh zanimate za šport? Navijate za kakšen šport, moštvo?**

"Včasih, ko je bil šport manj profesionalen, precej manj po-



vezan z denarjem, sem se zelo zanimal zanj in sem tudi dolga leta vedel za posamezne rezultate, za košarko, za nogomet in tako naprej. Takrat sem se za vse zanimal, kasneje pa predvsem za košarko in smučarstvo. Sedaj pa bolj malo sledim, razen kar naši vrhunskega dosežejo. Sam rad sedem na kolo ali potečem, malo zaidem v hribe, ob jutrih, ko še drugi spijo. Na tekmah že dolgo nisem bil, razen na zadnjih dveh svetovnih pokalih. Moram pa reči, da naše alpiniste bolj podrobno spremljam. Zdi se mi, da je to res vrh slovenskih naporov v športu. Zelo sem vesel, da so naši fantje tako prepričljivi."

**Boste med olimpijado pogosteje sedli pred televizijo?**

"Ne vem, če bom kaj več pred televizorjem. Si bom pa vzel dva dni, da bom šel v Albertville z ekipo. To priložnost bomo izkoristili za širšo promocijo Slovenije. Ta čas si pa bom vzel." ● J. Košnjek, slika G. Šinik

## HOKEJ

### Derbi Ljubljančanom

**Kranj, 25. januarja** - Nadaljeval se je drugi del slovenskega državnega prvenstva v hokeju na ledu in tekmovalje v slovensko-hrvaški ligi. Najbolj zanimivo je bilo v petek zvečer na Jesenicah, kjer je bil derbi med Acroni Jesenicami in Olimpijo Hertz iz Ljubljane. Tekmo so dobili Ljubljančani s 4 : 3. Pravo presenečenje pa so pripravili hokejisti Jesenic, ki so na Bledu ugnali Bled Promolineo s 5 : 3. V slovensko-hrvaški ligi pa je Cinkarna premagala Triglav s 7 : 2. Več na notranjih straneh športa. ● J. K.



## KEGLJANJE NA LEDU

## ČETRTI V EVROPI

Mednarodna federacija za kegljanje na ledu IFE je zaupala Sloveniji organizacijo evropskega prvenstva v metu na daljavo na asfaltni stezi. Prvenstvo je načrtovano za konec letošnjega maja.

Jesenice, 28. januarja - Slovenska reprezentanca v kegljanju na ledu v postavi Stane Koprivnikar (Mislinja), Jože Špolad in Jani Jelovčan (ŠD Planica) in Ivan Lasnik (ŠD Jesenice) je sodelovala na evropskem prvenstvu v kegljanju na ledu, v metu na daljavo, ki je bilo v nemškem mestu Chemnitz. Tekmovanje je bilo izvedeno na stezi za hitrostno drsanje. Kot je povedal predsednik slovenske zveze kegljačev na ledu Srečko Strajnar, je bila slovenska reprezentanca zelo lepo sprejeta, saj je bilo prvenstvo prve dni po mednarodnem priznanju Slovenije. Tekmovanje v metu na daljavo je bilo ekipno in posamično in to za mladince, kadete in člane. Ekipno je zmagala Avstrija pred Nemčijo in Italijo, četrta pa je bila Slovenija in prehitela Madžarsko in Češkoslovaško. Med posamezniki je zmagal Nemec Wallner, Koprivnikar pa je bil med 21. kegljači 12. V ekipi Slovenije je kot mladinec tekmoval tudi Rudi Šapek mlajši (v kategoriji do 18 let) in zasedel 10. mesto. Našim kegljačem so pri udeležbi pomagali tudi v ministrstvu za informiranje in Turističnem društvu Kranjska gora s propagandnim gradivom, tako da so športniki lahko predstavili novo državo. ● J. Košnjek

## NOGOMET

## BOLERO GORENJSKI PRVAK

Nogometaši Bolera bodo sodelovali na slovenskem državnem prvenstvu, ki bo 8. februarja v Škofijah pri Kopru.

Kranj, 24. januarja - Preteklo nedeljo je bilo v športni dvorani na Planini člansko prvenstvo v malem nogometu, ki so se ga udeležile vse prijavljene kipe, razen SPZ Triglav, kar ni odgovorno. V predtekmovalju je Creina premagala Živila Naklo A, Bolero Triglav brez borbe, Podgorje LTH, Marmor Stripy Visoko, Kondor Alpino po streljanju kazenskih strelcev in Mladina Radovljica Zarico. V četrtfinalu so igrali: Bled : Creina 1 : 3, Živila Naklo B : Bolero 1 : 8, Podgorje : Mladina Radovljica 0 : 2, Kondor : Marmor Stripy 0 : 3; polfinale: Bolero : Mladina Radovljica 5 : 1, Marmor Stripy : Creina 4 : 2. V finalu sta igrala Bolero (Kranj) in Marmor Stripy (Škofja Loka), zmagal pa je Bolero s 6 : 5. Tekmo je sodil Ivan Žunič iz Kranja, delegat pa je bil Janez Torkar iz Kranja. Za Bolero so igrali Ržen, Božič, Jeraj, Rešek, U. Peternej, Sirk, Atlija, Kondič, Pavlin, Osredkar in A. Peternej, za Marmor Stripy pa Pogachnik, Jamnik, Oblak, Lebar, Babšek, Volgemut, Bogovič, Fertin, Bratuš, Ahčin in Pogachnik.

Nogometna zveza Slovenije je že opravila žrebanje za državno finale, ki bo 8. februarja v Škofijah pri Kopru. Bolero iz Kranja igra v A skupini skupaj z Novo Gorico, Black Whiteom Koper in Grafiko Gracar Celje. ● Rudi Gros

## NAČRTI SLOVENSKE ALPINISTOV

LETOS  
NA DRUGO GORO SVETA

Ljubljana, 24. januarja - Na sprejemu, za najuspešnejše slovenske alpiniste pri podpredsedniku slovenske vlade Matiji Malešiču minulo sredo, smo poprašali tudi o njihovih načrtih za bodoče. Kot je povedal Kranjčan Andrej Štremfelj, bi se rad skupaj z nekaj drugimi alpinisti povzpela na K2, drugi najvišji vrh na svetu. Dovoljenje za vzpon že imajo.

Kranjski alpinist Andrej Štremfelj je že lani napovedal, da bi rad izpolnil dolg, ki mu je ostal z nedokončanim vzponom v K2. Na Čogori, kot mu pravijo domačini, tokrat načrtujejo vzpon po drugi smeri. Je pa 8611 metrov visoki vrh, eden od dveh osemtisočakov, na katerega se še niso vzpeli Slovenci. Dovoljenje za ta vzpon so dobili 21. januarja, vendar zaenkrat ni znano, ali bo spomladi manjša odprava lahko odšla v Himalajo. Urejeno ni niti vprašanje odsotnosti vrhunskih alpinistov z dela, pod velikim vprašajem pa je tudi zagotovitev potrebne denarja.

Kot je potrdil Andrejev soplezalec, z lanskega uspešnega vzpona na Južni Lotse, Marko Prezelj iz Kamnika, je uresničitev vseh načrtov najbolj odvisna od denarja. On si želi obiskati Karakorum ali katerega od vrhov v Patagoniji. Primorski alpinist Slavko Svetičič pa je zaupal, da načrtuje prvenstveni solo vzpon v Zahodni steni Gašerbruma IV. Če bodo izpolnjene obljube predsednika PZS Andreja Brvarja o pomoči alpinistom, da bi do 100-letnice planinstva prihodnje leto Slovenci stali na vseh 14. osemtisočakah, bodo nekateri napovedani načrti alpinistov uresničeni. ● S. Saje

## ŠAH

## GORENJSKO ČLANSKO PRVENSTVO

Na prvenstvu Gorenjske v šahu je bilo odigrano drugo kolo. K turnirju so pristopili še trije igralci, tako da jih sedaj igra 29. Rezultati 2. kola: Mencinger - Uršič 1 : 0, Sušnik - Krničar 1 : 9, F. Ravnik - Drinovec 0 : 1, Rodman - Rabič 1 : 0, M. Kovačič - Kokošar 0 : 1, S. Ravnik - Mali remi, P. Kovačič - Eržen 0 : 1, Klavčič - Pazlar 0 : 1, Zaimovič - Rogelj 1 : 0, Maja Šorli - Jeraj 0 : 1, Kosmač - Kozamernik remi, Ivelja - Alojzija Pongrac remi, Kemperle - Nada Marušič 0 : 1, Dimitrijevič - Tavželj remi, prost je bil Konič. Stanje: Mencinger, Sušnik, Drinovec, Rodman, Kokošar in Eržen po 6, Pazlar, Pongrac, Zaimovič in S. Ravnik po 1,5 itd.

## KRANJSKA OBČINSKA LIGA

Odigrani sta bili drugo in tretje kolo občinske šahovske lige. Rezultati 2. kola: Tomo Zupan 2 - Primskovo 2 (1 : 3), Sava - Primskovo 1 (prelozeno), Grintavec - Senčur (2 : 2), Bitnje - Vodovodni stolp (1,5 : 2,5), Tomo Zupan 1 - Tomo Zupan 3 (2,5 : 1,5). Rezultati 3. kola: Tomo Zupan 3 - Tomo Zupan 2 (4 : 0), Vodovodni stolp - Tomo Zupan 1 (0 : 4), Senčur - Bitnje (ni rezultata), Primskovo 1 - Grintavec (3 : 1), Primskovo 2 - Sava (1 : 3).

Aleš Drinovec

## HOKEJ

ZMAGI V LJUBLJANO  
IN NA JESENICE

Da je športna sreča, oziroma da se v športu veselje in žalost prepletajo, so konec tedna dobro spoznali jeseniški ljubitelji hokeja. V petkovem velikem derbiju med Acroni Jesenicami in Olimpijo Hertz so domači pretrpeli tesen poraz z rezultatom 3 : 4 (1 : 0, 1 : 2, 1 : 2). Tekmo si je ogledalo več kot 3000 gledalcev. Po vodečem голу so domači napravili še nekaj lepih priložnosti. V drugem delu je prišlo do manjše krize v jeseniški vrsti. Gostje so v pičlih 19 sekundah izenačili in povedli. Po drugem odmoru se je razvil ogorčen boj za zmago. Spet so ljubljanci prvi povedli, domači izenačili, napravili napako, ki jo je izkušeni Maslov pretvoril v zadetek. Acroni Jesenice so dosegle tudi izenačujoči zadetek, ki pa ga je slabi sodnik Žargi razveljavil. Očitno doma nimamo sodnika, ki bi bil dorasel derbijem. Potrebno se bo verjetno dogovoriti z Avstrijci.

## PLAVANJE

## PLAVALCI TRIGLAVA USPEŠNI

V Ljubljani je bilo III. kolo predtekmovalja državnega prvenstva za pionirje in mlajše pionirje. Pionirji so bili skupno drugi, mlajši pionirji pa prvi od ekip, ki so nastopile v tem kolu. Nekaj boljših uvrstitev plavalcev Triglava: Pionirji: 100 m kravl: 1. Grega Govše (LL) 1:02,57, 5. Andrej Škunca (TK) 1:06,17; 200 m prsno: 1. Grega Govše (LL) 2:34,15 (državni pionirski rekord), 2. Andrej Škunca (TK) 3:00,18; 200 m delfin: 1. Grega Govše (LL) 2:39,29, 3. Andrej Škunca (TK) 2:51,06; štafeta 4 x 200 m kravl: 1. Ljubljana I 9:44,93, 3. Triglav 10:10,35; pionirke 100 m kravl: 1. Nika Bležnik (OSL) 1:04,71, 2. Petra Omejec (TK) 1:05,93; 200 m prsno: 1. Petra Omejec (TK) 2:58,27; 200 m delfin: 1. Petra Omejec (TK) 2:50,71; štafeta 4 x 200 m kravl: 1. Ljubljana 10.30,18, 2. Triglav 11.00,40. Mlajši pionirji, 50 m hrbtno: 1. Luka Velikonja (LL) 0.38,20, 3. Blaž Gašperlin (TK) 0.39,35, 4. Gregor Hribar 0.39,71; 200 m kravl: 1. Blaž Gašperlin (TK) 2.31,98, 4. Matjaž Ančič (TK) 2.34,61; 100 m delfin: 1. Blaž Gašperlin (TK) 1.21,43, 6. Matjaž Ančič (TK) 1.35,32; štafeta 4 x 50 m prsno: 1. Triglav 2.57,71. Mlajše pionirke 50 m hrbtno: 1. Jana Bregar (TK) 0.42,67, 6. Marina Škunca (TK) 0.50,08; 200 m kravl: 1. Jana Bregar (TK) 2.587,65, 8. Marina Škunca (TK) 3.40,18; 100 m delfin: 1. Jana Bregar (TK) 1.33,95, 3. Marina Škunca (TK) 2.08,18. Ekipno pionirji: 1. Ljubljana 9023, 2. Triglav 7673, 3. Ilirija 6713 točk; ml. pionirji: 1. Triglav 5380, 2. Ilirija 4798, 3. Ljubljana 4356 točk.

Rado Mladenovič

## VATERPOLO

## PONOVA ZMAGA

Triglav : Asv Wien 21 : 12 (5 : 4, 7 : 3, 5 : 3, 4 : 2)  
Celje, 26. januarja 1992 - bazen Celovec, gledalcev 50, sodnika Marinček in Rakovec iz Kranja.

Triglavani so ponovno zmagali in tako osvojili že šesto točko v prvenstvu Avstrije in so vse bliže načrtovanemu prvemu mestu v avstrijskem prvenstvu. Gostje so se enakovredno upirali le v prvi četrtini, nato je začel delovati neustavljivi stroj, razlika se je iz minute v minuto večala. Pri domačih je bil najboljši Kristof Štromajer s šestimi zadetki, pri gostih pa je bil najboljši Führer s šestimi zadetki. V soboto bi morali Triglavani odigrati tekmo s SC Donau-Wien, toda na tekmo je prišlo le pet igralcev, tako je Triglav to tekmo dobil s 5 : 0. Triglav je igral v naslednji postavi: Homovec, Hajdinjak 2, Klofutar, Balderman, Podjed, Čadež 3, Gantar 3, Bečić, Galič, Štirn 1, Peranovič 3, Štomajer 6, Troppan 3.

J. Marinček

TRIGLAV PRED DOLGO IN  
NAPORNO SEZONO

V četrtek, 23. januarja 1992 je bila tiskovna konferenca Vaterpolo kluba Triglav, katere pokrovitelj je bila delovna organizacija M & M Tredding iz Ljubljane, ki se ukvarja predvsem z mednarodnim transportom, plastiko in distribucijo za Plivo (Cedevita).

Predsednik kluba Marko Troppan je poudaril, da v letošnji sezoni klub nastopa brez »stujcev«: Siniše Tukiča, Mate Jurčevića, Dina Dvornika in trenerja Bruna Siliča. Tako ima trener Rado Cermelj na voljo le domače igralce: Žiga Balderman, Elvir Bečić, Dino Cvitkovič, Uroš Čadež, Jure Gantar, Tadej Galič, Bojan Grabec, Brane Hajdinjak, Matjaž Homovec, Jaka Klofutar, Grega Košir, Sandi Kristič, Boris Margeta, Tadej Peranovič, Damjan Podjed, Igor Štirn, Kristof Štromajer in Primož Troppan, ki naj bi osvojili naslov mednarodnega prvaka Avstrije in naslov državnega prvaka Slovenije.

Tajnik kluba Matjaž Brinovec pa je povedal, da je prvenstvo Alpe-Adria že končano, kjer je Triglav osvojil prvo mesto. Odi-grana so že štiri kola Avstrijske lige, kjer je Triglav na treh tekmah osvojil šest točk. Po končanem prvenstvu Avstrije čaka Triglav tekmovalje v slovenskem prvenstvu, kjer prav tako čakajo in upajo na osvojitve prvga mesta in s sprejemom Vaterpolo zveze Slovenije v Lana in Fina, jih tako čaka še tekmovalje v pokalu državnih prvakov Evrope.

S Hrvaško za enkrat ne bodo prekrili odnosov, saj tako mladi še vedno igrajo prijateljske tekme na Reki in v Zagrebu. Nivo mladih se iz leta v leto večja, po rezultatih smo se jim popolnoma približali in jih na zadnjem tekmovalju za »Pokal - pizzerije Orli« tudi premagali. Za Avstrijske tekme smo premočni, zato se njihovega prvenstva ne bomo udeležili je povdaril tajnik Matjaž Brinovec.

J. Marinček

POKAL  
LOKAŠKOFJA LOKA  
8.9. FEBRUAR 1992

kot igralci. Najboljši igralci tekme Aleš Sodja pa je po tekmi dejal: »Igrali smo zelo dobro. Z veliko borbenostjo in željo po ponovnem dokazovanju smo premagali Bled. Upam, da bo sedaj konec nenčnih obtoževanj, namigovanj. Dokazali smo, da sodimo med štiri najboljše slovenske ekipe.«

B. Jeršič

## HOKEJSKI SPORED

Danes bodo v državni ligi igrali na Bledu Bled Promolinea : Acroni Jesenice in v Ljubljani Olimpija Hertz : Jesenice. Tekmi bosta ob 18. uri. Kranjski Triglav igra danes doma z Medveščakom.

## KEGLJANJE

## SAVA VODI

Kranj, 27. januarja - V gorenjski kegljaški ligi so odigrali 10. kolo. Izidi: Elan : Jesenice 4867 : 4847, Triglav : Lubnik 5132 4904, Ljubelj : Bled 4872 : 4722, Simon Jenko : Adergas 5027 4857, Kranjska Gora : Sava 5010 : 5001. Po 10. kolu ima Sava 18 točk, Kranjska Gora 16, Ljubelj 14, Jesenice 13, Simon Jenko in Triglav pa po 12 točk. ● T. Bolka

## ŽENSKA AS LIGA

SCT Ljubljana : Triglav 2586 : 2319  
Triglav : Jerala 397, Fleichman 381, Ristič 374, Glivar 391, Zajc 396, Ribič 380

## SLOVENSKA LIGA - MOŠKI

Triglav : Proteus 5293 : 5058  
Triglav : Beber 919, Tomaž Oman 817, Šimnovc 887, Cviren 850  
Beštar 908, Vane Oman 914.  
Triglavani so visoko zmagali, vendar so se gostje upirali. Naslednje tekmo igrajo na Ravnah na Koroškem.

## ODBOJKA

## Zamujena priložnost Blejcev

Bled, 24. januarja - Polfinale pokala Republike Slovenije za moške. Bled : Salonit 1 : 3 (13 : 15, 9 : 15, 15 : 10, 5 : 15). Postava Bleda: Humerca, Lenček, Zupan, Debeljak, Miko, Peztriček, Ferjan.

Tekma je bila izredno napeta, saj je trajala 105 minut, Blejci pa so zamudili izredno priložnost za zmago nad favoritom. Priljubljeni mreži so bili domačini enakovredni, slabši pa so bili pri sprejemu servisa in pri organiziranju protinapadov. ● Š. Udrih

## KOŠARKA

## TRIGLAV KONČNO ZMAGAL

Unicom : Triglav 60 : 74 (35 : 35)  
Na težkem gostovanju je Kranjski Triglav zabeležil pomembno zmago. V prvem delu je bila tekma enakovredna, v drugem pa so odlično zaigrali v obrambi in izkoristili učinkovitost centra Bošnjaka in tako zaslužno osvojil dve točki v borbi za osvojitve mesta, ki jih vodi v play off. Za Triglav so igrali: Lojk, Ceranj 12 (3-1), Milič, Prevodnik, Tušek, Tadič 6 (3-1), Bošnjak 21 (2-1), Šubic 18 (4-4), Kastigar 6, Jeras 3, Mitič 8  
Po tekmi je trener Triglava Igor Dolenc dejal: Odlično smo igrali v obrambi, izkoristili smo center in tako osvojili pomembno točko.

## NEMOČNE PROTI FAVORITOM

Kranj : Ježica 47 : 93 (28 : 42)  
Kranj, 25. januarja 1992 - športna dvorana na Planini, gledalcev 200, sodnika Premrl in Matjačić iz Kranja.  
Kranj: Brkič 2 (2-0), Žnidar 4, Jakšič, Podrekar 9 (5-3), Gartner 12 (4-4), Franko 6 (4-4), Ciglar 15 (7-2), Kump 1 (2-1)  
Ježica: Račić 29 (5-4), Zupan 18 (2-2), Felc 14 (6-6), Krivič 1 (6-3), Blagus 13 (9-5), Topalovič 4, Cedilnik 2 (4-2).  
Število osebnih napak: Kranj 24, Ježica 23, prosti met: Kranj 23-14 Ježica 32-22, pet osebnih: Žnidar v 26. minuti, Zupan v 28. minuti, Krivič v 35. minuti, za tri točke: Gartner 2, Račić 1.  
Visoka zmaga Ljubljancank je rezultat poškodbe Ciglarjeve, kajti preden je zapustila parket so se Kranjčanke uspešno upirale renomiranih Ljubljancankam.

J. Marinček



## SMUČANJE

## SLALOM ZA POKAL GORENJKJE

Smučarski klub Tržič je na Zelenici organiziral tekmovanje v slalomu za Pokal Gorenjke. Nastopilo je 58 najboljših starejših deklic in 77 starejših dečkov iz vse Slovenije in Hrvaške. Na prodajni Triangel z višinsko razliko 120 metrov so bili najboljši: starejše deklice: 1. Špela Bračun (Alpetour) 1:00,81, 2. Laura Marič (Dolomiti) 1:03,10, 3. Linda Benčič (Triglav) 1:04,02, 4. Dalija Lorbek (Branik) 1:04,38, 5. Barbara Koštomaj (Unior) 1:04,94, 6. Uršula Oitzel (Kr. Gora) 1:05,37, 7. Tonka Brumen (Branik) 1:05,37, 8. Lidija Bijol (Bled) 1:06,12, 9. Mojca Mikuž (Gorica) 1:06,22, 10. Tanja Jerman (Vrbovlje) 1:06,29. Starejši dečki: 1. David Primožič (Tržič) 1:01,04, 2. Dani Mattias (Vrhnika) 1:01,07, 3. Matej Hajdinjak (Branik) 1:01,50, 4. Tilen Trdan (Novinar) 1:02,57, 5. Boštjan Božič (Alpetour) 1:03,08, 6. Gašper Zlatnar (Novinar) 1:03,61, 7. Žiga Sifrar (Novinar) 1:04,48, 8. Jernej Renner (Tržič) 1:04,50, 9. Grega mandeljc (Radovljica) 1:04,53, 10. Samo Židan (Kr. Gora) 1:05,38.

J. Šolar

## SMUČARSKI SKOKI

## TRIGLAV VODI

Moravce, 26. januarja - V organizaciji skakalnega kluba Termit Moravce so organizirali tekmovanje v smučarskih skokih za pionirje do 15. leta starosti letnik 1977 in do 14 let letnik 1978. Zmagovalec v letniku 1977 je postal Jure Radelj (Elektrotehna Ilirija) 51,5 in 51,5 m 180 točk, 2. Uroš Rakovec (SK Triglav) 50,5 in 51,0 m 176, točk, 3. Jože Kokalj (Stol Žirovnica) 50 in 49,5 m 166,5 točk. Ostali Gorenjci pa so bili: 5. Matija Stegnar (SK Tržič), 10. Jaka Eniko (Alpina Žiri), 16. Robi Vertnik (SK Triglav), 17. Perko Roman (SK Tržič). V letniku 1978 je zmagal Matija Stegnar (SK Tržič) 48,0 in 49,0 m 160,0 točk, 2. Peter Zonta (Dolomiti) 48,0 in 49,5 m 159,5 točke, 3. Primož Peterka (Termit Moravce) 46,0 in 45,5 m 148,0 točk in Jaka Eniko (Alpina Žiri) 47,5 in 46,5 m 148,0 točk, ostali Gorenjci: 5. Gašper Poljanšek (Alpina Žiri), 8. Jernej Kumer (Alpina Žiri), 10. Igor Cuznar, 14. Peter Zarnik, 16. Robert Janežič (vsi Triglav), 17. Boštjan Brzin, 18. Andraž Černilec (oba SK Tržič).

V vseh kategorijah za pokal Cokta vodi kranjski Triglav z 617 točkami, 2. Elektrotehna Ilirija 484 točk, 3. Tržič 344 točk, 5. Alpina Žiri 206 točk, 6. Stol Žirovnica 141 točk, 10. Planica 58 točk.

Janez Bešter

## NAJMLAJŠI ZA POKAL TRIGLAVA

Gorenja Sava, 26. januarja - SK Triglav je pripravil že četrto tekmovanje najmlajših za pokal SK Triglava. Pokrovitelj za najboljšje je bil Radio Kranj, ki je zmagovalec obdaril z majico Radia Kranj, drugi in tretji pa so dobili značke Radia Kranj. Rezultati: na 12-metrski skakalnici: letnik 84: 1. Jan Tomazin, 2. Luka Koritnik, 3. Anže Brankovič, 4. Matic Zelnik, 5. Robert Jelovčan; letnik 83: 1. Primož Zupan Urh, 2. Gašper Čavlovič, 3. Sašo Kne; letnik 82: 1. Marko Šimic, 2. Sašo Koritnik, 3. Andrej Jezeršek, 4. Primož Rebernik; letnik 81: 1. Luka Mohorič, 2. Bine Norčič, 3. Luka Kranjec, 4. Klemen Jakopin, 5. Klemen Bučan; letnik 80: 1. Goran Škekič, 2. Amir Lovič, 3. Klemen Vidmar. Po štirih tekmah vodijo v letniku 84: Luka Koritnik 49 točk, letnik 83: Primož Zupan Urh 57 točk, letnik 82: Sašo Koritnik 46 točk, letnik 81: Luka Mohorič 60 točk, letnik 80: Amir Lovič 46. Na 22-metrski skakalnici pa so bili rezultati naslednji: letnik 84: 1. Anže Brankovič, 2. Matic Zelnik, letnik 83: 1. Primož Zupan Urh, 2. Gašper Čavlovič, 3. Sašo Kne, letnik 82: 1. Marko Šimic, 2. Andrej Jezeršek, 3. Sašo Koritnik, letnik 81: 1. Bine Norčič, 2. Luka Mohorič, 3. Luka Kranjec, 4. Klemen Jakopin, 5. Klemen Bučan, letnik 80: 1. Goran Škekič, 2. Amir Lovič. Po štirih tekmovanjih vodijo: letnik 84: 1. Matic Zelnik 39 točk, letnik 83: Primož Zupan Urh 42 točk, letnik 82: 1. Marko Šimic 45 točk, letnik 81: Bine Norčič 54 točk, letnik 80: Sašo Vidic 24 točk. Ponovno pa vabimo vse mlade, ki imajo veselje do skokov, da se nam pridružijo.

Janez Bešter

## 5. ZIMSKI TRIM POHOD NA KRIŠKO GORO

## 640 ZADOVOLJNIH POHODNIKOV

Kriška gora, nedelja, 26. januarja 1992 - Po snežnih padavinah je bil minuli vikend kot nalašč za gibanje v naravi in snegu. Oddahnili so se tudi kriški planinci, ki so pripravljali že 5. tradicionalni pohod »Trim« v zimskih razmerah. Lepo vreme in dobra propaganda sta privabila pohodnike iz vseh krajev Gorenjske, udeleženci pa so bili tudi iz Cerknega, Ljubljane in Maribora. Vzpon na Kriško goro, z nadmorsko višino 1582 metrov, se je pričel na dveh izhodiščnih točkah v Križah in Golniku, z nadmorsko višino 510 metrov. Do Zavetišča v Gozdu je bila lepo označena pot, uhojene pa tudi bližnjice. Vasicca Gozd z nadmorsko višino 889 metrov nas je pričakala vsa obijana s soncem, pogled v kotlino pa je bil meglen. To je bil še en razlog več, da smo se hitro povzpeli v planinske višave, po izhojeni zasneženi planinski poti. Srečevali smo planince, znane in neznane obraze, ki so hodili rekreativce, najprej po gozdni poti, na zadnjem delu pa po bolj strmi planinski stezi. Na vrhu Kriške gore je bilo veselo, okrog novozgrajenega objekta, se je trlo veliko zmagovalcev, saj je geslo pohoda »Za močno srce - pozimi v gore!«

Ivan Likar, predsednik Planinskega društva Križe je povedal, da so se same priprave na

pohod pričele že pred novim letom, potem pa so aktivnosti stekle, višek pa dosegle v zadnjem tednu, ko so namestili na štirih mestih transparente in trim table, ki so označevale pot do prvih markacijskih točk. Ves trud pa je poplačalo krasno vreme in obisk 640 pohodnikov. Po številčnosti je v primerjavi s preteklimi leti to dobra udeležba, saj je bila rekordna udeležba leta 1988, ko je Kriška gora gostila okrog tisoč pohodnikov. V skupno evidenco je vpisanih preko 1600 pohodnikov, osip pa je nekje tretjina. Prvič se je množične akcije udeležilo 209 pohodnikov, drugič 140 pohodnikov, tretjič 123 pohodnikov, četrtič 82 pohodnikov in petič 86 pohodnikov. Na kontrolni točki na Kriški gori so udeleženci za prvi vzpon prejeli izkaznico in bronasto priponko, za tretji vzpon srebrno priponko in za peti vzpon zlato priponko. Po strukturi prevladujejo odrasli planinci, mladih je bilo bolj malo.

Aleš Pangeršič, podpredsednik Planinskega društva Križe je dejal, da so organizatorji imeli srečo, da je zapadlo okrog 20 centimetrov snega, kajti pot je bila pred tem na nekaterih mestih ledena, pa jo je sneg prekril, prizadevni organizatorji pa uhodili gaz, saj so se povzpeli že v petek. Sicer pa so

## NAJMLAJŠI NA ZELENICI

Smučarski klub Tržič je v nedeljo, 26. januarja 1992 organiziral še regijsko tekmovanje v slalomu za mlajše in starejše deklice in dečke. Na tekmovanju je nastopilo 66 deklic in 118 dečkov iz gorenjskih in primorskih klubov.

Mlajše deklice: 1. Maruša Krkoč (Bohinj), 2. Andreja Gašperin (Bl. Dobrava), 3. Katja Jerala (Alpetour), 4. Andreja Šinkovec (Alpetour), 5. Urška Čadež (Tržič), 6. Katja Erjavšek (Jesenice); mlajši dečki: 1. Marko Zupan (Kr. Gora), 2. Peter Draksler (Triglav), 3. Boštjan Križaj (Tržič), 4. Urban Rooman (Gorica), 5. Klemen Razinger (Radovljica), 6. Matjaž Mencinger (Bohinj); pokal Ratitovec - starejše deklice: 1. Špela Bračun (Alpetour), 2. Linda Benčič (Triglav), 3. Tina Bogataj (Alpetour), 4. Ursula Oitzel (Kr. Gora), 5. Silviya Černe (Jesenice), 6. Mojca Mikuž (Gorica); pokal Ratitovec - srarejši dečki: 1. Jure Uršič (Alpetour), 2. Rok Skolič (Triglav), 3. David Primožič (Tržič), 4. Boštjan Božič (Alpetour), 5. Mitja Valenčič (Triglav), 6. Jernej Reberšak (Radovljica).

## RADOVLJIČANI MED ZIMSKIMI POČITNICAMI

Med zimskimi počitnicami bodo za vse učence v občini Radovljica organizirani smučarski tečaji. Organizatorji tečajev so osnovne šole ali športne organizacije v posameznih krajih. Glede na snežne razmere in bližino smučišč, se bodo organizatorji odločali med smučišči Zatrnik, Kobla ali Kranjska Gora. Cene 5-dnevnih tečajev so od 1.400 do 2.000 SLT, v ceno pa so zajeti stroški kart za žičnico, avtobusni prevozi in strokovno vodstvo. Vsa konkretna obvestila lahko dobijo učenci v šolah, na posebnih obvestilih s prijavnimi listi. Tečaji bodo trajali od 3. do 7. februarja s vsakodnevnim odhodom ob 8. uri in povratkom ob 13. uri.

## DRSANJE

V času od 1. do 9. februarja bo vsak dan dopoldan omogočeno cenejše drsanje v Hali na Bledu. Kupone, po ceni 20 SLT za enkratni obisk, dobijo učenci v šolah, med počitnicami pa vsak dan od 8. do 9. ure na športni zvezi Radovljica.

## SMUČARSKI TEK

V okoličih Begunj, Radovljice, Lesc so urejene tekaške proge. V nekaterih šolah bodo organizirani tudi tekaški tečaji, informacije v šolah.

J. Šolar

## SMUČARSKI SKOKI

## SKAKALNA ŠOLA NA GORENJI SAVI

Na Gorenji Savi bo med zimskimi počitnicami od 3. 2. 1992 do 8. 2. 1992 vsak dan, dopoldan od 9. do 11. ure in popoldan od 15.30 do 18. ure, šola skokov za začetnike. Za tiste začetnike, ki še ne obvladajo osnov smučanja, bo organizirana šola smučanja v Bavhenku. Tečaj je brezplačen. Zborna mesto je na skakalnici na Gorenji Savi, kjer boste dobili vse informacije.

## POKAL COCKTA

Gorenja Sava, 25. januarja 1992 - V organizaciji SK Triglava je bilo v soboto prvo tekmovanje sezone v kategoriji pionirjev do 11 let letnika 1981 in do 10 let letnika 1982. Nastopilo je 65 tekmovalcev. Najboljši pa so bili: v kategoriji do 11 let je bil 1. Miha Rihtar (SSK Ihan) 17,5 in 18,00 metrov 176,3 točke, 2. Luka Mohorič (SK Triglav) 17,5 in 18,5 m 172,9 točke, 3. Bine Norčič 17,5 in 18,5 m 172,5 točke. Ostali gorenjski predstavniki pa so osvojili naslednja mesta: 11. Marko Šimic (SK Triglav), 16. Primož Zupan Urh (SK Triglav), 17. Boštjan Sirc (SK Tržič) in 18. Klemen Jakopin (SK Triglav). V letniku pionirjev do 10 let je zmaga pripadala Matjažu Jurmanu (Dolomiti) 17,5 in 18 m 169,3 točke, 2. Marko Šimic (SK Triglav) 17 in 17,5 m in 163,1 točke, 3. Uroš Vrhovec (Elektrotehna Ilirija) 16,5 in 17,5 m 161,5 točke. Ostali Gorenjci pa so: na 6. mestu Primož Zupan Urh (SK Triglav), 8. Rok Mlinar, 10. Miha Albreht (oba Alpina Žiri), 11. Andi Legat, 13. Domen Dvoršak (oba Stol Žirovnica), 15. Andrej Jezeršek (SK Triglav), 18. Urban Zupan (SK Tržič), 19. Darjan Mlinar (Alpina Žiri), 20. Gaber Šorn (Stol Žirovnica). Naslednja tekma v tej kategoriji bo 8. februarja v Moravčah.

Janez Bešter

## SMUČANJE

## TEKMOVANJE NAJMLAJŠIH

Radovljica, 25. januarja - V Sloveniji se nadaljujejo pokalna tekmovanja v alpskem smučanju za najmlajše. V pokalu Gorenjka je vrstni red med starejšimi deklicami naslednji: Katarina Breznik (Dolomiti) 285 točk, Tonka Brumen (Branik) 258, Tina Bogataj (Alpetour) 203, Lidija Bijol (Bled) 196, Katka Kavčič (Dolomiti) 162, Laura Marič (Dolomiti) in Dalja Lorbek (Branik) 156 in Uršula Oitzel (Kranjska gora) 122 točk. Med starejšimi dečki je vrstni red naslednji: Rok Smolič (Triglav) 258, Grega Sredanovič (Jesenice) 231, Dani Mattias (Vrhnika) 221, Marko Rataj (Branik) 179, Tomaž Hribar (Kamnik) 168, Mitja Valenčič (Triglav) 162, Andrej Jerman (Tržič) 144, Mitja Kalin (Branik) 132.

V pokalu Radenska je med mlajšimi deklicami naslednji vrstni red: Andreja Gašperin (Blejsak Dobrava) 150, Zarja Čibej (Branik) 135, Petra Svet (Novinar) 120, Maja Kolman (Kranjska gora) 108, Katja Jerala (Alpetour) 96, Maja Anžel (Alpetour) 86, Lea Hren (Alpetour) 76 in Jana Dagarin (Triglav) 68. Med mlajšimi dečki pa je vrstni red naslednji: Mitja Dragšič (Branik) 150, Luka Hren (Alpetour) 135, Boštjan Križaj (Tržič) 120, Matevž Andrič (Novinar) 108, Igor Kozlar (Branik) 96, Peter Draksler (Triglav) 86, Zupan Marko (Kranjska Gora) 76 in Janez Poklukar (Bled) 68.

V pokalu Edil Casa je med cicibankami vrstni red: Jana Košir (Kranjska Gora), Tanja Žerjav (Kranjska Gora), Katarina Štravs (Kranjska Gora), Nina Mulej (Radovljica), Darja Znidar (Bohinj) in Nina Jerala (Alpetour). Med cicibani je prvi Jure Pogačar (Triglav), sledijo pa Marko Žnidaršič (Alpetour), Leon Pisk (Rudar), Andrej Sporn (Kranjska Gora) in Tomaž Potočnik (Radovljica) ter Luka Reberšak (Radovljica). Pokal mlajših - mlajše deklice: Lea Hren (Alpetour), Katja Erjavšek (Jesenice), Andreja Gašperin (Blejska Dobrava), Andreja Šinkovec (Alpetour), Katja Jerala (Alpetour) in Anja Kolenc (Kranjska Gora). Mlajši dečki: Peter Draksler (Triglav), Janez Poklukar (Bled), Matjaž Mencinger (Bohinj), Marko Zupan (Kranjska Gora), Gašper Tarman (Jesenice), Žiga Ravnik (Radovljica). V pokalu Ratitovec je med starejšimi deklicami naslednji vrstni red: Špela Bračun (Alpetour), Uršula Oitzel (Kranjska Gora), Tina Bogataj (Alpetour), Lidija Bijol (Bled), Linda Benčič (Triglav) in Silviya Černe (Jesenice). Starejši dečki: Jure Uršič (Alpetour), Mitja Valenčič (Triglav), Boštjan Božič (Alpetour), Grega Sredanovič (Jesenice), Jure Podlipnik (Alpetour) in David Primožič (Tržič). ● Janez Šolar

## POKAL SORICA

Škofja Loka, 22. januarja - Za Pokal Sorice bodo organizirane štiri tekme. Za končno uvrstitev bodo štele štiri najboljše uvrstitev. Točke bo prejelo 30 najboljših in sicer po sistemu prvi 35 točk, drugi 31 točk, tretji 29 točk, četrti 27 točk, nato pa vsak naslednji točko manj. Po končani zadnji tekmi bo javna razglasitev najboljših v Zadržnem domu v Sorici.

Rezultati prve tekme - cicibani letnik 81 in mlajši: 1. Nejc Rebec 44,01, 2. Miha Keršič 53,58, 3. Miloš Križaj 54,10; pionirke 77 do 80: 1. Barbara Drol 40,78, 2. Nataša Keršič 42,81; Pionirji 77 - 80: 1. Gašper Kačar 36,75, 2. Dejan Benedičič 37,17, 3. Jernej Čerin 37,61; mladinke 72 - 76: Tatjana Fajfar 36,36; mladinci 77 - 80: Janez Markelj 33,68; članice 53 - 73: 1. Lidija Butolen 34,02, 2. Emilija Benedičič 36,51, 3. Tina Pintar 39,60; člani: 1. Rado Pintar 29,80, 2. Izidor Pintar 30,06, 3. Janez Frelih 30,25; veterani 52 in starejši 1. Franc Guzelj 32,16, 2. Janez Egar 33,43, 3. Bojan Butolen 36,13. Med ženskami so točke za pokal Sorica že prejele Lidija Butolen 35, Tatjana Fajfar 31, Emilija Benedičič 29, Barbara Drol 27 in Nataša Keršič 26, pri moških pa Rado Pintar 35, Izidor Pintar 31, Janez Frelih 29, Boris Jensterle 27, Zvone Frelih 26 in Julij Benedičič 25. ● Marjan Kalamar



za varnost pohoda poskrbeli člani Gorske reševalne službe

iz Tržiča. Kot vsa leta, so na pomoč priskočili delavci Inštituta za pljučne bolezni Golnik, s pripravo čaja, radiomaterji pa so poskrbeli za stalno zvezo z večjih delov poti pohoda od doline do vrha. Že od vsega začetka je pokrovitelj pohoda Tovarna obutve Peko Tržič, letos pa so se kot sponzorji pridružili še Zavarovalna družba Adriatic, Tovarna Lepenka Tržič in Stanovanjska zadruga Kranj. Za hrano in pijačo, pa je tako kot vsak vikend, poskrbel oskrbnik Jože Teran z družino. Dohodek od prirejenega 5. zimskega trim pohoda na Kriško goro bo namenjen za letošnje dokončanje obnove koč.

Drago Papler

## JAVORNIK SODNIK NA OLIMPIJADI

Kranj - Na 16. zimskih olimpijskih igrah v Albertvillu v Franciji bo sodeloval tudi mednarodni sodnik za skoke (FIS) Jože Javornik iz Kranja. Mednarodna smučarska zveza ga je določila za vodjo kontrole merjenja dolžin na vseh tekmah za solo skoke in nordijsko kombinacijo. Znani kranjski smučarski delavec in predsednik SK Triglava, bo edini predstavnik iz vrst sodnikov države Slovenije na olimpijskih igrah v Albertvillu v času od 8. - 23. februarja 1992. Vsekakor veliko priznanje za dolgoletno delo v smučarskem športu.

Tekmovanja v skokih bodo v naslednjih dneh: nedelja, 9. februar (K = 90 m), petek, 14. februarja ekipno tekmovanje (K = 120 m) in nedeljo, 16. februarja (K = 120 m). Skoki za kombinacijo pa bodo v naslednjih dneh: torek, 11. februarja in v ponedeljek, 17. februarja - ekipno.

Janez Bešter

## IME JE REZIME

NA RAZPIS za novo ime Elektromotorjev iz

Železnikov, ki je bil objavljen sredi

novembra 1991, je prispelo

1253 predlogov.

Petčlanska komisija se je odločila, da

je novo ime firme

DOMEL, ki ga je predlagal

Dare Dolinar iz Ljubljane in si prislužil prvo

nagrado.

Drugo nagrado je dobilo ime

PROMOT, ki sta ga neodvisno predlagala

Slavko Gartner iz Železnikov in

Eva Kordež z Jesenic.

Ker se je komisija odločila za dve

drugi nagradi, tretje ni podelila.



## SEDEM DNI

## Ustrelil prepovedanega jelena

Pred sodiščem se bo zagovarjal tudi 48-letni lovec blejske družine J. U., ki je junija v predelu Marovšče na Pokljuki uplenil jelenjo samico, jo sicer po predpisih predložil gospodarju družine, odkupil, zagrešil je le to, da je žival uplenil med varstveno dobo.

## Smrt dvojčkov pojasnjena

V četrtek, 23. januarja, ob pol dveh so v stanovanju v Ribnem pri Bledu našli mrtva 39-letna brata, dvojčka Janeza in Jožeta Janša. Zadnja dva dni ju nihče ni videl niti ju obiskal. Živela sta sama zase, se preživljala s priložnostnimi deli in bila znana kot kronična alkoholika. Kriminalisti so kot vzrok smrti izključili tujo krivdo. Umrla sta, polna alkohola, zaradi pljučnice in podhladitve.

## Usodna kravina brca

Na Kolodvorski 5 na Bledu pa so, 24. januarja dopoldne, našli v hlevu mrtvo 76-letno Katarino Slivnik. Ženska je živela sama. Dan prej je šla v hlev, da bi pomolzla kravo. Krava jo je med molžo očitno tako močno brcnila, da je obležala mrtva.

## Mladoletni tatiji

Gorenjski kriminalisti so s sodelovanjem kranjskih policistov odkrili skupino šestih mladoletnikov, starih od 16 do 18 let, ki so decembra in januarja kradli na območju Kranja. Za začetek so vlomili v športno dvorano na Planini (s kamnom razbili steklena vrata) in odnesli več glasbenih aparatov, v skupni vrednosti pol milijona tolarjev. Večkrat so kradli tudi v centru mesta. Pri vходу Kavke so jih zamikali zvočniki, druge svetlobne plastične cevi, pri gostilni na Bregu so ukradli neonski napis, v ulici Tončka Dežmana na Planini pa celo bunko z droga javne razsvetljave. Vlomili so tudi v zaklonišče ob Ljubljanski cesti, kjer je gojišče gob. Za grehe in škodo bodo seveda odgovarjali.

Zelo aktivna je bila tudi škofjeloška skupina šestih otrok, starih od 12 do 16 let, ki imajo na vesti štiri kazniva dejanja. Nekega otroka so s pretepi izsiljevali, da jim je nosil cigarete, iz lokala Metuljček so ukradli slaščice, pijače in cigarete, vlomili v stanovanje v Podlubniku ter odnesli pijačo, denar in cigarete, kradli pa so tudi po trgovinah. Kriminalisti so jih odkrili s pomočjo škofjeloških policistov.

## V Plavškem Rovtu gorelo

V petek sta v Plavškem Rovtu zgorela stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje, last Janeza Žerjava. Prek zime sta hiša in poslopje prazna. Stavbi sta zgoreli do tal, škode je za okrog tri milijone tolarjev. Vzrok požara ni znan. V svežem snegu ni bilo nobenih sledi, ki bi kazale, da je bil ogenj morda podtaknjen. Žerjavu je lani pogorel že senik.

## Umazana voda

V četrtek zvečer je več ljudi iz Podlubnika in Frankovega naselja v Škofji Loki obvestilo policijo, da iz pip teče umazana voda in da smrdi. Kriminalisti so ugotovili, da so delavci Komunalnega podjetja Škofja Loka, blizu vodnega zajetja v Hotovlji, z vrtnjem iskali nove vire pitne vode, pri 28 metrih nategli na plast rdeče ilovice, ki je onesnažila podtalnico in takšna pritekla do Škofje Loke. Zajetje so izključili.

## Madeži na tržiški Raki

V četrtek okrog desetih so na vodotoku tržiška Raka opazili mastne madeže. Policisti so ugotovili, da je iz tržiške klavnice izteklo kurilno olje, zaradi česar so se na vodi v dolžini 300 metrov pojavili mastni madeži. Kurilno olje je že dalj časa iztekalo iz ventila med cisterno in pečko v klavnici, vzdrževalec je pozabil sprazniti posodo, s katero so olje lovili, in je odtekal v vodo. ● H. J.

## NESREČE

## Sredi januarja nepripravljeni na zimo

## Ledeni ples

Kranj, 27. januarja - Če bi snežilo in zmrzovalo septembra, bi bil zagovor "čestartev", da jih je vreme presenetilo, razumljiv in opravičljiv. Januarja, sredi najhujše zime, opravičila ni. Že sinoči je rosenje napovedovalo poledico na cestah, prva nesreča zaradi gladke ceste se je zgodila nekaj po sedmi uri. Tudi vremenarji so voznike opozarjali na previdnost. Kljub temu danes zjutraj, pred prvo prometno konico, gorenjske ceste, razen magistralke od Jesenic do Kranja, niso bile posute...

Očitno se je tudi delavnik za Cestno podjetje in komunalo začel šele ob šestih zjutraj. Nesreče so bile neizbežne. Tako sta nekaj pred šesto na Polici pri Naklem trčila manjši zasebni avtobus, ki je iz Kranja peljal na delo Merkurjeve delavce, in vlačilec. Že pred tem trkom je nekaj avtomobilov zletelo s poledenele ceste, med njimi tudi yugo, ki se je ustavil povprek na bok (ena potnica je bila lažje ranjena), drugi se je po zanašanju postavil poprek čez cesto, tretji se mu je skušal ogniti po travniku, vendar sta z bokoma trčila. Bojda je bil kamion, ki naj bi posipal staro magistralko, pokvarjen. Cestno podjetje bi lahko storilo vsaj to, da bi obvestilo policijo, ki bi nevarno cesto zaprla za promet. Podobno je storila na odseku od Trziča do Ljubelja, potem ko je bilo že sedem karambolov.

Drsalnice so bile tudi na večini drugih gorenjskih cest. Izvzete niso bile niti mestne ulice in pločniki, ki jih imajo na skrbi komunalci. Na prometni policiji, kjer danes še zbirajo podatke o delu vzdrževalcev cest in karambolih zaradi poledice, razmišljajo, da bi Cestno podjetje prijavilo. ● H. Jelovčan

## Zbil pešakinjo

Kranj - V nedeljo, 26. januarja, ob pol sedmih zvečer je Stručevčan Tomaž Javornik, star 24 let, s stoenko vozil po Savski cesti z Ljubljanske proti Sejmišču. Blizu bloka Savska c. 2 je zadel pešakinjo Marijo Kondič z Delavske ceste, staro 43 let. Hudo ranjeno so odpeljali v bolnišnico. ● H. J.

## Direktor in zastopnica podjetja Median ovađena goljufije

## Dolg na dolg - poguba

## Pred sklepanjem poslov z zasebnimi firmami je dobro pogledati na njihove žiro račune

Kranj, 27. januarja - Kriminalisti UNZ Kranj so tožilstvu ovadili direktorja zasebne firme Median iz Kranja Jožefa M. in trgovsko zastopnico Angeliko K. Osumljena sta kaznivega dejanja goljufije, ker sta od julija do septembra lani oškodovala dobavitelje za več kot osem milijonov tolarjev.

Junija je direktor Mediana Jožef M. sklenil pogodbo o trgovsko zastopanju z Angeliko K. iz Kranja ter ji izročil splošno pooblastilo za nakup, oziroma prodajo blaga. Angelika K. se je v interesu za večji posel (in provizijo) povezala s škopsko zasebno firmo Europak, za katero naj bi v Sloveniji prek Mediana kupovala večje količine blaga. Z bianco akceptnimi nalogi, naročilnicami in izjavami o oprostivni plačila prometnega davka je Angelika K. na podlagi splošnega pooblastila o zastopanju samostojno sklepala posle in o sklenjenih poslih v glavnem obveščala direktorja Mediana, Jožefa M. Blago za Europak je nabavljala v kamniškem Utoku, Intri Nova Gorica, Zrnu Ljubljana, Lesni Slovenj Gradec, Sijaju Hrastnik in nekaterih drugih firmah. Vse blago naj bi bilo poslano in zaračunano Europaku, vendar je direktor Mediana Jožef M. v dogovoru z Vladimirom N., soustanoviteljem firme Europak in hkrati direktorjem firme V & M, tudi iz Skopja, nekaj blaga zaračunal firmama V & M ter zagrebški Croatia Klina, ki sta bili Europakovi dolžnici.

Sredi avgusta je imel Median blokiran žiro račun. Kljub temu Jožef M. Angeliko K. ni preklical pooblastila za zastopanje. Oba sta še naprej sklepala posle z novimi upniki, čeprav sta vedela, da Median zaradi blokade žiro računa, ne more poravnati niti zapadlih niti novih obveznosti. Na ta način sta izigrala in oškodovala upnike, ki so posle sklenili v dobri veri, da gre za korektnega poslovnega partnerja.

## Pamo obloge za kompenzacijo

Angelika K. je konec julija z Lesno Trade d.o.o. iz Slovenj Gradca sklenila pogodbo o nakupu 4000 kv. metrov furniranih pamo oblog v vrednosti skoraj 1,4 milijona tolarjev. Za plačilo je Median jamčil z zalogo posode v vrednosti 1,8 in z zalogo svetil v vrednosti 2 milijona tolarjev. Svetila iz Sijaja Hrastnik so bila namenjena za nov butik Angelike K. na Cesti Staneta Žagarja v Kranju, vendar obveznost za plačilo še ni zapadla, posoda pa za Europak, ki jo je plačal. Blago torej ni bilo last Mediana, Lesna Slovenj Gradec je bila zavedena. Medianu je poslala račune ne pamo obloge. Kmalu zatem je Median naročil še novih 4000 kv. metrov oblog ter poslal akceptna naloga za zavarovanje plačil. Lesna je najprej dobavila okroglo 830 kv. metrov, čez nekaj dni pa še dobrih 1800 kv. metrov oblog, vrednih skupaj blizu 900.000 tolarjev, Median pa je napisal računa firmi Europak. Ker akceptni nalog ni bil vnovčen na dan dospelosti, so v Lesni preverili boniteto Mediana. 3. septembra so zvedeli, da ima že več dni blokiran žiro račun za 8.502.000 tolarjev. Po številnih zapletih je Lesna uspela dobiti nazaj prvo pošiljko oblog, za drugo pa sta Jožef M. in Angelika K. Lesno prepričala, da je bila računana Europaku, po-

slana pa Croatia Klini v Zagreb. V resnici je Median obloge poslal v Oljarno Helios v Domžale kot kompenzacijo za svoj dolg.

## Čudna pota coca - cole

Zapletlo se je tudi z junjskim naročilom Europaka za 200 do 300 ton sladkorja ter dva tovornjaka s priklopnikom coca-cole in drugih brezalkoholnih pijač. Angelika K. je za posredovanje pri nakupu blaga prosila tržiško zasebno firmo TGT Podlublje, ki je pijačo za Median naročila pri ljubljanski firmi V. E. A. Commerce. Kasneje, ko je zvedel za blokado Mediana in vprašljivo izterjavo dolgov v Makedoniji, je TGT posel z Medianom preklical, Angelika K. je naročila za pijačo pri V. E. A. Commerce v Ljubljani prenesla na Median. V. E. A. Commerce je Medianu poslala račun za blizu 900.000 tolarjev, zahtevala takojšnje plačilo ali pa naročilnice za "kontra" blago. Na slednje je direktor Mediana Jožef M. pristal, kljub blokadi žiro računa. V. E. A. je z naročilnico Mediana uspela kupiti le za 200.000 tolarjev blaga pri Chemo Ljubljana, poskus nakupa pri Slovenijalesu in Kemijaimpeksu pa je spodletel, ker so tam preverili boniteto Mediana. V V. E. A. Commerce so nadaljevali s pritiski predvsem na Angeliko K., ki je zadrego nameravala rešiti z naročilnico Carinthia Holding; ta naj bi blago v vrednosti 1,5 milijona tolarjev "prodala" Europaku, ki mu je bila dolžna, on naprej Medianu, ta pa končno V. E. A. Commerce. Angelika K. je bila namreč tudi zastopnica firme Carinthia Holding, imela je njene naro-

čilnice, izjave in akceptne naloge. Tako je V. E. A. z njeno naročilnico pri Emoni Ljubljana kupila za dobrih 1,3 milijonov tolarjev gospodinjstskih aparatov. Direktor Carinthie Holding Srečko T. je o nakupu blaga v Emoni zvedel šele, ko je dobil račun. Povedal je tudi, da njegova firma Europaku ni bila dolžna in da je Angelika K. zlorabila pooblastilo o zastopanju firme.

## Propadu botrovala kupca z "juga"

Median je imel avgusta blizu 8 milijonov tolarjev. Dolžan je bil Utoku Kamnik, Intri Nova Gorica, Zrnu Ljubljana, Lesni Slovenj Gradec in Sijaju Hrastnik. Direktor Mediana Jožef M. konec avgusta zahteval poravnavo dolga, okrog 7 milijonov tolarjev, od zagrebške firme Croatia Klina, ki pa je bila blokirana že dva meseca. V finančnih težavah je bil tudi Europak, ki je Medianu dolgovalo približno 4 milijone tolarjev. Kljub rahlemu upanju, da Median ta denar dobil, in kljub blokadi svojega žiro računa, je direktor Jožef M. in zastopnica Angelika K. sklepala posle z novimi upniki.

Iskanje posrednikov pri sklenitvi poslov in kompenzacija dolga z neplačanim blagom drugega upnika, so le del lažnega prikazovanja okoliščin. Dajanje jamstva z zalaganjem blaga, ki ni bilo last Mediana, ter izdane naročilnice in akceptni nalogi po blokadi Mediana pomenijo lažno prikazovanje, oziroma prikrivanje dejanske okoliščine, s katerimi so bili upravljani v zmotno dobavitelji, ki so v svojo škodo dobavili blago Medianu.

Kazenska ovadba bremenja direktorja Mediana Jožefa M. in zastopnico Angeliko K. kaznivega dejanja goljufije v postopku z Lesno Slovenj Gradec, Chemo in Emono Ljubljana, poskusa goljufije pa do firme Kemijaimpeks in Slovenijales.

● H. Jelovčan

## Ministrstvo za notranje zadeve ureja arhive

## Arhivi na poti v Arhiv

Ljubljana, 27. januarja - Na večkratne očitke nekaterih političnih strank, da so arhivi Ministrstva za notranje zadeve nedostopni, se je notranji minister Igor Bavčar konec preteklega tedna odzval s posebno tiskovno konferenco, na kateri so razložili stanje teh arhivov, kako poteka njihovo urejanje in predaja Arhivu Slovenije. Kot smo slišali, je bilo že leta 1952 precej arhivov medvojnega VOS-a in kasnejših OZN-e in UDB-e uničenih, enako pa se je zgodilo tudi z arhivi SDV pred predajo oblasti po zadnjih volitvah.

Kot je zatrdil minister za notranje zadeve Igor Bavčar, so bili in so še, arhivi, ki jih hranijo na tem ministrstvu, vedno odprti za zainteresirane proučevalce, med katerimi so najpogosteje znanstveniki, študentje, publicisti in novinarji. Žal so pregledi ugotovili, da je precejšnji del gradiv zelo nepopolen, saj že iz medvojnega ob-

dobja, zlasti pa za čase takoj po vojni, manjka kar precejšnji del. Tako ni več izvornih dokumentov nemškega in italijanskega okupacijskega arhiva, manjkajo arhivi o dogodkih v tistih slovenskih pokrajinah, v katerih je prišlo do državljanske vojne, za dokumente iz obdobja takoj po vojni, zloglasnega po eksekucijah, pobojnih in

taboriščih, pa so našli dokumentacijo, po kateri so bili leta 1952 t.i. dokumenti uničeni. Tako stanje, po besedah Igorja Bavčarja, odpira možnosti, da si bomo o teh obdobjih ustvarili izkrivljeno sliko, mnogih dogodkov pa ne bo mogoče dovolj pojasniti. Službe ministrstva gradiva skrbno urejajo po pravilih za arhiviranje in predajajo Arhivu Slovenije. Ker se ta ustanove žal srečuje z velikimi prostorskimi in drugimi problemi za hrambo dokumentov, bo pretežni del gradiv moral ostati na ministrstvu, vendar pod kontrolo in upravljanjem Arhiva.

Nič bolje se ni zgodilo z dokumentarnim gradivom Republiškega sekretariata za notranje zadeve (RSNZ) in Službe državne varnosti (SDV), ki je nastajalo v zadnjih desetletjih

(po letu 1965), saj so ugotovili, da je bilo pred zamenjavo oblasti po zadnjih volitvah kar precejšnji del teh gradiv uničenih ali skritih. Dokumenti, ki so nanašajo na notranje delovanje s političnim obelodžjem (liberalizem, anarholiberalizem, klerikalizem, meščanska desnica, emigracija in akcije SDV v tujini) so bili selekcionirani, izginila je tudi približno polovica o slih z Lesno Slovenj Gradec, 17.000 osebnih dosjejev. S posebno akcijo znotraj organov so sicer uspeli najti približno tretjino pogrešanega, vse po skrbno proučujejo in z izsledki bodo seznanili tudi prizadeti in javnost. Ugotovili so, da je bilo v preteklosti mnogim prisluškovan in da nekatere tovrstne naprave še vedno delujejo zato z vednostjo prizadetih odstranjujejo prisluškovalne naprave. ● S. Ž.

## Danes se začne zamenjava

Ljubljana, 28. januarja - Danes naj bi v Ljubljani pričeli izdajati nove registrske tablice, prometna in voziška dovoljenja. Oznaka SLO je že mednarodno registrirana in bo označena na dovoljenjih, o velikosti nalepk SLO za mednarodni promet pa se še pogajajo.

V petek so predstavniki Uprave za upravno pravne zadeve notranjega ministrstva predstavili nove registrske tablice za motorna vozila, ki jih bodo danes začeli izdajati v Ljubljani, v nekaj dneh pa tudi v drugih mestih po Sloveniji. Nove tablice, ki so daljše od dosedanjih, so izdelane po enotnih evropskih normativih (obveznih za celo Evropo v letu 1993) in poleg oznake registrskega območja ter črkovno-številčnih oznak nosijo tudi grbe sedanjih občin. Izvedeli smo, da je od 58 občinskih grbov 35 že dokončno pripravljenih, 15 grbov je v pripravi, osem občin pa svojih grbov še ni izbralo. Na Gorenjskem sta brez grbov ostali občini Radovljica in Jesenice. Nove tablice utegnejo z večjo dolžino povzročiti nekaj težav pri montaži, za popularne R 4 (katrice) pa so prav iz teh razlogov izdelali posebne, skoraj v kvadrat oblikovane tablice. Vozniki naj bi nove tablice dobili ob nakupu novih vozil ter ob izteku registracije, skupaj z novimi dovoljenji pa bo zamenjava stala 1.150 tolarjev. Če si bodo vozniki zaželeli na tablicah, po svoji izbrani napis - tablica naj bi se poslej z voznikom "selila" - bo tako postavljalstvo kar precej drago: osemkratna cena tablic (7.200 SLT). Kot smo izvedeli, naj bi po zamenjavi registrskih tablic avtomobilov uvedla nova registrska oznaka tudi za motorna kolesa. ● S. Ž.

## varnost p. o.

podjetje za varovanje kranj  
premoženja

SAMO PRVI POZIV JE VAŠ NA NAŠ NASLOV, VSE OSTALO PREPUŠTITE NAŠI INICIATIVI; SMO V KRANJU, BLEIWEISOVA 16, (domačini poznajo hišo z imenom H-8)

NAŠ TELEFON: (064) 212-726  
NAŠ TELEFAKS: (064) 214-558

## Varujemo:

VAŠO FIRMO, VAŠE POSLOVNO IMETJE, VAŠO OBRT, VAŠE DRAGOCENOSTI, VAŠE NEPREMIČNINE, VAŠ OSEBNO

VARNOST = TRDNOST = VARNOST KRANJ



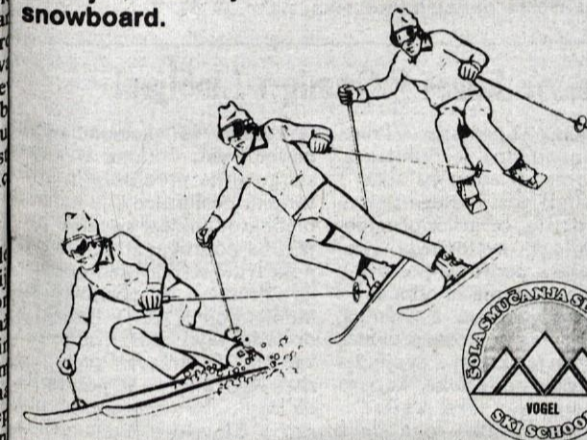
# SMUČARSKA ŠOLA BOHINJ

ORGANIZIRA  
VADITELJSKI  
TEČAJ



KRANJ - VOGEL  
22. 2. - 29. 2. 92

- tedenski tečaj  
- vikend tečaji  
Pod vodstvom demonstratorjev in učiteljev smučanja + snemanje na video, snowboard.



INFORMACIJE - 721-007 ali 723-466  
Aljaž Lukman, vodja šole

**moderni interieri**  
SALON POHIŠTVA KRANJ JESENICE  
064/214-554 064/81-179  
222-177 84-091

- Priporočamo nakup pohištva v januarju
- Spalnice, otroške sobe, regali, sedežne garniture, možnost **prihranka** tudi več kot

**30.000 tolarjev**

**KOLIČINE SO OMEJENE**

- Za najmlajše SANI samo 2.694,00 tolarjev

delovni čas od 9. - 13. in 15. - 19. ure, sobota od 9. - 13. ure

## Republika Slovenija UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO

razpisuje sledeča delovna mesta s posebnimi pooblastili:

### 1. POŽARNEGA INŠPEKTORJA

- Pogoji:
- višja izobrazba VI/1 - požarna, varstvo pri delu, strojne ali gradbene smeri,
  - 3 leta delovnih izkušenj,
  - strokovni izpit iz delovnega področja,
  - izpit za voznika "B" kategorije,
  - poskusno delo 3 mesece

### 2. INŠPEKTORJA PARNIH KOTLOV

- Pogoji:
- visoka izobrazba VII/1 - strojne smeri,
  - 5 let delovnih izkušenj,
  - strokovni izpit iz delovnega področja,
  - izpit za voznika "B" kategorije
  - poskusno delo 3 mesece

### 3. KMETIJSKO-LOVSKO-RIBIŠKEGA INŠPEKTORJA

- Pogoji:
- visoka izobrazba VII/1 - agronomske smeri
  - 5 let delovnih izkušenj,
  - strokovni izpit iz delovnega področja,
  - izpit za voznika "B" kategorije,
  - poskusno delo 3 mesece

Kandidati morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati tudi pogoje določene v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS, št. 15/90). Izbrani kandidati bodo imenovani za obdobje štirih let. Inšpekcijski nadzor bodo izvajali na območju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. Od izbranih kandidatov se bo zahteval tudi preizkus znanja iz Zakona o splošnem upravnem postopku, ki ga bodo imeli možnost opraviti v roku enega leta od sklenitve delovnega razmerja.

Pisne izjave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, opisom delovnih izkušenj in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO z navedbo ZA RAZPIS, Slovenski trg 1, Kranj.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končani izbiri.

## MALI OGLASI

☎ 217-960

### APARATI STROJI

TELETEXT Gorenje - ugodna cena! RTV Servis Kert, ☎ 216-945 1036  
OVERLOCK Pfaff, entlarica, nova, prodam. ☎ 215-650 1044  
Prodam KOMBINIRKO SCM 35. ☎ 68-063 1072  
Prodam malo rabljeno termoakumulacijsko PEČ, 3 kW. ☎ 77-683 1084

### IZOBRAŽEVANJE

Magister kemije INŠTRUIRA matematiko, fiziko in kemijo. Gorenjesavska 37, Kranj 1047  
Osnovnošolcem pomagam pri UČENJU. ☎ 215-701, zvečer 1052  
Dipl. ing. POUČUJE matematiko, fiziko in kemijo. ☎ 221-711, int. 613, dopoldan ali 217-817, popoldan 1071

### KUPIM

PESO za krmo, kupim. ☎ 061/727-950 1067  
Kupim mlado jalovo GOVED. ☎ 632-897, Škofja Loka 1075

### LOKALI

Prodamo PROSTOR, primeren za pisarno ali mirno obrt, v centru Radovljice. Šifra: UGODNOST 1081

V Naklu pri Kranju oddam SKLADIŠČE. ☎ 50-852 1083

### OBVESTILA

IZDELUJEMO kovinske mreže - "gavre" za zaščito kletnih oken in vrat. ☎ 82-104 418

Hitra ter kvalitetna AVTOKLEPARSKA DELA in menjava ali popravilo izpušnih sistemov vam nudi: Avtokleparstvo Jože JAKŠA, Orehovalje 15/a, Kranj, ☎ 241-168. Cene konkurenčne! 511

Sprejemam naročila za IZDELAVO NOVIH PEČI, KOTLOV za žganje, kuhno in odkup neuporabnih rabljenih kotlov. ☎ 631-090 892

Gorenje, Samsung - RTV Servis "Orbiter", ☎ 216-945 1037

Svilene "SLO" ZASTAVE lahko naročite na ☎ 48-580 1064

### OTR. OPREMA

Ugodno prodam dve otroški POSTELJICI z jogiji, dobro ohranjeni. Silva Sitar, Veljka Vlahoviča 4, Kranj 1041

### OSTALO

Prodam oljno SLIKO L. Perko, 60 x 42 cm. ☎ 061/263-733 496

### PRIDELKI

Prodam SENO. ☎ 421-020 858  
Prodam SENO. ☎ 46-146 1070

### PREKLIC

Podpisani Franc Poklukar, Zg. Gorje 67, IZJAVLJAM, d so trditve, da je Anton Poklukar dobil dva telefonska priključka brezplačno, neresnične. Zato se mu za take izjave opravičujem in se mu zahvaljujem, ker ni proti meni vložil zasebne tožbe. 1040

### PIREDITVE

Plesna šola Kranj vabi v ŠKOFJO LOKO v PLESNE TEČAJE, AEROBIKO in malo PLESNO ŠOLO za otroke. ☎ 327-949 999

### RAZNO PRODAM

Prodam strešno KRITINO, 16 kosov/m2 in STRUŽNICO za les. ☎ 632-733 1031

Prodam Dizel Labin in novo ROLBO. ☎ 311-427 1033

Prodam otroške PANCARJE, št. 32 in nov sprednji BLATNIK za Golf. ☎ 214-068 1034

Prodam zelo dobro ohranjeno KUHINJO, HLADILNIK, PRALNI STROJ in ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika) ter MIZO s stoli. Dolenc, Ravne 4, Trzin, ☎ 52-077, popoldan 1069

Prodam mizarški PONK in oljno PEČ. Šolar, Valjavčeva 14, Kranj

### STORITVE

TV VIDEO AVDIO SERVISI Smedniška 37, Kranj, ☎ 323-159 25

J & J TV, VIDEO, HI-FI Servisi Smedniška 80, Kranj, ☎ 329-886 332

Poceni ČISTIM preproge in jogi vzmetnice. ☎ 81-834 1055

### STANOVANJA

Takoj oddamo v najem 4-sobno STANOVANJE, v bližini Kranja. ☎ 46-030 1012

Prodam pol HIŠE. Cena 1.500.000,00 SLT. V podnajem pa oddam GARSONJERO, 25 kvad. m., za vikend ali stanovanje, najraje Avstrijcem ali Hrvatom; za 10 let - 500.000,00 SLT ali za 5 let - 250.000,00 SLT. ☎ 78-572, Bled

Kupim takoj ali po dogovoru GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE, centralna, telefon. Šifra: GOTOVINA 1049

Prodam GARSONJERO v Radovljici. Lepa in mirna lokacija. Cena 29.000 DEM. Informacije na ☎ 723-403 1080

3-sobno konfortno STANOVANJE zamenjam za dve manjši. Šifra: NASELJE 1082

### VOZILA DELI

Prodam GUME M + S 165-13, VERIGE in rezervne DELE za Wartburg 353. ☎ 46-297 794

Prodam 4 kose kompletnih zimskih GUM s platišči, za Z 101. ☎ 622-386, po 16. uri 1058

Prodam 2 zimski GUMI s platišči in verigami za Jugo. ☎ 47-747

Prodam MOTOR in MENJALNIK za kamion Mercedes 11-13. Cena 2.500 DEM. ☎ 75-820 1062

### VOZILA

Prodam R 4, letnik 1988. ☎ 48-068

Prodam karamboliran JUGO 45 Koral, letnik november 1989. ☎ 620-251 1032

Prodam GOLF diesel, letnik 1986. Ilovka 11, Kranj 1038

LADO Niva, stara 3 leta, kot nova, prodam. ☎ 242-356 1039

Prodam Z 750, starejši letnik. ☎ 45-228 1043

Prodam Z 850, letnik 82, registriran do 20. 8 1992, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ 242-148 1050

Ugodno prodam ali menjam OPEL MANTO. ☎ 75-202 1053

JUGO 55 Koral, letnik februar 1989, rdeč, 32.000 km, redno vzdrževan, garaziran, z dodatno opremo, prodam. ☎ 46-078, popoldan 1061

Prodam HYUNDAI Poni 91, 6.000 km. Šolar, Valjavčeva 14, Kranj

### ZAPOSLOTITVE

Zaposlimo pet ZASTOPNIKOV za zastopniško delo na področju Gorenjske in Ljubljane z okolico. ☎ 59-063 937

Komunikativnim osebam nudimo honorarno DELO. ☎ 323-135 957

Zdravstveni dom Trzin takoj zaposli RTG TEHNIKA za nedoločen čas. Informacije na ☎ 50-141, tajništvo 1048

Super plačilo za dobro DELO. ☎ 81-834, od 16. in 20. ure 1054

MK vas vabi k sodelovanju pri ZBI-RANJU PREDNAROČIL za Otroško splošno enciklopedijo iz angleškega prevoda. Tedenska plačila in dodatna stimulacija! Informativni sestanki v sredo, 29. 1. 1992, ob 18. uri - Zlato polje 3/d, Kranj, stan. Piškur 1057

Iščem gospodinjstvo POMOČNICO. ☎ 66-105 1059

Ponujamo možnost odličnega zasluga za zanimivo DELO. Informacije na ☎ 59-123, vsak delavnik dopoldan 1063

Simpatična dekleta, z lepo postavo, potrebujemo za TURNEJO po Sloveniji, kasneje Avstrija. Šifra: MANEKENSTVO 1065

### ŽIVALI

Dva BIKCA, stara 1 teden, prodam. Podbrezje 3, Duplje 1028

Prodam 3 leta starega PAVA. ☎ 802-173 1042

Prodam 140 kg težkega PRAŠIČA za zakol. ☎ 802-737 1046

Prodam KRAVO simentalco. Globoko 8, Radovljica 1051

Prodam jalovo TELICO za zakol ali menjam za brejo ali do 200 kg težkega bikca. ☎ 422-610 1066

Prodam leto dni stare KOKOŠI nesnice, za zakol ali nadaljno rejo. Voglje, Na vasi 2 1073

Prodam 10 dni starega BIKCA simentalca. Triler, Zasavska 44, Kranj - Orehek 1074

Prodam 100 kg težko TELIČKO. Brolih, Tupaliče 12, Predvdor ☎ 68-755 1077

## NEMŠČINA ZA DIJAKE

- začetniki
- utrjevanje snovi

Inf. po tel.

**621-998, KON**

Škofja Loka, Podlubnik 253

## ZAČETNA NEMŠČINA ZA ODRASLE

☎ 064/323-892

## TEČAJI

ŠIVANJA, 70 ur, 4.000 SLT  
ROČNEGA PLETENJA, 30 ur, 1.800 SLT

Informacije in prijave:

TRGOVINA MARCELA, BLED Cesta svobode 3

ali po telefonu: 77-834 do 9. dopoldne

oz. po 19. zvečer.



## POSKRBITE ZA SVOJO POSTAVO!

SALON

*Slender You*

☎ 064/218-323

## ZAHVALA

Ob smrti drage mame, babice, prababice, tete in tašče

## FRANČIŠKE BREZAR

roj. Tomšič

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokornico spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi Zvezi borcev, g. župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

Vsi njeni

Kranj, 16. januarja 1992



## ZAHVALA

Ob smrti ljubljene žene, mame, babice, tašče, sestre in svakinje

## LJILJANE SUŠNIK

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujem vsem, ki ste nam izrekli pisno in ustno sožalje, darovali cvetje in sveče ter kakorkoli lajšali bolečino. Zahvala tudi pevcem kvarteta SPEV za ganljive pesmi in Komunalni - pogrebni službi Kranj za razumevanje in pogrebni obred.

Žalujoči: Vsi njeni

Kranj, Novo mesto, Trebnje, Prokuplje, Niš, 7. januarja 1992

## ZAHVALA

V častitljivi starosti, a prazgodaj nas je zapustila dobra mama, babica, prababica, sestra in teta

## FRANČIŠKA BELEHAR

roj. Nadižar, Šerjakova, iz Vokla št. 73

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, botrom, sosedom, vaščanom, faranom, prijateljem, znancem in ostalim za pomoč, izrečena sožalja in darovano cvetje. Zahvaljujem se tudi zvonarjem, praporščaku, oktetu »Gorenjci« in dr. Jerajevi, posebej pa prof. Ivanu Likozarju in g. dekanu Slabetu za prelep poslovljni govor.

Žalujoči: Vsi njeni



### Sojenje majorju Radovanoviću

Kranj, 27. januarja - Jutri, v torek, dopoldne se bo na kranjskem temeljnem sodišču začelo sojenje majorju JLA Nikoli Radovanoviću, ki ga obtožnica bremeni umora dveh avstrijskih novinarjev na letališču Brnik. DNikola Radovanović je bil poveljnik tankovske kolone JLA, ki je v junijski vojni zasedla letališče Brnik. Na njegovo povelje je izstrelil iz enega od tankov zadel terensko vozilo avstrijskih novinarjev, ki sta umrla v goreči "krsni" na letališki stezi. ● H. J.

### Prospekt zimske ponudbe Bohinja

#### Prenovljena Ruša na Voglu

Bohinj, 27. januarja - Turistično podjetje Alpinum Bohinj je minuli petek odprlo prenovljeno brunarico Ruša na Voglu, te dni pa je izdalo prospekt, ki predstavlja zimsko ponudbo Bohinja.

Smučarji in drugi vneti obiskovalci Vogla se spomnijo lepih časov brunarice Ruša, ki naj bi se s prenovo povrnila nekdanji čar. Ruša je zdaj namenjena predvsem družinam in zaključenim družbam, saj je preurejena v dva apartmaja, ki imata petnajst ležišč. Vsak apartma ima dve spalnici, kopalnico in dnevni prostor s kuhinjo, kjer je dodatno dnevno ležišče in televizijski sprejemnik. Objekt je oskrbljen s toplo in mrzlo vodo, ter centralno ogrevan. Pred Rušo je

moč pripeti smuči in odsmučati, poleti je seveda na Voglu prav tako prijetno.

Zimske lepote Bohinja in Vogla skuša pričarati prospekt, ki so ga izdali te dni, nastisnili so ga v nakladi 32 tisoč izvodov. Ponuja smučanje na Voglu, tekaške proge v dolini, drsališče pod hotelom Jezero in Pod Skalco, novost je turno smučanje, ki ga vodijo izkušeni gorski vodniki. Seveda so poskrbeli tudi za smučarske šole. Snega pa je te dni v Bohinju in na Voglu dovolj. ● M. V.

### Zbor mladih v Trziču

Trzič, 27. januarja - Izvršni odbor Mladih liberalnih demokratov v Trziču pripravlja srečanje svojega članstva, ki bo v sredo, 29. januarja 1992, ob 17. uri in 30 minut v mali sejni sobi trziške občinske skupščine. Na zboru bodo pregledali delo izvršnega odbora in se dogovarjali o bodočih nalogah. Spregovorili bodo tudi o kongresu Mladih liberalnih demokratov. ● S. S.

### Pojasnilo

V petkovi številki Gorenjskega glasa smo na zadnji strani pod naslovom: Kaj z odvečnimi delavci, objavili zapis o reševanju odvečnih delavcev po reorganizaciji treh Iskrinih firm. Zapisalo se nam je, da so delavci enega od podjetij, MKD, v začetku tedna stavkali. Ni šlo za stavko, pač pa za sestanek, na katerem je Svet kranjskih sindikatov skupaj z delavci MKD skušal najti rešitev za tamkajšnje odvečne delavce. Za napako se opravičuje mo.

### Socialdemokratski večer

#### Kako iz krize

Radovljica, 27. januarja - Občinski odbor Socialdemokratske stranke Radovljica prireja v četrtek, 30. januarja, ob 18. uri v hotelu Grajski dvor v Radovljici tretji socialdemokratski večer z naslovom Kako iz krize. Sodelovali bodo Zlatko Kavčič, direktor Gorenjske banke, Franc Perčič, stečajni upravitelj Elana, Miro Ulčar, direktor leške Verige, Jože Resman, predsednik radovljiskega izvršnega sveta, in obrtnik Andrej Čufer. ● C. Z.

### Svečanost v Svečah

Jesenice, 27. januarja - Zveza koroških partizanov bo tudi letos imela tradicionalno letno proslavo ob grobu heroja Matije Verdnika - Tomaža in ostalih žrtev, ki jih je Gestapo zverinsko mučil. Svečanost bo v nedeljo, 2. februarja ob 11. uri na pokopališču v Svečah. Občinski odbor ZB NOV Jesenice organizira avtobusni prevoz. Odhod avtobusa bo ob 8. uri izpred Zdravstvenega doma Jesenice, za stroške prevoza pa posamezniki prispevajo 230 tolarjev. ● D. S.

### Kam gre Slovenija?

Jesenice, 27. januarja - Stranka demokratične prenove Jesenice bo v sredo, 29. januarja ob 18. uri v sejni sobi skupščine občine Jesenice pripravila javno tribuno Kam gre Slovenija. Gost bo Peter Bekeš, podpredsednik SDP in član družbenopolitičnega zbora skupščine Slovenije. Na tribuni bodo govorili o političnih razmerah, volitvah in ostalih aktualnih vprašanjih. ● D. S.

### Posvet o zaščiti in reševanju

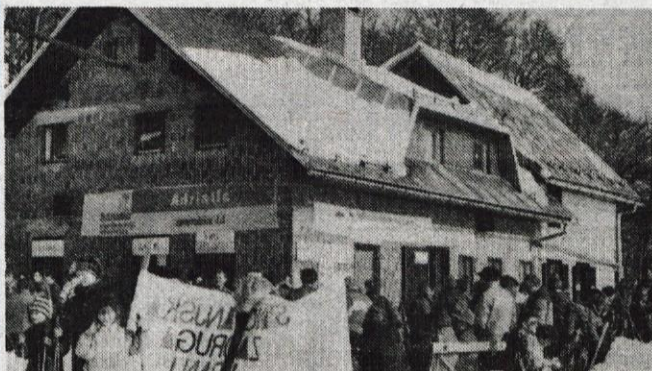
Ljubljana, 27. januarja - V torek, 28. januarja 1992, ob 9. uri se bo začel posvet poveljnikov za civilno zaščito ter upravnih delavcev s področja zaščite in reševanja v Republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah. Osrednja tema posveta, ki ga sklicujeta slovenski poveljnik CZ Miran Bogataj in direktor Republiške uprave za

zaščito in reševanje Bojan Ušeničnik, bo uresničevanje Smernic za organiziranje in izvajanje zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojni. Te smernice je sprejela slovenska vlada na svoji zadnji seji. Pogovarjali se bodo tudi o osnovnih usmeritvah za financiranje dejavnosti za zaščito in reševanje v letu 1992. ● S. S.

### DOMUS razstavlja

#### Nega perila

Ljubljana, januarja - Od ponedeljka, 27., do petka, 31. januarja, bo v Centru za zaščito potrošnikov v Ljubljani na Slovenski cesti 2 (prej Kardeljeva 2) zraven Uršulinske cerkve svetovalno prodajna razstava NEGA PERILA. Na razstavi bodo naši strokovnjaki skupaj s proizvajalci svetovali vsem, ki imajo pri pranju težave s stroji, belino, čistočo in perilu ter podobnimi problemi. Razstava je obogatena tudi s podatki o dosežkih proizvajalcev na področju ekologije in nasveti, kako lahko tudi vsak posameznik pripomore k čistejšemu okolju. Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 13. in od 16. do 19. ure. ● D. Dolenc



V nedeljo je bila Kriška gora najbolj obiskana višinska točka. Kar 640 pohodnikov se je v zimskih razmerah povzpelo nanjo, v okviru že 5. tradicionalnega zimskega trim pohoda, ki ga je organiziralo Planinsko društvo Križe. Dobri dve uri vzpona, po dobro označenih in izhojenih poteh po pobočju Kriške gore, je bilo poplačano s prekrasnim razgledom na vršace Julijskih Alp in Škofjeloško pogorje, katere je obijalo sonce, medtem, ko je bilo v Ljubljanski kotlini "morje" megle... Več o pohodu na Kriško goro v Glasovi stotinki, na strani 13. - Foto: Drago Papler

### Podpora Peterletu

Kranj, 23. januarja - V času, ko se ustvarjajo nove in nove različne koalicije - in se prav tako preključuje - ko postaja jasno, da se razmerja sil opozicije s težavo spet naravnava v edino za Slovenijo sprejemljivo smer: v spoštovanje dogovorov z Dolskega ob razpustitvi Demosa, regionalni odbor SKD Gorenjske ponovno izjavlja podporo vladnemu programu premiera Lojzeta Peterleta, s tem pa tudi njegovi volji po reorganizaciji vlade, da bi do volitev (ki naj bi bile spomladi letos) čimbolj racionalno in kompetentno opravljala svoje naloge.

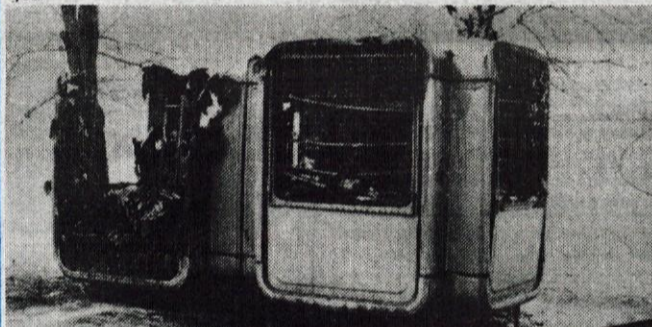
Ministri pa, večina pač iz vrst bivšega Demosa, ki se z delom vlade tudi že javno ne strinjajo, naj iz moralnih in profesionalnih nagibov iz vlade izstopijo ali se jih zamenja.

Prav tako ob tem opozarjamo na nekatera sporna ravnanja zunanjega ministra glede nunciature v Ljubljani, afere Smolle, avstrijske državne pogodbe, pa tudi nepravčasne preprečitve problema zelenih kart, kar Sloveniji samo škoduje, kljub odtehtanim zaslugam, ki pa si jih minister tako ali tako rad in samovšečno prilasča.

Regionalni odbor SKD Gorenjske (za: gl. tajnik: Janez Postrak)

### Pogorel kiosk

V soboto ob štirih je zagorelo v kiosku Tobačne tovarne na Delavski cesti v Stražišču. Kiosk je kljub intervenciji gasilcev pogorel, škode je za okrog 190.000 tolarjev. Vzrok: poleg električnega radiatorja je bila v njem še peč, seveda prižgana. - Foto: P. Kozjek



Kranjski poklicni gasilci so gasili tudi četrtekov požar v stanovanjski stolpnici na C. 1. maja 67. Otrok je med igro zažgal "šaro" na balkonu, ogenj je nato obilnil tudi stanovanje. Škode je za približno 100.000 tolarjev.

Na srečo pa ni zagorelo v restavraciji Park. V četrtek se je iz nje res sumljivo kadilo, sosedje so poklicali gasilce, ki pa so ugotovili, da je dim povzročila deratizacija. Pravi požar, ki pa so ga pravčasno ustavili, pa je bil tega dne na Kidričevi cesti. Skozi dimniška vrata na podstrehi je ogenj objel opaž. Lahko bi prišlo do tragedije, saj sta v stanovanju spala dva otroka. ● H. J.

## Pošljite račun parlamentu

Preddvor, 23. januarja - Direktor kranjskih Živil Branko Remic je v Klubu gorenjskih direktorjev povedal, da jih bo inventura zaradi novih prometnih davkov veljala približno milijon tolarjev.

Novi zakon o prometnih davkih bo začel veljati v soboto, 1. februarja, kar pomeni, da bodo morali trgovci inventuro napraviti s petka na soboto in veliko ugodneje bi bilo zanje, če bi zakon začel veljati šele v ponedeljek, 3. februarja, kakor so sprva napovedovali, vendar se je parlament odločil drugače. Direktor kranjskih Živil Branko Remic pravi, da je to zanje izredno zahtevna operacija, ki traja deset ur, zato bodo nemara v soboto zaprli nekatere prodajalne. Marsikaj se bo res pocenilo, saj se splošni prometni davek s sedanjih 33,5 odstotkov zmanjšuje na 20 odstotkov, vendar to nikakor ne velja za hrano, kjer se bo davčna stopnja s sedanjih 3 povečala na 5 odstotkov.

V Živilih jih bo inventura veljala približno milijon tolarjev, če bi slovenski parlament novi zakon o prometnih davkih sprejel že decembra, ko mu zaradi nesklepnosti to ni uspelo, bi se temu strošku lahko izognili.

Kdo bo te stroške poravnal, seveda ni potrebno ugibati. Zato v imenu potrošnikov predlagamo direktorju Živil, naj račun pošlje slovenskemu parlamentu. Veliko upanja seveda nimamo, da bo novost z aplavzom sprejeta, toda morda se bo kdo od poslancev le zamislil nad tem, da nas njegova (ne)udeležba na sejah tudi nekaj stane. ● M. V.

### Profesor James E.Grunig v Ljubljani

Ljubljana, 23. januarja - Pretekli konec tedna je ljubljanski PR Center (Center za stike z javnostmi) gostil enega najpomembnejših, če ne celo najpomembnejšega, svetovnega strokovnjaka s področja poslovnega komuniciranja in odnosov z javnostmi, Jamesa E.Gruniga. Profesor in raziskovalec James E.Grunig je skupaj s svojo ženo in tesno sodelavko, Larisso A.Grunig, prav tako profesorico in raziskovalko -oba sta z Univerze v Marylandu (ZDA) - predaval v Cankarjevem domu na temo: Odličnost v odnosih z javnostmi in komunikacijski menedžment. Tema o kateri sta govorila pred polnim avditorijem poslušalcev, je največji mednarodni raziskovalni projekt na področju stroke in pokroviteljstvom Mednarodnega združenja za poslovno komuniciranje (IABC). Projekt je do sedaj zajel raziskovanje že več kot 300 državah sveta, Larissa A.Grunig pa je poudarila, da bosta oba z možem, ob obisku v Sloveniji, imela priložnost preizkusiti svoje modele in rezultate dosedanjih raziskav, tudi pri nas. ● M. P.

### Za vse ljubitelje cvetja

Kranj, januarja - Hortikulturno društvo Kranj vabi vse svoje članke na plenarno sejo društva, ki bo v četrtek, 30. januarja, ob 16. uri v sejni sobi št. 14 v poslopiju Skupščine občine Kranj. Na seji bodo prikazani tudi barvni diapozitivi z lanskih ekskurzij in del društva. Vabljeni so tudi nečlani, vsi ljubitelji cvetja in vrtničarji. ● D. D.

"G. G."

### Dolgo ustanavljanje

Precej vode je že preteklo, odkar so po občinah preoblikovali socialne službe v centre za ta vprašanja. Tudi v Trziču so mislili, da že imajo tak center, a se je zataknilo pri formalnostih. Šele sedanja vlada je namreč ugotovila, da je ta center še vedno brez svojega statuta. Ker brez takega pravnega akta ni moč objaviti razpisa za imenovanje novega direktorja - starega so odstavili lani - je na svoji prvi letošnji seji dala soglasje k sprejemu statuta trziškega centra za socialno delo, svojo pravno službo pa je spodbudila k čim prejšnjemu končanju postopka za sprejem ustanovnega akta.

To, da je statut pisan še po starem zakonu, je čisto razumljivo, ob tako počasnem obračanju občinskih mlinskih kamnov. Manj razumljivo pa je, kako so lahko nekoga vrgli iz centra, ki je še vedno v ustanavljanju: formalno gledano, v njem sploh še ni mogel delati, če centra ni bilo! Možno je torej, da je bilo venmetanje, glede na okoliščine, kar malce naglo.

# JANUAR

## V

# MERKURJEVIH

# PRODAJALNAH

# 10 %

# CENEJŠI

Popust velja pri takojšnjem plačilu nad 2.000 SLT za vse izdelke, razen premoga, črne in barvne metalurgije.

Podrobnejše informacije dobite v Merkurjevih prodajalnah!